Viața studențească

REVISTĂ A UNIUNII ASOCIAȚIILOR STUDENȚEȘTI DIN ROMÂNIA

Nr. 41 ● Miercuri 26 noiembrie 1969 ● 16 pagini ● 0,50 lei

Alegerile în asociații s-au încheiat

HOTĂRÎTOARE ESTE ACUM ACTIVITATEA CONCRETĂ!

de **TRAIAN ȘTEFĂNESCU**
președintele Consiliului Uniunii Asociațiilor Studențești din România

Ritmul vieții universitare, condiționat în măsură sporită de activitățile proprii asociațiilor studențești, a intrat, odată cu încheierea adunărilor și conferințelor de dare de seamă și alegeri, într-o nouă etapă, calitativ superioară. Desfășurate în spiritul responsabilității studențimii și a organizațiilor sale, al exigențelor crescînde impuse de actuala etapă a dezvoltării societății noastre socialiste, adunările și conferințele au prilejuit ample dezbateri asupra problemelor specifice pe care le implică însușirea temeinică a cunoștințelor de specialitate, formarea orizontului politic și ideologic marxist, fundamentat pe cunoașterea aprofundată a politicii partidului și statului nostru.

În lumina sarcinilor stabilite pentru școala noastră superioară la Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român, în cuvîntarea tovarășului Nicolae Ceaușescu la deschiderea anului universitar, corespunzător hotărîrilor celei de a VII-a Conferințe a U.A.S.R., au fost adoptate măsuri judicioase pentru activitatea de perspectivă a asociațiilor studențești. Totodată, pentru a asigura înfăptuirea competentă a măsurilor stabilite, cunoașterea modalităților eficiente ale desfășurării activității obștești a studențimii, au fost organizate la toate nivelurile instruiri ale organelor de asociație nou alese.

Apreciind realist rezultatele obținute prin dezbaterea în colectivele largi de studenți a problemelor activității noastre în cadrul statornicit de noul Statut al U.A.S.R., în strînsă corelare cu îmbunătățirile aduse procesului de învățămînt, trebuie subliniată ideea centrală că, de fapt, acum sîntem în fața aplicării nemijlocite a orientărilor principiale și practice aduse activității asociațiilor studențești.

După cum este cunoscut, dezbaterile au evidențiat tendința unor asociații de a rămîne în planul general al afirmațiilor teoretice, cu valoare simbolică, lipsite de finalitate practică, precum și fenomenul convertirii exigenței din comandament al activității cotidiene, capabil să valideze caracterul realist al obiectivelor stabilite, într-o exigență verbală, declarativă, al cărei cîmp de manifestare se limitează la adunări și conferințe. **Iată de ce, hotărîtoare în etapa următoare este munca intensă a tuturor cadrelor de asociație, a birourilor de an și a consiliilor nou alese pentru aplicarea în activitatea practică, de zi cu zi, a măsurilor adoptate în scopul creșterii contribuției nemijlocite pe care organizația noastră revoluționară este chemată să o aducă în formarea și educarea multilaterală a viitorilor specialiști. Spiritul matur, de responsabilitate și angajare conștientă care s-a manifestat în adunările și conferințele de alegeri, trebuie să realizeze integral transferul exigenței din sala de ședințe, în sălile de curs și în laboratoare, în biblioteci și în căminele studențești.**

Conținutul principal al activității asociațiilor în domeniul pregătirii profesionale trebuie structurat în funcție de necesitățile specifice ale grupelor și anilor de studiu, în vederea integrării active a fiecărui student în procesul complex al realizării obligațiilor sale universitare. Noua structură a anului de învățămînt, menită să contribuie la dozarea judicioasă a eforturilor de însușire a cunoștințelor de specialitate, apropierea sesiunii de examene din iarnă, posibilitatea susținerii examenelor parțiale, trebuie să constituie obiective concrete ale activității asociațiilor în sensul creșterii responsabilității studenților față de pregătire, al consolidării clima-

(Continuare în pagina a 2-a)

„S-O CAM PETRECUT ȘI NOVEMBRE..."

pag. 3

...„O vîrstă a humei înnobilată prin alta, a omului, perpetuînd credința întru frumos și armonie..."

Casa de cultură a studenților din București

Proiecte și traiecte

O privire panoramică asupra activității acestei case de cultură este de natură să ne pună și mai mult în evidență valențele sale actuale, stadiul la care a ajuns în cristalizarea unor structuri organizatorice și metodologice, în valorificarea experienței proprii, în captarea interesului și a aptitudinilor artistice ale studenților. În această imagine de ansamblu se înscriu, într-un vizibil efort de echilibru tematic și valoric al acțiunilor întreprinse: 14 cicluri de dezbateri pe probleme curente de politică și ideologie, de investigații în domeniul științei, artei și culturii, fiecare ciclu gîndit ca o suită logică de teme interdependente (locurile lor de desfășurare — „Clubul actualităților", „Student-Clubul" și sala de festivități); cîteva cercuri cu caracter aplicativ și cultural-instructiv (cercul de arte plastice, cercul de studii Brâncuși, cineclubul etc.); o seamă de ansambluri, formații și

(Continuare în pagina a 6-a)

Ion SEGĂRCEANU

université LA RIPOSTE

ASFALTUL NU NETEZEȘTE DRUMURILE ANEVOIOASE ALE UNIVERSITĂȚII

Indiscutabil, Cartierul Latin constituie încă întruchiparea cea mai fericită a conceptului de centru universitar. Plasarea principalelor instituții de învățămînt superior din Paris în acest univers cultural de mare elevație, cu mulțimea de instituții artistice, colegii, librării, biblioteci, monumente de cultură, cu cafenele și bistrouri destinate tinerilor care se întîlnesc mai mult pentru a discuta, decît pentru a consuma conferă acestui cartier binecunoscut pe toate meridianele o ambianță elevată fără egal, o animație plină de tinerețe și romantism. Fără îndoială însă că la constituirea acestei impresii contribuie în bună măsură tradiția, istoria vie a fiecărui colțișor din acest ansamblu de instituții universitare, gravitînd cu toate, istoric și topografic, în jurul nemuritoarei Sorbone. Seismele studențești din mai-iunie 1968, prin amploarea și tensiunea lor, dincolo de toate contradicțiile care le-au caracterizat, au înscris Cartierul Latin printre citadelele revoluționare tradiționale ale Parisului, în rînd cu clocotitoarele foburguri cu care în ultima vreme reușește să realizeze o comunicație cît mai directă.

Cu toate că a trecut mai bine de un an de la istoricile evenimente din mai-iunie, timp în care toți factorii implicați în schimbările reclamate urgent de aceste mișcări au încercat să acționeze într-un mod sau altul, reluarea cursurilor universitare în această toamnă are loc în condiții deloc liniștitoare. Există chiar părerea, exprimată deopotrivă de un număr mare de studenți cît și de cadre didactice universitare și personalități politice, că în anumite privințe acest an universitar debu-

Niculae STOIAN

(Continuare în pagina a 12-a)

Estudiantina

„Monolog despre dialog"

A pătrunde în viața universitară înseamnă, printre altele, a-ți înveșmînta timpul în toga simbolică ce păstrează în ea o demnitate și o sobrietate a spiritului, iradiind înalt lumina și culoarea cetății prin care trecem — antica și mereu contemporana ACADEMIA.

O togă care însă nu ne îndepărtează, ci ne apropie de lume, primind în faldurile ei bătaia clipei prezente, mișcarea de flux și reflux a sîngelui unui timp absolut, însumat în noțiunea de istorie a noastră.

Și tocmai de aceea, înțelegerea spiritului academic în sensul unei izolări de contingent, prin exacerbarea unui egoism intelectual opac, duce spre integrarea într-o schemă rigidă „academistă", total opusă acestui spirit. „Studenția este vîrsta rațiunii" — afirma un cunoscut filozof român. Afirmația se continuă de la sine prin definirea studenției ca o vîrstă a formării convingerilor, a exprimării lor într-un forum febril, care devine garanția personalității, a drumului propriu.

Studenția este vîrsta dialogului gîndit adînc, ca o confruntare a cuvintelor-idei, acoperind toate zonele vieții noastre într-o participare ce semnifică nucleul existenței și evoluției adevăratului spirit academic. Nu pot să existe lucruri și fapte pe lîngă care am dreptul să trec indiferent, este aici geneza și valoarea necesară a logos-ului convertit în expresia ce caracterizează și aureolează studenția dintotdeauna — spiritul critic.

Dacă uneori spiritul academic și spiritul critic se delimitează practic într-un sistem de oponență, faptul traduce o eroare, o negare a corelației fundamentale stabilită universal și firesc între aceste două coordonate, o autonegare a studenției înseși.

Este scopul pe care și-l propune ancheta inserată în coloanele revistei noastre, anchetă ce încearcă să completeze și să aprofundeze sensurile acestui „monolog despre dialog"...

Intrebarea este cea formulată alăturat:

Dan FRUNTELATĂ

SPIRITUL CRITIC ȘI SPIRITUL ACADEMIC — O INCOMPATIBILITATE?

O întrebare la care unul dintre interlocutorii noștri a răspuns: Nu știu, n-am văzut! și a părăsit un vestigiu concludent al lipsei de spirit critic

Alegerile în asociaţii s-au încheiat

HOTĂRÎTOARE ESTE ACUM ACTIVITATEA CONCRETĂ!

(Urmare din pag. 1)

tului de studiu perseverent în toate colectivele studenţeşti.

Situînd activitatea de cercetare a studenţilor în adevăratele ei coordonate, Conferinţa a X-a a cercurilor ştiinţifice a evidenţiat necesitatea ca, pe baza prevederilor noului Regulament, consiliile A.S. în colaborare cu conducerile institutelor şi facultăţilor, cu catedrele de profil, să contribuie direct la lărgirea sferei de cuprindere a studenţilor în cadrul formelor de activitate ştiinţifică, la sporirea interesului pentru munca de creaţie, pentru valorificarea superioară a cunoştinţelor dobîndite.

Cu prilejul adunărilor şi conferinţelor de dare de seamă şi alegeri, studenţii au formulat observaţii interesante cu privire la desfăşurarea procesului de învăţămînt; în acest sens, asociaţiile sînt chemate să contribuie în continuare, prin reprezentanţii lor în consiliile profesorale şi senatele universitare, la adoptarea măsurilor de perfecţionare continuă a şcolii superioare, să întărească şi să diversifice colaborarea cu cadrele didactice în soluţionarea operativă a problemelor ce apar în desfăşurarea procesului instructiv-educativ.

Pe baza hotărîrii Plenarei C.C. al U.T.C. privind activitatea de pregătire politico-ideologică a tineretului, toţi studenţii participă la dezbaterea Documentelor celui de al X-lea Congres al P.C.R. Asociaţiile trebuie să se manifeste ca factori activi în mobilizarea studenţilor la studierea temeinică a Documentelor elaborate de forul suprem al comuniştilor din patria noastră, în organizarea dezbaterilor pe ani de studiu în corelaţie cu sarcinile şi perspectivele specifice fiecărui domeniu de pregătire, să colaboreze eficent cu catedrele de ştiinţe sociale, pentru a asigura conţinutul corespunzător referatelor şi discuţiilor, însuşirea aprofundată a principalelor obiective stabilite de partid pentru evoluţia României socialiste. **Totodată, în funcţie de concluziile desprinse din analiza ansamblului activităţii noastre politico-ideologice, este necesar să se realizeze o îmbinare judicioasă între latura informativă şi cea formativă în abordarea problemelor politice şi sociale de interes major în cadrul informărilor politice lunare, în activitatea cercurilor de dezbateri, a ateneelor studenţeşti.**

Impulsionări esenţiale sînt necesare în activitatea cultural-artistică şi distractivă desfăşurată în casele de cultură şi cluburile studenţeşti, în facultăţi şi institute. Organizarea Festivalului naţional al artei studenţeşti, în semestrul al II-lea, departe de a constitui un scop în sine, trebuie să devină un prilej de intensificare a activităţii noastre artistice, de elevare a mesajului educativ în raport cu exigenţele crescînde ale formării personalităţii studenţilor.

Intensa solicitare intelectuală, prezentă în toate facultăţile, indiferent de profilul pregătirii studenţilor, impune reconsiderarea imaginii tradiţionale referitoare la activitatea sportivă şi turistică. Asociaţiile au datoria de a conferi continuitate şi dinamism acţiunilor sportive şi turistice, de a înfăptui integral programele stabilite, asigurînd participarea largă a studenţilor. De asemenea, este necesar să se intensifice preocuparea existentă pentru organizarea acţiunilor de muncă voluntar-patriotică, dezvoltînd la studenţi atitudinea de respect faţă de munca fizică, faţă de făuritorii bunurilor materiale şi spirituale.

Reţinînd serioasele neajunsuri ale activităţii social-gospodăreşti, Comitetul Executiv al U.A.S.R. împreună cu Ministerul Învăţămîntului au organizat un colectiv, care sprijină în aceste zile comitetele de cămine şi cantine în realizarea atribuţiilor ce le revin pentru buna gospodărire a mijloacelor puse la dispoziţia studenţilor. **Este evident că acest semestru trebuie să constituie momentul final al îndelungatelor dezbateri asupra activităţii organismelor studenţeşti din cămine şi cantine, al transpunerii în fapt a sarcinilor cu care au fost investite asociaţiile în asigurarea condiţiilor optime de studiu şi viaţă pentru studenţi.**

Se poate aprecia că în acest an procesul identificării depline a studenţilor cu obiectivele şi mijloacele de acţiune ale asociaţiilor, s-a verificat în abordarea concretă, critică a problemelor vieţii interne de organizaţie.

Experienţa noastră proprie demonstrează necesitatea transformării verigii de bază a structurii organizatorice în centrul vital, unde se înfăptuiesc nemijlocit obiectivele noastre specifice, integrate organic sistemului de educaţie al şcolii superioare. Deplasarea ponderii principale a eforturilor în grupele şi anii de studiu trebuie corelată cu preocuparea permanentă pentru organizarea raţională a activităţii consiliilor din facultăţi, institute şi centre universitare. Componentă importantă a democraţiei universitare, adîncirea democratismului vieţii noastre de organizaţie, marcată prin sistemul de alegeri pe bază de candidaturi şi direct pe funcţii, presupune respectarea neabătută a principiului muncii colective, creşterea exigenţei faţă de îndeplinirea mandatului încredinţat de studenţi.

Valorificînd sub îndrumarea organizaţiilor de partid angajarea politică, climatul de exigenţă faţă de pregătirea profesională şi ideologică a studenţilor, noul cadru organizatoric al activităţii noastre obşteşti, trebuie să desfăşurăm o intensă activitate concretă, practică de aplicare a măsurilor stabilite în conferinţele de dare de seamă şi alegeri.

Comitetele de cămin alese şi primele rezultate culese

— RAID-ANCHETĂ —

PREŞEDINŢI ALEŞI, DAR MAI ALES REALEŞI

Sînt preşedinţi şi... preşedinţi. Unii au fost aleşi, alţii realeşi. Printre aceştia din urmă se numără şi Elena Onofie, preşedinta comitetului căminului „Ana Ipătescu" al Academiei de studii economice, care are astfel avantajul de a fi mai de mult în „temă". Problemele principale au fost rezolvate: o repartizare judicioasă pe ani şi după preferinţă în camere, un deosebit simţ gospodăresc cerut locatarelor, găsirea unor modalităţii de informare generală de specialitate prin publicaţii la zi. **Căminul dispune de două săli de lectură frumoase, dar rafturile bibliotecii sînt aproape goale.** Preşedinta comitetului se plînge de formele care trebuie îndeplinite pentru ca biblioteca A.S.E. să poată transmite cursurile şi manualele afectate căminului. Mai semnalăm şi dificultăţile întîmpinate cu staţia de amplificare — defectată mai mereu — astfel că pînă în prezent comitetul nu a putut redacta nici o emisiune din cele programate.

Şi Băican Emilia a fost realeasă preşedinta comitetului de cămin „C. Mille" (I.M.F.). Ne precizează însă de la început că numai la insistenţa unor organe ale asociaţiei (care?) a acceptat acest lucru. Nu ne miră atunci nici faptul că, în lipsa oricăror preocupări din partea comitetului de cămin, aici portarul are o atitudine necuviincioasă faţă de părinţii veniţi din cine ştie ce colţ de ţară. Nu ne miră nici faptul că sala de lectură, la ora 21,30, e plină de „vizitatori" gălăgioşi, cu atît mai mult cu cît accesul persoanelor străine e permis numai pînă la ora 21. Ceea ce e interzis în hol e permis în sala de lectură. Ciudată logică!

„ARICIUL" ÎŞI ARATĂ DIN NOU ŢEPII

Căminul e locul în care studenţii îşi consumă efectiv o bună parte din timp. De aceea se spune pe bună dreptate că asigurarea unei atmosfere de studiu, de seriozitate şi respect în cămine e de natură să ducă la o temeinică pregătire profesională. Tolerarea unor acte de indisciplină, a unor abateri de la etica vieţii de cămin poate duce — în cele din urmă — la consecinţe grave. Intervenţia comitetului de cămin trebuie să fie promptă, să se facă prezentă printr-o gamă variată de modalităţi, începînd cu discuţii colegiale şi sfîrşind cu excluderea din cămin. În acest sens gazeta „Ariciul" a căminului „N. Beloiannis" surprinde aspectele criticabile ale vieţii de cămin: camere murdare, studenţii întîrziind în pat.

CĂMINUL, NU NUMAI LOC DE CAZARE, CI ŞI DE CULTURALIZARE

Căminul e şi locul unde se pot organiza cu uşurinţă acţiuni cu caracter cultural-educativ. În lumina acestui considerent, comitetelor de cămin le revin sarcini importante. E drept că nu a trecut prea mult timp de la adunările în care au fost desemnaţi cei care trebuie să răspundă acestor imperative, dar notăm că la întrebările noastre (insistente) nu am primit un răspuns „onorabil".

Este salutară iniţiativa comitetului căminului 9 al Medicinii veterinare de a invita, pentru un dialog cu studenţii căminişti, cadrele didactice care au participat la diferite congrese internaţionale de specialitate. Deşi la început au fost îndoieli, în prezent acţiunea „a prins". Comitetul căminului „Ana Ipătescu" pregăteşte o excursie la Mogoşoaia (cît mai este toamnă) şi împreună cu comitetul căminului de băieţi „Alexandru Sahia" lucrează la o serată literară urmată de dans.

GAZETE-TABLOU ŞI GAZETE CARE NE LASĂ TABLOU

Gazeta de perete e cartea de vizită a comitetului de cămin. O notă generală bună o dă gazeta „Unde mergem?", gazetă prezentă în toate căminele Institutului agronomic. Pentru a avea însă eficienţă o astfel de gazetă, ea trebuie ţinută la zi şi nu aşa cum am întîlnit la căminul 3, unde anunţurile erau îngălbenite de timp.

Sînt apoi şi gazetele cu banalul nume „Căminista" şi „Căministul", unde o coloană este ocupată de numele membrilor în comitet, cealaltă coloană fiind dedicată unei „arzătoare" probleme studenţeşti, coloană care rămîne mai mereu necitită, pentru că de fiecare dată e scrisă din obligaţie, fără a căuta să argumenteze un punct de vedere. Şi situaţii de genul acesta pot fi întîlnite la tot pasul. Ne-a fost dat să citim doar un singur articol de probleme şi tocmai acolo unde ne aşteptam mai puţin: Căminul „Mille".

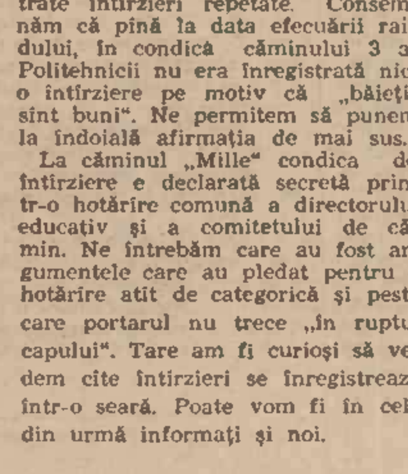
ÎNTÎRZIEREA LA CĂMIN, UN APANAJ FEMININ?

La acest capitol comitetele căminelor de băieţi nu şi-au spus cuvîntul. Întîrzie numai fetele, iar băieţii sînt... ai portarului. Pare paradoxală constatarea că numai studentele întîrzie, în realitate comitetele căminelor de băieţi nu urmăresc înregistrarea corectă a întîrziaţilor.

Problema a fost într-un fel rezolvată de către Institutul agronomic, unde s-a încetăţenit practica studenţilor de serviciu între orele 7—24. Comitetul de cămin urmăreşte în permanenţă situaţia întîrzierilor şi discută cu studenţii în cauză ori de cîte ori sînt înregistrate întîrzieri repetate. Consemnăm că pînă la data efecuării raidului, în condica căminului 3 al Politehnicii nu era înregistrată nici o întîrziere pe motiv că „băieţii sînt buni". Ne permitem să punem la îndoială afirmaţia de mai sus.

La căminul „Mille" condica de întîrziere e declarată secretă printr-o hotărîre comună a directorului educativ şi a comitetului de cămin. Ne întrebăm care au fost argumentele care au pledat pentru o hotărîre atît de categorică şi peste care portarul nu trece „în ruptul capului". Tare am fi curioşi să vedem cîte întîrzieri se înregistrează într-o seară. Poate vom fi în cele din urmă informaţi şi noi.

Andrei POPESCU

Moda în sesiune

Desen de Ana TAMAS

RECOMANDAT EXPRES

ECONOMIILE CANTINEI STUDENŢILOR ECONOMIŞTI

Experimentînd un sistem sui-generis de legătură între studiul economic şi regimul de economii, una din cantinele A.S.E., aflată chiar în imediata apropiere a serviciului social, s-a apucat să strîngă bani albi cu preţul unor zile negre la meniuri. Numai pe luna octombrie, prin suprimarea desertului la mesele servite celor 450—500 de abonaţi ai săi, au agonisit sumuliţa de zece milşoare, la care se adaugă (sau mai bine zis ar fi trebuit să se adauge) şi cei vreo 6 517 lei, recolta verii, care figurau în scripte la 30 septembrie, pentru ca la 1 octombrie să dispară fără urmă. De unde se vede că dictonul latin „scripta manent" nu e chiar totdeauna valabil. Cel puţin pentru administratorul acestei cantine.

Fapt este că lucrurile merg ca unse, mai ales cînd magazia are şi ea un plus de vreo 8 kg. de unt.

Nu trebuie deci, după cele ce se întîmplă la cantina respectivă, să facem vreo legătură între numele preşedintelui comitetului de cantină Aspru Ilie şi rigoarea cu care îşi achită obligaţiile pentru care a fost investit de studenţi. Dînsul, vai, e atît de blajin, încît nici nu tună şi fulgeră ca sfîntul Ilie, nici nu se arată de loc aspru faţă de asemenea stări ciudate. Oare n-ar fi posibil să treacă de la pasiv la activ, ca să folosim nişte termeni contabiliceşti, că tot e vorba de economii?!

AŞTEPTAŢI CARTOFI MURAŢI

Tot la A.S.E., însă la o altă cantină, cea din Calea Griviţei, mari grămezi de varză şi cartofi îşi aşteaptă gospodarii, zăcînd pe lîngă ziduri. Nu ştim: se verifică un nou sistem de depozitare în aer liber sau se aşteaptă ploile şi bruma pentru a stabili rezistenţa specifică a acestor legume la intemperii? În nordul Moldovei, pe la Rădăuţi, se practică într-adevăr murarea cartraveţilor puşi în butoaie, care după aceea sînt cufundate direct în apa rîului. Gospodarii de la cantina amintită vor să extindă metoda pesemne şi la murarea verzii. Ce ne facem însă cu cartofii?

Aşadar, aşteptaţi cartofi muraţi!

INTRAŢI, DAR NUMAI CU MASCA PE FIGURĂ!

Recomandarea se adresează eventualilor vizitatori ai căminului „Amzei" aparţinînd tot Academiei de studii economice. Mirosurile putride care zăceau (acesta e cuvîntul!) zilele trecute pe culoarele căminului şi prin camere pun la grea încercare pe orice intrus în „atmosfera" menţinută cu stoicism de locatarele acestui imobil. Praful are şi el parcă vechimi preistorice încît, vai celui care ar fi gata să-l stîrnească.

Aşa că, stimaţi tovarăşi din comisia socială a Consiliului U.A.S. dacă, doamne fereşte, vă aventuraţi prin aceşti coclauri, ascultaţi-ne sfatul: Numai cu masca pe figură!

Istoria la zi

„S-O CAM PETRECUT ŞI NOVEMBRE..."

Traversez depresiunea Ciucului. O toamnă harghiteană de o schimnicie cum n-am mai văzut niciunde se istoveşte lent în licoarea amezii. Vin de la Lăzarea, iar castelul unde copilărise Bethlen Gàbor şi se abătuseră paşii lui Petru Majă Rareş şi ai lui Mihnea Voievod îşi mai prelungeşte în sufletul meu istoria stinsă. Acum, mă îndrept pe un drum de costişe spre Corund — sat de lut şi temeinicie — după ce am lăsat în urmă Şumuleul, ctitoria de la 1442 a marelui principe transilvan Iancu de Hunedoara. Peste povîrnişuri, o rugină polară adulmecă urmele, risipindu-le straniu. Mă uit cu uimire cum lumina bolnavă, leşioasă, se surpă de pe maluri în ape, răcindu-le brusc şi ireversibil, într-un gest neiertător. Întreaga depresiune pare un tablou de epocă şi chiar mă aştept ca din pîcla strepezită a acestui noiembrie fără identitate să iasă un ipotetic călăreţ. Hăşmaşul, muntele mare, l-am lăsat să curgă tot mai bătrîn, lent şi aluvionar, în văile Ghimeşului şi ale Casinelor, în liturghia topită a zării, de unde nici o culoare n-o mai poţi scoate în afara uniformităţii de ton. La Corund, din jos de „podeţ", deschid poarta casei ştiute, căutînd cu obişnuinţă clenciul din dosul ulucii.

— Jó szerencsét.

— Doamne-ajută, zice.

Ne salutăm familiar, ţărăneşte, sec. Vorbim, de obicei, puţin. Chiar dacă nu ne-am văzut de mult. Ludovic István a împrumutat în bună parte tăcerea lutului pe care-l frămîntă de mai bine de treizeci de ani. Sau filozofia acestuia. Sau poate, cine ştie, raportul e invers: filozofia olarului — fiindcă aceasta există, într-adevăr — a fost transpusă în huma roşietică sau brună, reînviind-o, ordonînd-o după anume legi şi măsuri.

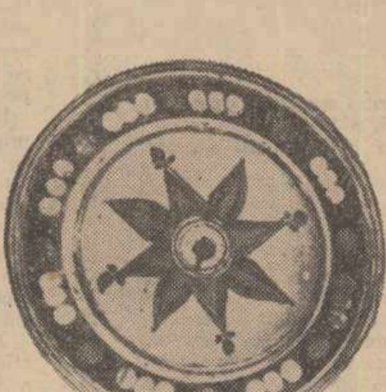
Un loc comun al unui soi de reportaje este exclamaţia hurducător-vînjoasă, mai orice gazetar simţindu-se obligat — în preajma vreunui meşter, mai ales popular — să se cuprindă de frenezie lingvistică. În cea mai mare parte, pe aceştia îi suspectez de nesinceritate. Sau, în cel mai bun caz, le reproşez hiperbola săltăreaţă. Mă uit la mîinile lui Pista-bàcsi. Croind spaţii şi motive într-o humă neînsufleţită. Nu văd nimic deosebit. Nu au nimic ieşit din comun. Mîini cu aspect butucănos, cu degete boante, ciuntite, cu unghii tari să le tai cu custurea, că mă întreb cum poate da ţesăturii de linii curbe sau frînte a vaselor atîta supleţe şi linişte de mit. E curios cum ştie să îmblînzească lucrurile, cum acestea, la rîndul lor, îl ascultă cu nobleţe şi răbdare. O abia perceptibilă apăsare pe latura oalei în rotire, ca şi cum ar imprima un suflu ascuns, şi pasta s-a încovoiat şi aşezat ascultătoare pe un tipar imaginar, luînd brusc înfăţişarea unei buze sau toarte. O simplă împreunare a degetelor, lăsînd un spaţiu bombat între palme, apucă forma de lut încă fără relief, ca şi cum ar sugruma-o, şi-i croieşte o burtă de ploscă sau un picior de ulcior, după intenţie. E un fel de dialog mut, îngheţat în semne ciudate. Profan, vin aici şi mă aşez pe un scaun scund, cioplit cu migală, şi fiindcă ştiu că nu pot descifra acest mod de comunicare mă mulţumesc să privesc metamorfozele nebănuite ale humei.

— D'apăi, că s-o cam petrecut şi noiembre, zice.

Mă uit pe fereastră şi nu ştiu de ce abia acum constat că, într-adevăr, **s-o cam petrecut şi novembre.** Mă gîndesc dintr-o dată că, de fapt, în ceea ce meştereşte omul acesta există un sentiment unic al timpului. Omul de lîngă mine vine din istorie, dar şi face istorie. În înţelegerea superbă de linii şi forme ale lutului se află un timp sigilat. Cofe cu buza răsucită şi oale-torsuri, vase-rădăcini şi doniţi-trunchi de con inversat, străchini adînci sau turtite pînă la identitate cu tipsia, ceşti-alveolă sau jumătate dovleac, cănite buburoase şi cupe... Îmi amintesc, dintr-o dată, că în muzeul din Miercurea Ciuc am văzut un vestit tezaur dacic, din argint — tezaurul de la Sîncrăieni-Ciuc: alături de două brăţări, o fibulă şi două monede, erau expuse şi cincisprezece cupe ornamentale, însemne ale unei civilizaţii sensibile la cromatică şi rafinament. Nu am cunoştinţe grozave de arheologie, doar unele informaţii elementare desprinse de prin Onciul, Pârvan şi parcă altcineva, dar nu e o treabă prea dificilă să constat, în faţă cu ceramica neagră de Corund (şi, de altfel, şi de Dăneşti, alt sat de olari din apropiere), o continuitate artistică, o similitudine de virtuozitate şi motive, de exegeză şi graţie, de ritm şi relief. În statornicia de profesie a lui Ludovic István e de aflat o preţuire a obîrşiilor, a biografiei acestor meleaguri. Trasînd o biografie, croind biografii în rînduiala gelatinoasă a lutului moale, călcat şi prefăcut, tulburat şi torturat de noile simboluri şi geometrii, meşterul îşi scrie propria-i biografie. Existenţa sa adăugată existenţei milenare a istoriei pe plaiurile harghitene. Ochiul caută şi descoperă în lut o formă viitoare: căuş, solz, arabesc, încrustătură, rună inscripţie, ciucure, coamă, toartă, zimţ. Între ei — om şi lut — o tăcere, o pîndă, parcă reciprocă pînă la forţarea destăinuirii. Şi apoi zbuciumul, chemînd frîngerea mişcării într-un spaţiu în care ard, fuzionînd, utilul cu arta. Lutului i s-a dat trăinicie. E o zidire de sine, a omului, în cîntec şi încrustătură filigranată. Un duh al pămîntului înviat în oala zmălţuită ori în strachina arsă în durere de jar.

Degetele bătucite ale lui Ludovic au un simţ aparte al armoniei. Ceea ce iese din mîinile sale închipuie universuri de candide sugestii. În nu ştiu cîte ţări ale lumii, ceramica neagră a olarilor de la Corund şi Dăneşti (peste trei sute de meşteri, descălecaţi dintr-o genealogie bine înfiptă în istorie) este căutată ca un balsam artistic, cu un interes aproape de comercializare. Ludovic István e un „cioplitor" în lut, un gravor în humă — la un loc, o prezenţă în timpul anume ce ne petrece. Numai cine păstrează imaginea idilică şi păşunistă a unui om arhaic şi sămănătorist poate să creadă că e vorba de o îndeletnicire retrasă din timp. Corund nu e o zonă închisă. Mulţi locuitori strunesc limbile de foc ale Vlăhiţei sau taie masive blocuri albe la salina Praid, sau scotocesc măruntaiele pămîntului în căutarea neferoaselor şi caolinei la minele Bălan, Lueta ori Harghita, puşcă cu flacără în carierele de piatră judeţene, doboară pădurile şi le supun la Topliţa, Gălăuţaşi ori Gheorghieni, seamănă cartoful şi inul pentru fuior şi grîul în lunca Mureşului şi a Oltului... În această polifonie de preocupări, profesia lui Ludovic István — tangentă virtuozităţii artistice — se aşează firesc şi necesară. Datina e înzestrată cu o dimensiune suplimentară, o înţelegere nouă se adaugă vîrstei lutului. O vîrstă a humei înnobilată prin alta, a omului, perpetuînd credinţa întru frumos şi armonie. Pe Pista-bácsi nu mi-l pot închipui, de fapt, decît ca un simbol al stării de excepţie a lutului: destăinuirea întru utilitate şi estetic. Vin la el, la Corund, şi mă aşez pe scaunul scund, cioplit şi încrustat — vag ecou al carpetelor, cusăturilor pe pînză şi al dăltuirilor în lemn din defileul Mureşului de sus şi depresiunea Bilborului — şi sînt mulţumit că există acest colţ de univers reconfortant şi aparte, unde-ţi subţiezi sufletul în răcoarea artei autentice. Şi nu-l întreb nimic. Doar din cînd în cînd, mă uit pe fereastră ca să constat, cu puţină mirare, că, nu ştiu cum, **s-o cam petrecut şi novembre...**

Vladimir UDRESCU

PULS

● Atît în Centrul universitar Bucureşti, cît şi în celelalte centre ale ţării, s-au desfăşurat, în cadrul adunărilor generale de an, primele dezbateri ale documentelor celui de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român.

Acolo unde s-a dovedit mai multă preocupare din partea consiliilor A.S. şi birourilor organizaţiilor de an, unde îndrumarea şi sprijinul organizaţiilor de partid, al catedrelor de ştiinţe sociale şi al celorlalte cadre didactice au fost mai active — dezbaterile s-au înscris ca o reuşită, atingîndu-se şi pe deplin scopurile. Această atenţie, ca şi grija faţă de întocmirea referatelor, faţă de studierea documentelor şi a materialelor bibliografice au condus la o largă participare a studenţilor la discuţii, aşa cum s-a întîmplat de pildă în adunările de la facultăţile de Drept, Filozofie, Limbă şi literatură română, Istorie etc din cadrul Universităţii bucureştene.

Din păcate au existat şi o serie de situaţii în care dezbaterile nu au fost pătrunse în suficientă măsură de adevărata lor semnificaţie. Superficialitatea în înţelegerea acestei acţiuni de către unele cadre A.S., pregătirea în pripă a referatelor şi participarea slabă la discuţii au făcut ca în unele locuri dezbaterile să capete un caracter formal. Principala cauză o constituie insuficienta studiere a documentelor de partid, lipsa de aprofundare în pregătirea dezbaterii.

De aceea, se impune ca, în organizarea viitoarelor dezbateri, asociaţiile noastre să depună eforturi susţinute, pentru ca acestea să se ridice în toate institutele şi facultăţile la nivelul corespunzător, ceea ce va contribui în mod considerabil la creşterea pregătirii politico-ideologice a studenţilor, la însuşirea cît mai temeinică a documentelor celui de al X-lea Congres al P.C.R.

Dată fiind importanţa deosebită pe care o prezintă debutul cît mai bun al acestei acţiuni politice, în numărul următor vom reveni cu o analiză amplă a desfăşurării ei în mai multe facultăţi.

● O utilă şedinţă de lucru a avut loc la Comitetul Executiv al U.A.S.R., unde activul de bază a două comisii — socială şi de turism — a dezbătut măsurile ce se impun pentru organizarea vacanţei de iarnă, felul în care s-a desfăşurat şi se desfăşoară activitatea cultural-educativă în cămine, eficienţa concursului pentru desemnarea căminelor şi cantinelor fruntaşe pe ţară, precum şi necesitatea organizării unei consfătuiri pe ţară cu toţi factorii antrenaţi în educaţia sanitară a studenţilor.

În urma discuţiilor purtate, s-a stabilit ca taberele de odihnă şi alpine să-şi înceapă activitatea la 21 decembrie şi să şi-o încheie la 30 decembrie.

CENTENARUL LEGII LUI MENDELEEV ȘI VALENȚA UNOR ADEVĂRURI

Cu două săptămîni în urmă, între 7 și 13 noiembrie, s-a desfășurat la Timișoara „Săptămîna aniversării centenarului Legii periodicității", sub egida Bazei de cercetări științifice a Academiei Republicii Socialiste România și Facultății de chimie industrială.

Programul acestei manifestări, eșalonat de-a lungul a șase zile, a cuprins conferințe, prelegeri jubiliare, în care s-a relevat aportul Legii periodicității la dezvoltarea științei și filozofiei. La 6 martie 1869, în ședința de lucru a Societății ruse de fizică și chimie, D.I. Mendeleev a enunțat una din genialele descoperiri al secolului trecut: **„Proprietățile elementelor sînt intr-o dependență periodică de greutățile lor atomice"**. În evoluția ulterioară a științei în general și a chimiei în special, Legea lui Mendeleev a fost perfecționată, reactualizată pe baza concepțiilor moderne despre structură, descoperindu-i-se noi valențe.

Folosind prilejul oferit de prezența în mijlocul nostru a unor personalități de renume în știința românească contemporană, le-am solicitat părerea în legătură cu colocviul timișorean și cu viața universitară. Au răspuns cu multă amabilitate acad. prof. dr. docent **I. G. Murgulescu**, directorul Centrului de chimie fizică al Academiei Republicii Socialiste România, acad. prof. dr. docent **Șerban Țițeica**, vicepreședinte al Academiei Republicii Socialiste România, prof. dr. docent **George Ostrogovich**, șeful catedrei de chimie organică a Facultății de chimie industrială din Timișoara, și prof. ing. **Vasile Cocheci**, decanul facultății.

Acad. I. Murgulescu: „În cadrul aniversărilor culturale recomandate de UNESCO, în acest an se sărbătorește în întreaga lume centenarul Legii periodicității. În S.U.A., Asociația americană pentru înaintarea științei a organizat încă din decembrie 1968 celebrarea acestui eveniment. Un congres festiv a avut loc la Leningrad, cu editarea unui volum „100 de ani de la Legea periodicității". Din țara noastră a participat academician profesor dr. docent Coriolan Drăgulescu, șeful catedrei de chimie anorganică și analitică a Facultății de chimie industrială din Timișoara, directorul Bazei de cercetări științifice a Academiei Republicii Socialiste România, filiala Timișoara, transmițînd salutul colegilor români. În Franța au avut loc sesiuni și forme specifice de manifestare încă din primăvară. La București o asemenea sesiune a fost inițiată de Facultatea de chimie a Universității. Constat cu satisfacție că desfășurarea sesiunii timișorene a luat amploare deosebită și este la un nivel superior celei bucureștene. Felicit pe organizatori cu acest prilej și pe tovarășul decan al facultății, personal".

Prof. V. Cocheci: „În acest sens, munca noastră a fost ușurată, deoarece toți cei care au fost solicitați să țină conferințe, să ne ajute în organizarea sesiunii au răspuns cu promptitudine, contribuind la succesul acestei manifestări demne de adevărații iubitori ai științei. În cele 6 zile, sala a fost plină; au venit studenți interesați în acest gen de manifestări. Trebuie să recunoaștem că tineretul este sensibil la întîlniri cu personalități din domeniul său de preocupări. Menționez numărul mare de cereri ale studenților de a participa la lecțiile festive de fizică, respectiv chimie fizică, ținute de invitații noștri în fața anilor II și III".

Prof. G. Ostrogovich: „Aniversarea centenară a Legii periodicității în facultatea noastră se distinge printr-o concepție particulară și amploare deosebită, căpătînd, între altele, caracterul unui ciclu de conferințe. A fost o manifestare deosebit de reușită, datorită diversității temelor tratate, prin nivelul înalt al lucrărilor expuse și prin valoarea informativă pentru tineretul studios. Din întreg auditoriul nu este nimeni care să nu fi aflat ceva nou și interesant".

Acad. Ș. Țițeica: „Poate pare curioasă prezența unui fizician la o manifestare de acest gen. Trebuie să avem în vedere că fizica a adus o contribuție însemnată la punerea Legii periodicității pe bazele mecanicii cuantice. Remarc că fizica nucleară este în momentul de față cam în situația chimiei de acum o sută de ani și tocmai în această perioadă s-a acordat premiul Nobel la fizică pentru o clasificare a particulelor elementare analogă cu sistemul periodic al elementelor".

— Acum, cînd specializarea se adîncește din ce în ce mai mult, mai este actuală noțiunea de școală științifică creată de o personalitate marcantă?

Acad. I. Murgulescu: „În chimie au existat și există școli cu anumite orientări. Trebuie să amintim școala de chimie minerală inițiată de prof. Gh. Spacu la Cluj, care a creat un nucleu de cercetare valoros. În momentul de față tradiția este continuată de acad. Raluca Ripan la Cluj, iar la București de prof. P. Spacu. La Iași a existat o școală de chimie fizică condusă de prof. Petrache Bogdan, continuată astăzi de prof. Cernătescu. În București remarc școala de chimie organică, îndrumată de acad. prof. dr. docent ing. C. D. Nenițescu".

Prof. V. Cocheci: „În Timișoara trebuie să remarc în primul rînd școala de chimie anorganică și analitică condusă de acad. C. Drăgulescu, care a reușit să se impună pe plan național și european. Existența școlilor implică tradiție, și cum facultatea noastră este tînără, numărînd doar 21 de ani, sperăm ca în viitor să se poată vorbi și de altele. Se evidențiază direcții de cercetare cu activitate fructuoasă în domeniul electrochimiei, chimiei organice, mase plastice, procese la temperaturi înalte, aparate, protecția calității apelor reziduale".

Acad. I. Murgulescu: „Putem vorbi deci de școli și direcții de cercetare. E păcat că un schimb de profesori, de oameni de știință între diferite centre universitare nu are loc în mod continuu. Experiența din aceste zile la Timișoara mă face să doresc un asemenea schimb, deoarece se impune necesitatea unor prelegeri cu caracter de sinteză pentru a indica diferitele orientări din școlile noastre. În străinătate asemenea vehiculări sînt foarte frecvente, mergînd pînă la schimburi internaționale".

— Cum apreciați activitatea cercurilor științifice studențești?

Acad. I. Murgulescu: „Cred că aceste forme de cercetare sînt foarte utile și contribuie la promovarea forței științifice a tineretului. Cercurile studențești au drept sarcină ca încă de pe băncile facultății să-i familiarizeze pe viitorii specialiști cu preocupările științifice, să nu acumuleze numai cunoștințe, ci și practica cercetării. Cercurile nu își ating decît parțial obiectivele propuse, și aceasta din două cauze: existența unei baze materiale restrînse, ale cărei prejudicii sînt mari. Din această cauză, uneori cadrele didactice sînt nevoite să stea lîngă studenți pentru a nu se strica aparatura. Astfel, cercurile științifice au o existență precară, rezultatele fiind mai slabe față de posibilități. Cu toate acestea, se remarcă și unele succese, prin realizarea unor lucrări de valoare. O altă deficiență o constituie concepția greșită a unor cadre didactice despre rolul cercurilor științifice, deficiență ce se poate remedia pe linie de decanate. Nemulțumitor e și faptul că la recrutarea tinerilor cercetători nu se ține cont de activitatea din cercurile științifice desfășurată în anii facultății".

Prof. V. Cocheci: „Cercurile științifice sînt, indiscutabil, o acțiune foarte utilă în formarea viitorilor cercetători. Ar putea deveni focare pentru formarea pasiunii de investigare. La noi în facultate s-au obținut rezultate frumoase, dar numărul studenților care activează în aceste cercuri este destul de redus, iar calitatea lucrărilor ar putea fi ridicată printr-o muncă mai susținută, nu numai în preajma sesiunilor de comunicări".

— Un alt aspect, asupra căruia am solicitat opinia distinșilor noștri interlocutori, a fost relația profesor-student și student-profesor în condițiile actuale.

Prof. V. Cocheci: „Relația trebuie privită ca un proces reversibil. Profesorul este obligat să fie pentru student cel care transmite cele mai corespunzătoare cunoștințe de specialitate, care dovedește sentimente de înțelegere față de studenți, fără a cădea în slăbiciune. El trebuie să insufle pasiune pentru cercetare, are datoria de-a forma oameni de specialitate, educînd tineretul în spiritul cinstei, dreptății, necesității de a fi patriot prin întreaga activitate. Aș dori să subliniez, ca părere personală, că este necesar ca profesorul să dea dovadă de exigență fără rabaturi, bineînțeles, fără a depăși limitele unei înțelegeri umane".

Prof. G. Ostrogovich: „Existența unui număr prea mare de studenți sub conducerea aceluiași cadru didactic are consecințe nefaste asupra relațiilor directe dintre ei. Este greu de realizat un contact direct între cîteva sute de studenți și cadrul didactic. Studenții angrenați în cercetarea științifică sau cei care au afinitate pentru disciplina respectivă se pot apropia mai mult de anumiți profesori, însă posibilitățile sînt limitate. Profesorul șef de catedră, prin multitudinea sarcinilor, este mai puțin accesibil, fiind acaparat de propriile sale răspunderi. Contactul cu toți studenții intră în domeniul posibilului, dar realizarea practică ridică multe probleme, comportă meditație atentă prin caracterul ei complex".

Mulțumirile noastre s-au rostit de aceea cu toată căldura pentru atît de prețioasele opinii formulate în această discuție și pentru amabilitatea de a răspunde la solicitarea de a fi prezenți în mijlocul studențimii noastre în aceste zile cu adevărat sărbătorești. Ideea centrală care a putut fi desprinsă din aceste opinii, ca și din conferințele incluse în programul săptămînii acesteia bogate, ar putea fi exprimată pe scurt în modul următor: cunoașterea este un proces fără sfîrșit, care pune noi și noi probleme, pe măsură ce știința avansează. Dacă azi reușim să soluționăm întrebările de ieri, cele puse astăzi vor găsi explicații cel tîrziu mîine. În această muncă trebuie să existe o trăsătură caracteristică, pe care nici o mașină de calcul nu o poate suplini: pasiunea pentru cercetare, dorința de a ști.

Mihaela MIHAI
Magda ROSENFELD

Istoria unui seminar la Istorie

Seminarul de Istorie medie universală, grupa 405 din anul II al Facultății de istorie. **Inițial, asistasem la curs, discutasem cu tov. conf. univ. Radu Manolescu, titularul cursului, convingîndu-mă personal de înalta ținută a prelegerilor, de competența cu care sînt predate cunoștințele viitorilor specialiști în istorie. Tovarășul Radu Manolescu este, de asemenea, autorul unui curs litografiat, care se află și în biblioteca facultății, într-un număr de 50—60 exemplare. Înaintea seminarului, studenții grupei 405 au avut, în fiecare zi din săptămînă, o după-amiază complet liberă, și în plus o zi întreagă în care n-au avut ore de loc. Frecvența la prelegerile de Istorie medie universală era, și ea, relativ mulțumitoare.**

Deci, tema seminarului: Italia și Germania în secolele XIII—XV. **În bănci, mare însuflețire, zîmbete încrezătoare, răsfoieli grăbite de pagini.** Asist. univ. **Florentina Cazan face apelul. Lipsesc 5** studenți din 22 (**la seminarul trecut au lipsit 7, cu absențele notate doar la prima oră, dat fiind că la a doua... Maria Raica, responsabilă a grupei, n-a mai simțit necesară o punere la punct a controlului asistenței). În schimb, două studente din alte grupe, Lucia Badulescu din 406 și Eva Orban din 407, ceruseră permisiunea să recupereze tema seminarului cu grupa 405, convinse că vor avea numai de cîștigat. Își scoseseră pe masă caietele doldora de conspecte și... așteptau.**

Stupoare! De la primul „pas" în discuții o poticneală: Maria Grigoraș **bîjbîie după exactitate, asistenta o ajută cu substanță, Maria se redresează, apoi din nou bîjbîie și... e poftită să ia loc, după ce confundă unitatea economică cu unitatea teritorială, afirmînd, pe deasupra, că „Florența ajunge un ducat al Toscanei", ceea ce e cel puțin eronat. Urmează** Cornelia Rădoi, **care, după ce caută prin aer un răspuns la întrebare, îl găsește: „Tovarășă asistentă, vă rog să mă credeți că în momentul cînd mă seminarizați, mă inhib completamente". (!)** Gheorghe Cocorel, **cînd toți se așteptau să pună punctul pe „i", rostește o singură frază, văduvită de orice conținut.** Ionel Cîndea **îl completează, citind răspunsul din notițe; în continuare încearcă „să răspundă"** Aurelian Becheanu **(cel care la seminarul precedent a absentat, „lăsînd vorbă" că e chemat de prodecan, fără, însă, ca prodecanul să știe ceva despre aceasta), apoi** Ionel Budescu, Gheorghe Bercan **și alții, fără a reuși să aducă vreo notă de siguranță în discuții.**

Cu mîinile „pe sus" sînt doar cele două musafire din 406 și 407. Atît. Și... vine pauza, fără ca măcar una din problemele ridicate de tema seminarului să fi fost elucidată.

Urmează alte 50 de minute, aproape identice. Spunem „aproape", dat fiind că, de data aceasta, funcționează principiul: „Nu-i așa că barza are picioare lungi?" „Da, doamnă". Așadar, asistăm la punerea de întrebări și la răspunsuri... formulate de una și aceeași persoană: asist. univ. Florentina Cazan.

Seminarul ia... sfîrșit. **Mai mult decît jenată, asist. univ. Florentina Cazan declară că seminarul nu și-a atins scopul, că nu-și imaginează ce s-a putut întîmpla cu ei astăzi (noi fuseserăm informați că această situație nu s-a întîmplat doar „astăzi"!), că se simte vinovată în fața tovarășilor din afara grupei, care „cine știe ce și-or fi închipuind".**

Discut cu studenții. Opinia lor este... contrară: seminarul și-a atins scopul, discuțiile desfășurîndu-se în condiții nu foarte bune, dar... bune. Dacă aceasta este opinia lor despre un seminar care, timp de două ore, n-a izbutit să dezbată nici o jumătate din tema propusă (problemele Italiei medievale au rămas, parcă, mai nebuloase decît la început, iar cele ale Germaniei secolelor XIII—XV nici nu s-au mai bucurat de atenție), atunci cum ar arăta, în optica grupei 405, un seminar deficitar?

Fiecare susține că s-a pregătit pentru seminarul sfîrșit în chip atît de lamentabil. Fac o statistică: peste 80 la sută declară că, dacă m-aș duce la bibliotecă, aș constata că grupa 405 a frecventat-o chiar și cu o zi, două, înaintea seminarului. (Verific. Cam așa e). Îmi permit să le cer, de aceea, caietele de conspecte, fie și pentru cultura mea generală. Sînt uluit: nimeni nu are așa ceva! Opt dintre studenți îmi declară, însă, că își conspectaseră bibliografia, dar... și-au lăsat caietele acasă sau la cămin.

Discutăm, de astă dată la catedră, cu tov. asist. univ. Florentina Cazan. Aflăm și de la domnia sa că studenții nu citesc bibliografia, deși în toate ședințele, inclusiv în cele de asociație, vorbitorii cer cît mai mult material bibliografic.

„De altfel — continuă tovarășa asistentă — predilecția studenților pentru memorarea mecanică a cunoștințelor ne stingherește și pe noi, conducătorii de seminar, ne știrbește din planul de seminarizare, obligîndu-ne să rămînem în limitele „învățării papagalicești, pe de rost, a lecției". Dacă încerci să închegi o discuție de seminar, riști să pierzi nădejdea de a mai primi un răspuns. Ne jignește, în egală măsură, și faptul că asociația studențească nu se interesează în nici un fel de activitatea studenților în seminarii, de lipsa colectivă de inițiativă în grupe".

De aceeași părere este și tov. conf. univ. Radu Manolescu, care, în calitate de titular al cursului, a participat de cîteva ori la seminariile asistentei univ. Florentina Cazan. Din discuțiile cu domnia sa, am aflat, cum este și firesc, că se simte jignit personal cînd rîndurile audienților se răresc, în favoarea unui film, ori a unei șuete la o cafea. Știați, oare, studenți din anul II Istorie, că la o prelegere se spun și lucruri care completează cursul litografiat? Știați că le-ați putea întîlni, formulate cu semnul de întrebare la sfîrșit, în biletul de examen?

Dragomir HOROMNEA

FRECVENȚĂ CU INTERMITENȚE!

un sondaj la Institutul politehnic din Iași

Pregătirea temeinică de specialitate presupune de la bun început din partea studenților o participare permanentă, dar mai ales activă la toate formele de învățămînt. Practica demonstrează că studenții cu note bune și foarte bune au și o prezență permanentă, că în general între valoarea notelor obținute și numărul absențelor înregistrate există un raport de inversă proporționalitate. Și dacă în unele cazuri studenți cu absențe multe nu sînt primiți la examene (și foarte bine se procedează), ceilalți care sînt primiți nu reușesc să promoveze sau obțin note minime.

Corelarea directă, condiționarea reciprocă ce există între orele de curs și laborator, între seminar și proiect, lipsa unor cursuri tipărite sau litografiate implică, mai mult ca oriunde, prezența studenților politehniști la toate formele de învățămînt. Ancheta noastră inițiată la o lună și jumătate de la începutul anului universitar în Institutul politehnic din Iași, institut care a înregistrat succese demne de luat în seamă în activitatea profesională a studenților dar în care față de anul trecut a crescut totuși numărul repetenților (430 față de 315), își propune să stabilească ce se ascunde, de fapt, în spatele absențelor acumulate de unii studenți, recidiviști ai unor astfel de situații. Primul obiectiv al investigației noastre — Facultatea de chimie industrială. Reținem din registrul de absențe: Elena Budescu (repetă anul II) 35 absențe, Stela Stoian — idem, Vitorschi Carmen — idem absențe și repetenție în anul III. Cu 32 absențe, dar fără a fi și repetent, studentul Chiosna Constantin, anul II. Din registrul centralizator aflăm că în toamnă a promovat la reexaminare 2 restanțe, are media 6,87 și este bursier. Conducerea institutului a dovedit înțelegere față de studenții cu medii sub 7, dar credem că în cazul său a greșit. Reexaminarea din toamnă era un indiciu că studentul Chiosna nu merită să se bucure de bursa pe care a avut-o și anul trecut tot pentru o medie sub 7.

În momentul sosirii noastre la Facultatea de construcții se desfășura o anchetă ad-hoc menită să stabilească cine a sustras condica unei subgrupe a grupei 2403 (responsabil Gheorghe Miron). Secretarul anului, Adrian Sichițiu, care avea de altfel extrasă situația absențelor, consideră că cel care a sustras-o ar fi studentul Lazăr Ilie, el avînd cel mai mare număr de absențe (27). De ce ar fi făcut-o? Pentru că, neștiind că secretarul are situația absențelor și cunoscînd că responsabilul grupei nu-și face conștiincios datoria, a considerat că sustrăgînd condica scăpa de o eventuală sancționare. În aceeași facultate, unde de altfel se înregistrează cel mai mare număr de absențe din institut (e și facultatea cu cea mai slabă situație profesională), ne-am mai notat cîțiva studenți care înregistrează absențe într-un ritm extraordinar de alert: Culușer Viorel, Vieru Stelian (II), Goia Iosif, Rujoiu Gheorghe (III), Lupu Nelu (V). Lipsesc exemple din anul IV, pentru că responsabilii de aici (se pare că toți seamănă cu Miron Gheorghe) nu prea obișnuiesc să treacă pe la decanat cu absențele. Studentul Teiceanu Octavian, deși boboc, a prins și el gustul chiulului, realizînd pînă în ziua raidului nostru un adevărat record pentru studenții care n-au dat încă nici un examen (48). Exact la polul opus Facultății de construcții se află cea de Mecanică, unde tov. conf. ing. dr. M. Gafițeanu, prodecanul facultății, încă de pe 25 octombrie a discutat cu 3 studenți din anul II care aveau între 22 și 30 absențe (doar ei aveau peste 20 de absențe nemotivate în toată facultatea), atrăgîndu-le în mod serios atenția asupra consecințelor nefaste pe care le poate avea perseverența lor în a „șunta" cursuri și seminarii.

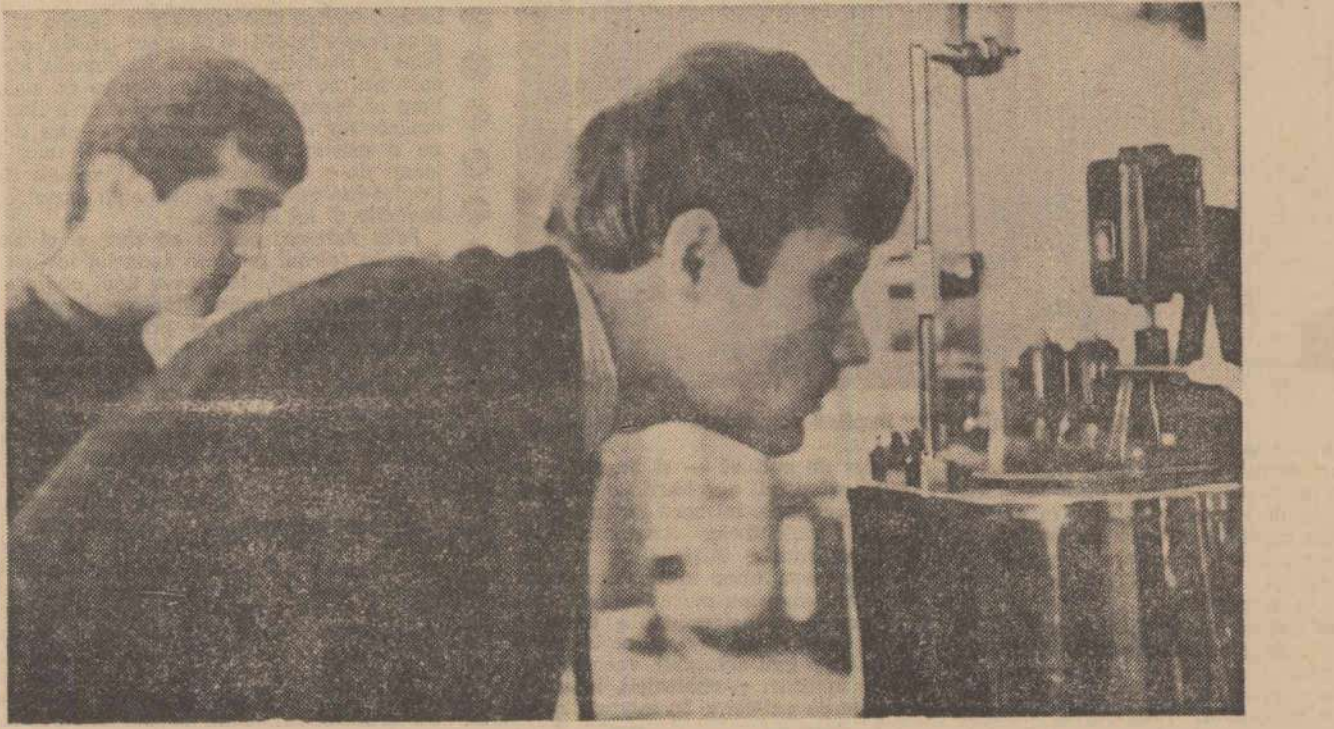
Ce ne facem dacă în scurt timp studenții Constantin Gheorghe și Ion Mureșanu înregistrează peste 50 absențe? Amîndoi repetenți. Al doilea e rugbist, dar, așa cum aveam să aflăm, acesta nu e un motiv, ci un pretext pentru a lipsi masiv de la cursuri. Primul este pensionarul unei nefericite mame, rămasă văduvă și obligată să muncească din răsputeri în C.A.P. pentru a-i asigura „băiețelului" 600 lei pe lună și o cameră confortabilă în oraș.

Există cazuri în care activitatea studentului trebuie reconsiderată de-a lungul întregului an de studii. Există în anul V Energetică 4 studenți care, jucînd cărți tot semestrul, reușesc totuși, învățînd în sesiune pe cursurile colegilor, să promoveze anul, și unii chiar cu note bune. Toți 4 locuiesc în aceeași cameră 6 în căminul E; deși s-a discutat de mult problema desfacerii acestui grupșor din care doi au rămas deja repetenți (nu din cei 4, ci diferența pînă la 6). Situația absențelor celor 4 este următoarea: 46, 45, 42, 28. Semnificativ, nu?

La Facultatea de electrotehnică figurează însă pe lista celor cu absențe multe studenți care au repetat diverși ani de studii nu o singură dată: Năstase Gheorghe și Crețu Gheorghe, de 2 ori repetenți, ambii ajunși după 5 ani de facultate abia în anul III. Consiliul A.S. de la această facultate a hotărît, după cum ne-a informat Dan Rebedeu, președintele Consiliului A.S., să propună în cel mai scurt timp posibil sancționarea tuturor studenților cu peste 40 de absențe, iar cei cu 30 de absențe să fie admonestați în fața anului respectiv de biroul A.S. de an. Nici la Facultatea de hidrotehnică situația nu este mai bună. Vin să completeze lista noastră studenți ca: Toma Gheorghe, Susan Valentin, Lean Gheorghe și Saferman Faibis (anul V), toți repetenți. Ultimul, deși stă în cămin, nu dă deloc pe la cursuri, avînd nu mai puțin de 120 de absențe. Cazul ar trebui să dea mai serios de gîndit conducerii facultății, în măsură să ia hotărîrile cele mai potrivite pentru curmarea unor astfel de situații, dar în același timp să facă obiectul intervenției asociației studențești.

Turul de orizont întreprins prin facultățile Institutului politehnic din Iași ne-a sugerat concluzia că se lipsește destul de mult, iar adevărații recordmeni sînt repetenții. Este de datoria asociațiilor studențești din ani și facultăți, a conducerilor facultăților să intervină prompt și eficient pentru a pune capăt acestei stări de lucruri. A trecut aproape jumătate din semestru. Pînă cînd asemenea elemente certate cu ordinea și disciplina, refractare la îndeplinirea obligațiilor studențești, vor jigni cu insolența lor disciplina universitară și pe cei ce-o respectă? Este o întrebare la care răspunsul nu poate fi tot o absență, de data aceasta a opiniei studențești!

V. COTEANU

Din absență în absență

Unul dintre participanții la Conferința U.A.S. București semnala absența de la lucrările secției a IX-a — Tehnologia construcțiilor de mașini — a facultății cu același nume a Institutului politehnic București, facultatea tehnică cea mai mare din țară. În dorința de a elucida cauzele acestei neprezentări, revista noastră a întreprins o anchetă în acest institut, adresîndu-ne în primul rînd rectoratului.

Tot ce-a făcut rectoratul a fost trimiterea adreselor, așa cum au fost primite, **catedrelor și facultăților** (la 7 mai 1969). S-a mai revenit o singură dată (în jurul datei de 1 octombrie) asupra acestei probleme, în cadrul unei ședințe cu conducerile facultăților.

Să mergem „mai jos", la conducerea Facultății de tehnologia construcțiilor de mașini. Curios, nimeni (nici decanatul, nici cele cinci catedre) n-a primit nici una din cele șase adrese trimise pe data de 7 mai de către rectorat, deși există semnătura de primire! Și atunci, ori s-au primit și se neagă pentru a se trece răspunderea implicit pe seama secretariatului facultății, ori într-adevăr ele s-au oprit în sertarele unei secretare, dar atunci nu înțelegem desigur ce stil de muncă domnește aici și dacă răspunderea nu revine cel puțin în egală măsură și decanatului care tolerează o astfel de stare. **N-a fost greu să se găsească de către conducerea facultății și alte „argumente" pentru a „transplanta" răspunderea: Facultatea T.C.M. a considerat**, la sugestia tovarășului șef de lucrări dr. Ștefăniță Enache (conducătorul unuia din cercuri și responsabil cu activitatea științifică pe facultate) **că nu are lucrări „prezentabile" la o conferință națională.** Dacă tovarășul Enache a vorbit doar în numele cercului pe care-l conduce, atunci lucrurile stau întocmai: la mașini-unelte, rezultatele sînt într-adevăr mai slabe. Dacă tovarășul Enache pretinde că a consultat și alte cercuri, atunci nu putem decît să-i aducem două contraargumente: tovarășul șef de lucrări Aurel Brăgaru, conducătorul cercului T.C.M., a susținut (analizînd lucrările în parte și comparîndu-le cu cele din programul secției respective) că cel puțin cinci-șase lucrări de la cercul pe care-l conduce s-ar fi prezentat cu totul onorabil (cu aspirații la premii); tovarășul Gheorghe Costăchescu, absolvent din acest an, actualmente asistent la această facultate, primul care a dat semnalul de alarmă al neparticipării, fiind trimis (h.c.) de către Consiliul U.A.S.R., a prezentat o lucrare foarte bine apreciată. Ar merita subliniată tendința conducerii facultății de a identifica prezentarea dînsului ca o prezentare a facultății. Eroare!

Dar cînd a aflat conducerea Facultății T.C.M. că trebuie să trimită lucrări la Timișoara? Aceasta s-a întîmplat la amintita ședință din jurul datei de 1 octombrie. Ce măsuri a luat? (căci se mai puteau încă rezolva problemele). **I-a trasat sarcina reprezentantului A.S. în consiliul profesoral să se ocupe de ele.** Acesta, ca și organul lui ierarhic superior (consiliul pe institut), nu știa nimic. Cu această justificare se pare că pînă la 26 octombrie toată lumea a stat liniștită. La 26 octombrie, cînd tovarășul Costăchescu a dat semnalul de alarmă referitor la lucrările secției de care discutăm (și care aveau loc pe data de 1—2 noiembrie a.c.), toată lumea a fost din nou în stare de alertă. Dar acum într-adevăr era prea tîrziu.

N-am vrea să se creadă că, datorită dezinformării, asociațiile studențești din institut și facultate au fost lipsite de orice răspundere. Încercînd să și-o decline tovarășul asistent Dobre George, șeful comisiei profesionale pe institut pînă la recentele alegeri, a venit cu niște argumente care ne fac să credem că dînsul posedă cel mult o „responsabilitate" neangajată (dacă se poate spune astfel). „Dacă mi-ar fi spus cineva să fac, făceam. Totdeauna am făcut ce mi s-a cerut. Poate că am greșit atunci cînd, fiind chemat pentru confecționarea lozincilor, nu m-am interesat de situația participării noastre la conferință. A fost o scăpare de a mea" (?!) Dar tovarășul Dobre știa că în acest an (chiar dacă nu știa data exactă) trebuia să se țină o asemenea manifestare științifică. Sau ar fi trebuit să știe de la lucrările Conferinței U.A.S.R. unde s-a discutat acest lucru și la care a fost prezent. Aștepta oare să intrăm în luna decembrie pentru a se alarma? Unde este inițiativa cadrelor noastre de asociație?

Trecînd peste aspectele concrete ale problemei discutate se desprinde însă o concluzie mai generală: acolo unde fiecare verigă ierarhică — în lipsa ei de angajare — așteaptă să fie împinsă „forțat" la rezolvarea unor probleme, acolo unde problemele se împart în (de multe ori după criterii subiective) importante și neimportante — prea adesea trecîndu-se (din comoditate) nejustificat din prima categorie în a doua, acolo unde domnește lipsa de informare și de control, acolo unde colaborarea între asociațiile studențești, decanate și rectorate nu se face în spiritul reglementărilor existente, ci după legi ale întîmplării sau bunului plac, **problemele care necesită o colaborare mai largă nu pot fi soluționate corespunzător.**

Virgil SIMION

Casa de cultură a studenţilor din Bucureşti

Proiecte şi traiecte

(Urmare din pagina 1)

orchestre studenţeşti, unele impuse deja atenţiei publice generale (ansamblul folcloric „Doina", formaţia de dansuri moderne, grupul vocal de muzică cultă, două cvartete instrumentale de muzică de cameră, formaţiile orchestrale şi de solişti vocali „Coral", „Mondial", Petre Magdin, jazztetul St. Berindei — M. Pop, cărora li se adaugă, într-o tentativă de a se ridica la nivelul exigenţelor, formaţiile mai noi: „Venus II", „Solaris", „Orion", „Modern-Jazz" etc.); colectivul de teatru cu cele trei secţiuni ale sale — teatru clasic, de club şi experimental; spectacole ale diverselor teatre profesioniste din Capitală, recitaluri concursuri „Cine ştie, cîştigă", seri de filme, reuniuni, dansuri etc.

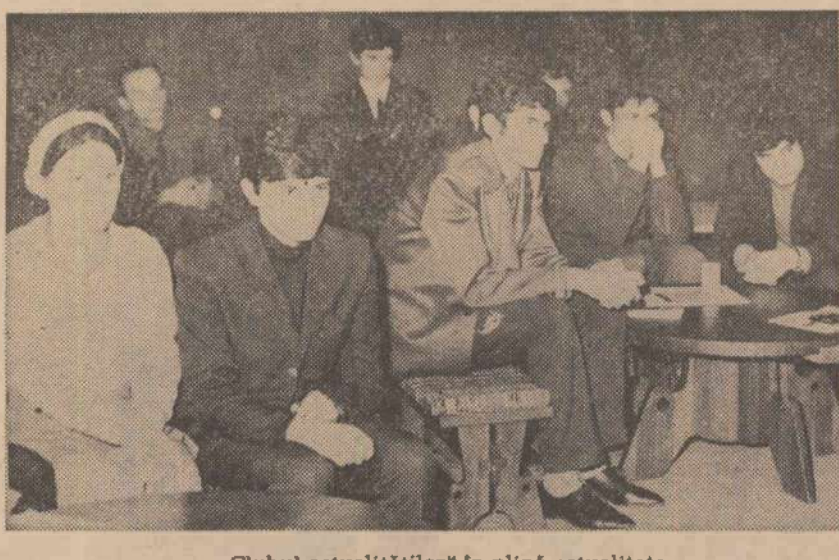
Unele realizări dobîndite în perioada care a trecut de la deschiderea anului universitar sînt în măsură a acredita ideea că începutul este promiţător. Printre succesele certe se numără unele dezbateri pe probleme de politică internă şi externă din cadrul „Clubului actualităţilor", cum ar fi cea prilejuită de întîlnirea studenţilor cu tovarăşul Mircea Maliţa, adjunct al ministrului afacerilor externe, consultaţiile pe diferite teme de ştiinţă spaţială oferite de apreciatul „interpret cosmic" dr. Andrei Bacalu, „recitalurile de sîmbătă seara" de la Student-Club (un fel de concursuri „Steaua fără nume", strict studenţeşti), spectacolele duminicale „Non-stop" (mult apreciate de participanţi), „colocviile intime" cu o seamă de reprezentanţi de frunte ai celor şapte arte.

De notat că în perioada imediat următoare o serie de noi acţiuni se vor adăuga programelor săptămînale ale casei de cultură, printre acestea incluzîndu-se şi spectacolele ansamblului folcloric, ale celor trei secţiuni de teatru (care au în prezent în pregătire piesele „Conu Leonida faţă cu reacţiunea", „Mătrăguna" de Machiavelli, „Picnic pe cîmpul de luptă" de Arabal etc.), ale unor formaţii de muzică şi dansuri, aflate în plin proces de definitivare a repertoriului. O seamă de gînduri, intenţii şi proiecte, ţinînd de aceeaşi continuă dorinţă de mai mult şi mai bine, îşi aşteaptă şi ele legitima transpunere în fapt, anticipînd imaginea plenară a activităţii în acest an. Iată-le, aşa cum ne-au fost formulate de noul director al casei de cultură, **Petre Meglei**.

„În ceea ce priveşte acţiunile privind dezbaterile pe teme politico-ideologice, de ştiinţă, artă şi cultură, ne bucurăm de prezenţa în mijlocul nostru a unor activişti de partid şi de stat, precum şi de aportul diferitelor personalităţi din lumea artei, ştiinţei şi culturii. Avînd în vedere bogatul conţinut de idei al unor astfel de manifestări, avem datoria de a studia şi prospecta toate posibilităţile care să concure la receptarea şi valorificarea cît mai deplină de către studenţi a acestui conţinut. Astfel, la „Clubul actualităţilor" şi la „Student-Club" ne preocupă lărgirea modalităţilor şi mijloacelor audio-vizuale şi diferenţierea lor în funcţie de tema fiecărei acţiuni în parte. În acest context se cuvine amintită şi preocuparea noastră de a organiza săptămînal, în cadrul „Clubului actualităţilor", o zi de activităţi dedicate exclusiv studentelor, pentru atragerea lor în număr cît mai mare la programul acestui club.

Al doilea sector — cel al activităţilor artistice propriu-zise —, cu o pondere apreciabilă în programul instituţiei noastre, ni se impune şi el atenţiei printr-o seamă de proiecte. Privită prin prisma bunelor tradiţii şi a renumelui de care se bucură formaţiile artistice studenţeşti, activitatea acestora va cunoaşte şi de aici încolo o linie ascendentă. Ansamblul folcloric „Doina" va fi, nu peste mult timp, prezent în programul casei de cultură cu un spectacol inedit sub toate aspectele. O dată cu selectarea şi preluarea unor piese din vechiul său repertoriu, această formaţie a început, sub conducerea artistului emerit Gheorghe Baciu şi a compozitorului Constantin Arvinte, pregătirea unui spectacol nou ca factură. Viitorul festival de artă studenţească va confirma — sperăm — valoarea ridicată a muncii acestui ansamblu.

Alături de celelalte formaţii (dans modern şi clasic, formaţii corale de cameră şi grupuri vocale de muzică cultă, solişti etc.), **teatrul studenţesc**, cu cele trei secţiuni ale sale, ocupă un loc special în contextul activităţilor artistice. Desigur, problema repertoriului, a conţinutului de idei stă în centrul atenţiei noastre. Ne preocupă în acest sens ideea realizării pe lîngă teatrul nostru studenţesc a unui nucleu de autori de piese şi scenarii originale şi regizori-studenţi. Cu acest prilej adresăm invitaţia noastră în acest sens tuturor celor dornici de a colabora cu noi..."

„Clubul actualităţilor" în plină actualitate

O dată cu întreprinderea acestui „tur de orizont", ne simţim datori a atrage atenţia asupra unor tendinţe ce se mai manifestă încă în activitatea casei de cultură, formulînd cu acest prilej şi unele sugestii în sprijinul îmbunătăţirii în continuare a muncii.

O primă observaţie se referă la evidenta preponderenţă a manifestărilor cu caracter spectacular, a căror priză la public este „ab initio" cunoscută. Asigurarea unui echilibru permanent între diferitele genuri de acţiuni se impune cu necesitate, prin aceasta urmărindu-se realizarea unei îmbinări cît mai armonioase a tuturor formelor şi mijloacelor, pentru atingerea unor cote ridicate în îndeplinirea scopurilor instructiv-educative, în satisfacerea cerinţelor etice şi estetice ale studenţilor. În această ordine de idei se cuvine subliniată şi situaţia destul de precară a unor cicluri din cadrul „Clubului actualităţilor", la care, în ciuda temelor extrem de interesante şi a unor apreciaţi invitaţi din rîndurile cadrelor de înaltă specialitate, numărul participanţilor-studenţi este încă destul de redus. Socotim că această stare ţine mai degrabă de slaba popularizare a acţiunilor respective, de insuficienta atenţie care li se acordă pe ansamblul activităţii casei de cultură; în nici un caz nu credem că poate fi invocată lipsa de interes a studenţilor.

În ceea ce priveşte formaţiile de teatru, pornind de la piesele pe care le au în momentul de faţă în pregătire, exprimăm imperativul unei şi mai clare definiri a profilului acestora, ele aflîndu-şi reala raţiune în nevoia stringentă de configurare a unui teatru studenţesc autentic, angajant, cu o „carte de vizită" proprie în mişcarea noastră artistică actuală.

Revenim şi de data aceasta asupra unui deziderat mai vechi privind activitatea Sfatului casei de cultură. Este îmbucurător faptul că acest Sfat a fost în sfîrşit creat, dar apreciem că el trebuie să depăşească neapărat stadiul de existenţă formală, reintrînd cu adevărat în atribuţiile sale de „for de conducere", aşa cum este definit în documentul ministerial de constituire a acestui organism de îndrumare şi control. O întrunire plenară a acestuia se impune fără întîrziere, pentru analizarea activităţii de pînă acum, pentru definitivarea şi îmbunătăţirea planurilor de perspectivă, pentru conferirea girului de competenţă şi calitate în toate sectoarele de activitate. **Totodată ne vedem obligaţi a pleda din nou pentru intrarea grabnică în vigoare a noului regulament de organizare şi funcţionare a caselor de cultură, despre care aflăm din partea Ministerului Învăţămîntului că a fost de curînd aprobat şi multiplicat, exemplarele sale aflîndu-se în momentul de faţă... în drum către conducerile caselor de cultură.** De la acelaşi minister aflăm, de asemenea, că într-un stadiu „avansat" se găsesc şi instrucţiunile privind cheltuirea fondurilor financiare ale caselor de cultură — şi anume stadiul... aşteptării aprobării lor, cu toate că prevăzuse intrarea lor în vigoare la 1 noiembrie. Angajamentele şi promisiunile iniţiale cu privire la adoptarea unor atari documente sînt mai toate cu mult în restanţă...

(Apropo de instrucţiunile menţionate, sperăm ca ele să reglementeze în chip mai echitabil operaţiunile de venituri şi cheltuieli, întrucît, în situaţia existentă în momentul de faţă, sîntem frapaţi de unele preţuri şi „taxe de intrare" destul de ridicate la diverse spectacole şi activităţi ale casei de cultură...).

Apreciind unele măsuri întreprinse de forurile tutelare privind asigurarea conducerii şi a colectivului de lucru, a schemei de funcţiuni a casei de cultură cu cadre calificate, formulăm nevoia ducerii pînă la capăt a acestei acţiuni, prin angajarea unor noi metodişti-specialişti în sectoarele în care lipsa acestora se resimte încă.

Din cîte ne-a informat comisia de specialitate a Consiliului U.A.S.R., se hotărîse ca schemele de funcţiuni ale caselor de cultură să fie revizuite în lumina principiilor care au stat şi la baza elaborării noului regulament de organizare şi funcţionare a acestor instituţii, în scopul lărgirii posibilităţilor de participare a studenţilor la desfăşurarea activităţilor. În acest spirit, apreciem că ar fi bine ca Direcţia educativă din cadrul Ministerului Învăţămîntului să folosească prezenţa membrilor comisiilor respective ale consiliilor U.A.S. şi a direcţiilor caselor de cultură la întrunirea privind pregătirea festivalului de artă studenţească, pentru a clarifica, pentru fiecare instituţie în parte, schema de funcţiuni...

O viziune şi o acţiune unitară a factorilor angajaţi în buna desfăşurare a activităţii casei de cultură, grija pentru asigurarea unui bogat conţinut de idei tuturor manifestărilor, orientarea şi aprecierea fiecărei acţiuni după criterii valorice certe — iată cîteva premise sigure ale unei activităţi laborioase, eficiente, pe măsura posibilităţilor şi a exigenţelor muncii cultural-educative şi artistice actuale.

Jurnal

31

ADERCA

Desen de SILVAN

Murise Lovinescu ; sus, în odăile din faţa Facultăţii de drept ale criticului trona pe scaunul maestrului Şerban Cioculescu, graseind ironic, cu palma sub bărbia ascuţită. M-am trezit într-o lume de cucoane binevoitoare, de domni gravi şi bine îmbrăcaţi, cu buzunarele foşnind de manuscrise, abia aşteptînd să facă complimente celor ce se aşezau grăbiţi pe **scaunul electric**, cum spunea, din colţul său, poetul Tonegaru. **Caracuda** noului cenaclu era formată dintr-o ceată de tineri aspiranţi agresivi, puşi pe distrugere şi pirotehnică verbală. O cunoscută scriitoare consacrată avea să cunoască o execuţie sîngeroasă, ca şi alţii, pentru că gălăgioasa ceată nu ierta pe nimeni. Ciudat, ne aşteptam să fim daţi afară, pofiţi pe scările negre de ciment, dar nimeni nu se supăra, deşi incendiasem aerul cu pretenţiile şi contestaţiile noastre. Cînd se mai supăra careva, dintr-un fotoliu se auzea un glas liniştit încercînd să arate legitimitatea pretenţiilor şi dîndu-le chiar un fundament ideologic la care noi nu ne gîndisem, pentru că tinerii nu au timp să teoretizeze, ei pur şi simplu dau foc si se amuză. Apărătorul era un domn între două vîrste, cu o mustaţă sură, aducînd cu Thomas Mann, un lector de o mare cultură la zi, scriitor de romane ironico-fantastice, cu eroi numiţi banal ca domnul Bramble al lui Maurois.

Felix Aderca, pentru că despre el este vorba, exercita spiritul critic în cenaclul lovinescian, luptînd, ca şi noi, împotriva unui conformism ce-şi făcea loc printre amabilităţile reciproce. Pamfletele lui încununau şedinţele printr-o demonstraţie de strălucită oratorie. Ceea ce era caricatural în luările noastre la cuvînt la el îmbrăca o togă de argumente ce trăda pe un avid cercetător de lucruri rare. Probabil că iubea la noi îndrăzneala şi setea de a clădi ceva nou, poate regăsea în filipicele scurte ale junilor combatanţi ceva ce-şi refuzase. Nu am auzit pe nimeni, în toată viaţa mea, explicînd mai frumos dedesubturile unui lung poem al lui George Tudor, plin de imprecaţii şi culoare, cu o luciditate excepţională, cu asocieri ce-l uimeau pe însuşi poetul, situat deodată între persoane ilustre ale literelor mondiale. Demonstraţia trăda o frecventare asiduă a celor mai noi modele şi incursiunile în clasici se făceau cu o precizie matematică, cu o mare erudiţie plină de farmec. Cred şi astăzi că în Felix Aderca am pierdut un admirabil critic literar ce nu şi-a exercitat meseria pe hîrtie, iubind numai fuzeele întîmplătoare elaborate în discuţii întîmplătoare.

După moartea sa am primit prin apropiaţi un capitol dintr-un studiu enorm despre **„Goethe"** din care am ţinut neapărat să public o pagină, fără a reuşi, din motive ce le voi explica vreodată, că prea erau de tot mizerabile. Ştiu că de ani de zile această monumentală monografie este plimbată din sertar în sertar pe la editurile noastre şi soarta viitoare a preţiosului manuscris îmi scapă. Oameni lipsiţi de răspundere ne văduvesc astfel de o interpretare cel puţin interesantă a operei şi vieţii marelui german şi cînd văd cum se risipeşte atîta hîrtie pe colecţii insignifiante, pe romane poliţiste şi pe lucrări fără har, mă apucă un dor de polemică de zile mari.

Călinescu i-a acordat, spre indignarea unora, o mare atenţie acestui scriitor de o factură contestatară clară şi cred că nu a greşit văzînd în el o personalitate literară de cea mai bună calitate. Repet însă, nu **„Oraşele înecate"** sau prezenţa domnului Aurel în ipostaze erotice sînt cele mai bune pagini ale lui Aderca. El a fost un excelent anchetator al generaţiei sale, un gînditor subtil, o prezenţă plină de efervescenţă, un microb incitator al vieţii noastre literare, aşa cum sînt adevăraţii scriitori care nu umblă după elogii, ci ştiu că **a contesta** este semnul distinct al personalităţii. Probabil că domnul cel plin de ironii, muşcător şi generos va fi avut destui adversari ce nu i-au iertat nici peste ani şarjele, dar pe un astfel de individ nu-l poţi răni, nu-l poţi înmormînta sub lespezile nedrepte ale tăcerii. Spunea şi lucruri inconvenabile, avea oroare de şovinism, într-un cuvînt poseda o **gură spurcată**, cum se zice, dar îl prefer celor ce cîntă din tromboanele tuturor cuvintelor late, fals iubite, ale oratorilor de tarabă, gata să declare că iubesc totul, de la familie pînă la umanitatea întreagă, dar îşi otrăvesc pisicile personale. Aderca era un incisiv superior, privind lumea de pe un bloc de gheaţă care-l ţinea deasupra pertractărilor şi a angajamentelor reciproce. Era un rector în litere, neatins de nici o maladie profesională. Opera sa era servită de un laborator ştiinţific, nu de incantări artificiale, create cu droguri. Asemenea spirite lipsesc de mult din peisajul nostru literar şi e păcat...

Eugen BARBU

e x p e r t i z e

„CENUȘA"

de Grigore ARBORE

Nu aș fi scris despre Cenușa lui Grigore Arbore, a doua sa plachetă de versuri, dacă ea n-ar fi contribuit la apariția unui fenomen ce ține de domeniul eticii profesionale.

In fond, ultimele versuri ale lui Grigore Arbore s-au confundat de la sine cu marea masă de însăilări lirice anonime ivite în ultima vreme, scutindu-ne astfel de comentarii. Dar...

Printr-un act de efracție gazetară, autorul Cenușii a încercat și încearcă să atragă atenția asupra sa și implicit asupra plachetei sale trecută cu vederea. Cum procedează Grigore Arbore ?

Publicist, încercînd să servească, deodată sau pe rînd, diverse genuri de probleme la ordinea zilei, autor al unui modest caiet liric apărut în colecția Luceafărul, *Grigore Arbore a pornit, în paginile unui cotidian, o anchetă despre* inflația poetică, *despre supraproducția debuturilor ori semidebuturilor editoriale în poezie. Pentru că inițiativa a prins un moment propice, cînd critica tace, iar publiciștii fac tapaj de ambele situații, autorul* Cenușii *a monopolizat problema — o fi avînd secretele ei — amenințîndu-ne cu o continuare la... televiziune. Probabil că anchetatorul are curajul răspunderii, dorește să fie și văzut, verificat telegenic, ipostaza de incognito nemaifiind pe măsura ambițiilor sale literare.*

Era oare firesc ca tînărul autor a două plachete de versuri să cenzureze pur și simplu producția lirică a confraților săi întru poezie ? Să se pronunțe direct și indirect asupra valorii acesteia înainte de a-i fi recunoscută valoarea propriei sale poezii ?

Din punctul de vedere al moralei de breaslă, răspunsul nu este greu de dat. Intervenția lui Grigore Arbore, autorul de versuri, e tipică prin lipsa ei de colegialitate. Din punct de vedere axiologic e cazul să argumentăm, adică să vedem dacă nu cumva versurile tînărului publicist se situează în afara inflației lirice actuale.

Poezia recentă a lui Grigore Arbore pornește de la o schemă metaforică și psihologică cunoscută. In tehnică, textele sale calchiază în cea mai mare parte topica din Odă în metru antic, *în sentiment pedalează pe o singură stare : plîngerea timpului care ne acoperă, un soi de melancolie acefală, egală cu ea însăși. (Pentru confruntare : Jalnic ard de viu chinuit ca Nessus, / Ori ca Hercul inveninat de haina-i ; / Focul meu a-l stinge nu pot cu toate / Apele mării. Grigore Arbore : Clar ne străpunge iarăși efemerul strigăt / de prevestire al cocoșilor. Din ceas în ceas / se poticnește steaua / de tremurate neguri, se dizolvă / în fumegoasele zăpezi / nimbul întunecat al lucrurilor. Aceasta este / ziua de joi, prin geamuri presupusă, / cu zguduiri de astre sus — ecouri / mărginașe ale sufletului, limpezi / scîntei fără de adevăr, răcnet de spaimă suspendat pe boltă).*

Deci, lipsit de originalitate la două niveluri — tematic și de versificație — autorul se dovedește și la al treilea nivel fără personalitate. Nivelul figurației poetice. Aici recuzita sa este de asemenea împrumutată. Fie din garderoba lui Ion Alexandru, Dan Laurențiu, Pituț ș.a., fie pur și simplu din cea universală, ce flutură, la ora actuală, în majoritatea cazurilor de impostură lirică. Găsim în Cenușa *„același ciine negru ce stă de strajă la fereastră asemenea lui Cerber prea întunecatul", corul de lupi, faptele „întunecatului străjuitor", pîrgul întunericului, „carena înaripatei, negrul ei penaj umflat de vînturi, amenințător precum pînza vreunui vas în destrămare", orbii, ah, orbii, destinului, mormanele de fluturi, cenușa unui copil ars în ceruri, donjoane putride, bufnițe, corăbii negre etc., toată această recuzită avînd scopul de a ne convinge de unul și același lucru : poetul suferă de ceea ce se pierde în timp și odată cu timpul.*

O retorică ușoară, cursivă, monotonă se lamentează de la un capăt la altul al plachetei, încît ea se face de prisos în momentul cînd se explică : „Mi-e teamă iar, mi-e frig, și-abia le simt răcnind prin scoarțe ca în ora judecății".

Așadar, e îndreptățit ca autorul unor asemenea compuneri să dea verdicte despre versurile confraților săi ? Posedă el girul valorii personale, pentru ca măcar din punctul de vedere al gustului să-i acceptăm selecția, atitudinea publicistică, el care s-a dovedit că nu poate discerne între diversele travestiuri pe care le abordează ?

Cenușa lui Grigore Arbore sporește, indiscutabil, inflația lirică actuală.

M. N. RUSU

P. S. In numărul 47 al Româniel literare și 6333 al Scînteii tineretului au apărut două articole despre Utopica, volumul nostru de început, semnate Mircea Iorgulescu.

Tonul polemic violent al autorului se dovedește nici mai mult nici mai puțin demn de calitățile celui întrebuințat de criticul Ov. S. Crohmălniceanu la adresa aceleiași cărți în revista România literară.

In calitatea mea de „fost cronicar al Luceafărului" — cum ne numește semnatarul sus-numitului vitraliu critic, fără a preciza însă că e vorba de Luceafărul seria condusă de Eugen Barbu, ceea ce ar putea da naștere la regretabile confuzii — atrag atenția noului cronicar al revistei de pe Ana Ipătescu că una din regulile elementare ale relației de la model la învățăcel îl obligă să citeze sursa de formare și informare : Ov. S. Crohmălniceanu, România literară nr. 9 a.c. Neîntîmplîndu-se astfel, neacordindu-se prioritatea cuvenită cunoscutului autor al micromonografiei „Lucian Blaga", rămîn profund neconsolat. Practica tînărului publicist mi se pare prematur fanariotică. Așadar, cînd ni se conferă atributul de critic obscur, pentru noi totul e foarte clar !

Doar studenții sînt de vină?

Făceam într-unul din numerele trecute un „rechizitoriu" la adresa gustului muzical, de multe ori îndoielnic, al unei părți însemnate a studențimii noastre, permanent avidă numai după muzica de divertisment. Spuneam acolo că și casele de cultură joacă un rol însemnat în perpetuarea acestor stări de lucruri, făcînd mereu concesii calității mediocre a muzicii pe care o propagă. Plecînd de la această idee am făcut mai deunăzi o vizită la discoteca existentă în Casa de cultură a studenților bucureșteni, înființată cu o jumătate de an în urmă odată cu inaugurarea „Clubului de informări și discuții". Dar, după cum am constatat, singura componentă a acestui club neglijat aproape cu desăvîrșire a fost muzica. Pasămite a existat o activitate numită „audiții individuale", adică audiție la căști, realizată la cerere. Mi s-a spus că nu prea a avut succes. Era și firesc ! Cine a știut de această inițiativă ? Este cu atît mai surprinzătoare această neglijență cu cît amintita discotecă, fără a avea proporții deosebite, cuprinde cîteva lucrări de mare valoare componistică și interpretativă, de la „Anotimpurile" de Vivaldi, „Eine kleine Nacht Musik" de Mozart (dirijată de Furtwengler), pînă la „Sonata pentru vioară solo" de Bartok, „Structuri pentru două piane" de Pierre Boulez sau „Variations II" de John Cage. „Există intenția de a organiza un ciclu de audiții precedate de prezentări ce vor fi susținute de cei mai prestigioși muzicologi" ne spune tov. Stoichițescu, responsabilă cu aceste probleme. Să sperăm ca distanța, de obicei atît de mare, între intenție și faptă să fie cît de curînd anulată. Fie ca muzica existentă în Casa de cultură din Calea Plevnei să găsească cel mai scurt drum către melomanii și viitorii melomani studenți.

Cristian MIHAILESCU

CĂLDURA

„Căldura" este filmul de lung metraj cu care proaspătul absolvent al I.A.T.C., Șerban Creangă, debutează. Un film despre tineret, jucat de tineri — Vladimir Găitan, Emilia Dobrin, studenți ai Institutului de teatru bucureștean. Este un film al cărui corolar autorul a dorit să fie sinceritatea ; deși, uneori, primejduită de lecturi cinematografice din mari maeștri, această sinceritate ni se transmite.

Filmul vorbește mai mult prin cîteva secvențe. „Povestea" lui e o însumare de scene, iluminînd pasager desfășurarea aparent sincopată a destinului unui tînăr — moartea tatălui, stagiul militar, angajarea la căminul cultural într-un sat, intrarea la facultate. Totul tensionat de istoria unei iubiri, fir poetic — pigmentat cu laitmotive lirice, ușor „inspirate", ușor gratuite, fir dramatic — uneori îngroșat, uneori abscons. Am spus „însumare" de scene, întrucît, în ciuda montajului bine ritmat (poate trăsătura cea mai definitorie a stilului tînărului regizor), senzația de a asista la linirea unui lung metraj din mai multe scurt-metraje rotunde, de genul celor obligatorii în anii de studii, nu te părăsește.

Sînt tentații cărora regizorul nu le rezistă : căutarea exterioară a expresivității obiectelor, spectaculosul vizual, verité-ul camuflat. Tentații care subțiază suficient stilistica filmului, odată ce a devenit evident faptul că Șerban Creangă se simte cel mai bine în expresia discretă, reținută, a unor stări de spirit **medii**, a unui **dezechilibru de moment**, nepericlitat nici de comicul violent, nici de tragicul declarat. E, de altfel, un mod de a trata firesc firescul, eliminînd problemele false, dar și pe cele adevărate, implicînd o sinceritate mai mult sau mai puțin premeditată, modalitate pe care filmul românesc, din ambiția dilemelor categorice, a lăsat-o undeva la periferia paletei regizorale. Citind așa filmul, personajul Sergiu se debarasează de poncifuri, de drame ininteligibile, rămînînd încărcat de gînduri, tristeți și satisfacții medii, nu limită, ferit de implicații în profunzime, pe verticală. Regizorul nu caută drame cu orice preț, conștient că nu-i prea reușesc, dar nu-i prea reușesc nici scenele din sat (inclusiv portretul cam primitiv al secretarului sfatului), unde amprenta de viață existentă pînă acum se topește într-un „realism pitoresc" vădit intelectual și forțat, trădînd o sfială de a aborda implicații sociale, ceea ce mai tîrziu ar putea să-l deranjeze în opțiunea scenariilor.

Dacă Sergiu, prezență continuă pe ecran, se conturează în cele din urmă (și spun **se conturează** gîndindu-mă la un **profil**, la o schiță care delimitează niște contururi, prinde niște ipostaze, prezintă, mai mult decît analizează), Laura se estompează. Mobilurile ei sînt incerte și, la o analiză, paradoxale. Se simte că autorul a utilizat-o ca un pretext, funcțional numai prin raportare la Sergiu, și atunci această excepție în tratarea personajelor înseamnă o autotrădare a concepției întregului. Iar dacă n-ar fi așa, dacă trebuie să luăm „de bun" personajul Laurei, el rămîne de asemenea o totală nereușită, la fel de fals pe cît de adevărat e Sergiu. Adică, puțin fals și puțin adevărat.

E. PATRICHE

Mihai Gheorghe

Organizarea de către **Muzeul Zambaccian** a unei expoziții a pictorului **Mihai Gheorghe** este simptomatică, în sensul că oferă posibilitatea unor recomandări ale conceptului de expunere. Dacă în trecut ideea de expunere era asociată unor domenii extraartistice (obiectul de artă fiind creat în funcție de capacitatea sa de a se integra într-un ansamblu magic, religios etc. pentru a facilita o comunicare rituală cu o divinitate oarecare) astăzi ideea de expunere este structurată de noțiunea de mesaj informațional. Opera de artă intră astfel, prin intermediul mass-mediei, într-un sistem de comunicare global, care are rolul de a ne informa, nu numai despre o mentalitate individuală a artistului, ci — cum este și în cazul de față — de a activiza mesajul unor opere devenite clasice, a căror capacitate comunicatorie s-a atenuat prin extragerea lor dintr-un circuit anumit și plasarea lor în depozitele artistice cunoscute îndeobște sub numele de muzee.

Configurîndu-se în linii mari într-un ansamblu intențional ca un „mesaj al mesajului", expoziția lui Mihai Gheorghe ne introduce într-un teritoriu al picturii contemporane dominat de virtuțile „gestualismului".

Analogă ca formulă stilistică cu creațiile unor artiști ca Franz Kline, Georges Matieu, Pierre Soulages etc., pictura lui Mihai Gheorghe ne propune o viziune asupra lumii în care realitatea acceptată de artist se substituie unei realități ontologice abolind meditațiile asupra obiectelor, relaționarea lor cu mediul ambiant. Această realitate „mai reală decît realul" își impune să capteze și să fixeze în semn pictural acele mișcări-mutații, care subîntind și comandă ipostazele realității aparente. Această căutare a absolutului, în măsura în care nu transcende teritoriul artei, poate fi convertită pictural (arta contemporană a dovedit aceasta), mai ales de cînd Bergson a formulat ideea că mișcarea nu poate fi gîndită, ci că se poate reda doar traseul ei grafic, ca sinteză intuitivă a efortului muscular.

Mihai Gheorghe reușește să-și concretizeze această viziune în semn pictural prin crearea unui limbaj expresiv, realizat din urmele grafice imprimate pe pînză de o gesticulație controlată și sublimată artistic. Compoziția pînzelor sale evită centrarea imaginii, ea este construită pe principiul expansiunii armonice, care interzice orice figurare a unui spațiu tridimensional și dezvăluie virtuțile decorative. Utilizarea cu preponderență a nonculorilor, adică albul și negrul, accentuează capacitatea de „șoc" a picturii lui Mihai Gheorghe, concordînd perfect cu intențiile limbajului său expresiv, axat pe o economie de mijloace.

Pictura tînărului artist Mihai Gheorghe, configurîndu-se în astfel de ipostaze, ne confirmă, pe lîngă o intelectuală înțelegere a fenomenului artistic modern, o personalitate deja bine conturată.

V. HAROSSA

SINTAGME

Mihail Dragomirescu — Scrieri critice și estetice, 695 pag. E.P.L. 1969. O primă introspecție editorială, după mulți ani, în vasta operă critică și estetică a unui autor român citat în fundamentala Teoria literaturii de Wellek și Warren.

D. Popovici — Romantismul românesc, Colecția Lyceum 1969. Cursul universitar al unui încă nedreptățit istoric literar de certă autoritate în perioada interbelică.

Dostoevski — Opere, vol. V. (din seria de 11 volume). Remarcabilă contribuție a E.L.U. la cunoașterea cvasiintegrală a operei titanului prozei universale.

Andrei Ivăncanu-Dumaschin — expoziție de scenografie, Sala Dalles. Epoci surprinse în configurația costumelor, incursiune fugară prin stiluri. Scenografia, într-o expoziție viitoare.

25 de ani de pictură românească — documentar retrospectiv de ținută. Rulează la cinematograful „Republica". In completare, un lung metraj artistic: „Operațiunea lady Chaplin".

● *La inițiativa Consiliului U.A.S. pe centrul universitar Cluj, pentru prima dată în țara noastră, se va organiza un salon național de artă fotografică studențească. Rod al preocupărilor de a diversifica formele de manifes-*

tare a talentelor studențești, salonul va găzdui, începînd cu luna martie 1970, cele mai reușite lucrări ale studenților fotoamatori din țara noastră, cuprinzînd o tematică complexă : activitatea oamenilor muncii ; activitatea studenților ; portrete ale oamenilor de seamă, de tineri și tinere, cadre didactice etc. ; peisaje din patria noastră ; reportaje fotografice.

La salon pot participa studenți de la secțiile de zi și serale cuprinși în fotocluburile de pe lîngă casele de cultură ale studenților sau în cluburile institutelor de învățămînt superior, precum și alți studenți fotoamatori. (În afară de concurs pot participa și cadre didactice universitare). Se admit maximum 10 fotografii în formatul 30x40 cm. sau variante avînd latura lungă de 40 cm. 5 fotografii color cu formatul minimum 18x24 cm și 10 diapozitive color în montură conform normelor internaționale. Ultimul termen de trimitere a fotografiilor și diapozitivelor este de 15 ianuarie 1970 pe adresa : Casa de cultură a studenților „Gheorghe Gheorghiu-Dej", Piața Păcii nr. 1—3 — Cluj. *Un juriu format din 7 persoane, numite de Ministerul Invățămîntului, dintre cele mai competente cadre didactice, cu o activitate bogată în domeniul artei fotografice, va acorda premii pentru fotografii alb-negru, color și diapozitive color.* Consiliul U.A.S. așteaptă cît mai mulți participanți.

SPIRITUL CRITIC ŞI SPIRITUL ACADEMIC – O INCOMPATIBILITATE?

Cînd intri într-un oraş universitar, ai sentimentul de respect şi teamă al călătorului ajuns pe un pămînt necunoscut. El oferă şansa rară a unei introspecţii în gînduri şi preocupări uimitor de variate, a cunoaşterii unor oameni pentru care fiecare ceas are — sau cel puţin ar trebui să aibă — valoarea aurului.

Te afli deci într-un Eldorado de spirit, şi teamă durează pînă în clipa cînd reuşeşti să descoperi resorturile intime care-i leagă pe toţi cei de aici într-o respiraţie unică, entuziastă şi cuceritoare, declarată universal şi simplu — studenţie.

Şi locurile în care n-o descoperi, acele amorfe zone de vid, îţi rămîn străine, le traversezi cu regretul neîmplinirii.

Clujul studenţesc începe în amfiteatre şi se desface concentric spre aleile complexului studenţesc şi spre sălile de spectacole şi de sport, cuprinzînd apoi tot oraşul pînă în locurile intime numite confidenţial şi teribil: „Arizona". „Croco" sau „La catedra".

În fiecare din aceste puncte zilele sînt marcate de fapte care poartă implicit amprenta aceleia ce o populează — familia universitară clujeană. Pentru surprinderea unei confruntări între studenţii clujeni înşişi, vom porni de la datele concrete ale pulsului studenţesc de aici, în încercarea obţinerii unui răspuns la întrebarea formulată în titlul anchetei.

Definind anterior raportul dintre cei doi termeni — spiritul critic şi spiritul academic, acest răspuns configurează volutele descrise de el în peisajul universitar clujean.

I. STRIDENŢE ŞI REPLICI

Axiomă: Studentul este un virtual intelectual, un virtual exponent şi purtător al civilizaţiei moderne. Atunci cînd nu se încadrează în sfera acestei axiome ne găsim pe terenul alteia, de astă dată folclorică: aceea cu pădurea şi uscăturile. Cum însă marca vîrstei noastre rămîne tot cea dintîi, rolul nostru la păstrarea universalităţii ei apare firesc.

STATISTICA (LA CASA DE CULTURĂ A STUDENŢILOR):

— Studentul Mircea Bucur, an IV, Facultatea de mecanică, a încercat în timpul unei acţiuni să-şi introducă un prieten în interiorul Casei de cultură... pe geam (prietenul ajunsese în dreptul ferestrei escaladînd un burlan). Aceasta, deoarece acţiunea începuse de mult, uşile erau închise şi probabil „alpinistul" nici nu avea legitimaţie de intrare. Intervenţia unui cadru al C.U.A.S. din centrul universitar şi a directorului Casei de cultură, care au surprins scena semnalîndu-i celui în cauză consecinţele grave ce le putea avea „temerara" încercare, a trezit reacţia violentă a lui M.B. care, fiind rugat să se legitimeze, i-a lovit pe cei doi activişti şi a preferat să sară — tot pe fereastră — de la etajul I al unui birou. Luxîndu-şi un picior, a trebuit să apeleze la Salvare şi astfel legitimarea a putut fi făcută — prin intermediul Miliţiei. După cîteva zile, M.B. a cerut printr-un mesager (colegul său Ion Stănilă) scuze, subliniind că-şi regretă greşeala... de a fi apelat la Salvare, oferind posibilitatea de a fi cunoscut.

— Studentul Mirel Giurgiu — I.M.F., secţia Stomatologie — s-a ridicat iritat în timpul unei conferinţe urmărite cu interes de cei din sală şi a declarat cu voce tare că nu mai vrea să asculte şi că ar fi cazul să plece. După care a trecut la împlinirea zgomotoasă a intenţiei exprimate.

— Studentul Nicolae Bănescu — Institutul agronomic — s-a transformat, într-o seară în care avea loc o reuniune, în „berbec" medieval, forţînd intrarea într-un „hei-rup" care a devenit o formulă foarte des uzitată aici.

La aceste date concrete se adaugă, din păcate, multe altele.

Replici simultane: în cazul lui M.B., „la Facultatea de mecanică nimic nou". Colegii aşteaptă, unii cu nerăbdare, alţii cu indiferenţă, măsurile decanatului. Singurele „atitudini" rămîn acelea exprimate de însuşi M.B. care-şi recunoaşte „greşeala" şi de colegul său care-i serveşte drept „port-parole". În celelalte cazuri: ilaritate, nemulţumiri consumate în tăcere şi urmarea „exemplului" — în hei-rup-ul unanim al celor întîrziaţi.

Replici ulterioare: colegii de facultate ai lui M.B. au susţinut necesitatea sancţionării sale exemplare, semnalînd şi alte abateri ale unor studenţi la Casa de cultură în situaţii cînd, după opinia lor, „nu se poate face nimic".

— „Unii vin în stare de ebrietate, organizaţi în grupuri, provoacă scandal, nici n-ai timp să te dezmeticeşti şi totul s-a terminat" (P. Trifu — anul al V-lea).

Semnificativ că, în cazul M.B., asociaţia studenţească din facultate n-a luat încă nici o măsură.

Replica noastră: considerăm că într-o sală în care se află cîteva sute de studenţi care au venit aici să-şi petreacă plăcut timpul cei cîţiva „stridenţi" pot fi combătuţi de restul studenţilor interesaţi în asigurarea unei atmosfere civilizate. Nu e nevoie să se aştepte doar intervenţia echipelor de ordine sau sancţionarea lor ulterioară, de către organele admin
tive. Se impune desigur şi reglementarea urge
accesului în sălile casei de cultură pentru înlătu
iniţială a unor elemente turbulente cunoscute.

În acest sens, sînt salutare ultimele măsuri
de unele asociaţii care au mers pînă la retra
dreptului unor facultăţi de a mai organiza a
distractive, ele dovedindu-şi incompetenţa în p
tirea lor (măsurile C.U.A.S. al Universităţii).

Astfel, problema nu e rezolvată, acţiunea spir
critic „de sus în jos" fiind necesară, dar nu sufic
pentru eliminarea unor situaţii care ştirbesc p
giul studenţilor clujeni.

Atitudinea mai multor studenţi care au declar
în momentele producerii unor dezordini şi act
huliganism la acţiunile studenţeşti preferă să
acasă poate fi calificată (blînd) „indiferentism".

II. „AUTODEPĂŞIREA — ACESTA E CUVÎNTU

Transferînd planul discuţiei noastre în căm
studenţeşti surprindem aceeaşi lipsă de combativ
a majorităţii studenţilor pe principiul „fiecare
ce-i place". Cu toate că de multe ori cel care
ce-i place îi deranjează direct pe ceilalţi. Ei ridic
umeri, strîng din dinţi şi merg mai departe. A
uneori mai grav — se pare că spiritul critic le
şeşte şi comitetelor de cămin şi organelor admin
tive (administraţia căminelor, decanatele facultăţ

Cazuri de abatere de la normele vieţii de c
sînt sancţionate formal, parcurgîndu-se toate tre
— mustrare nescrisă, mustrare scrisă, mutare —
în situaţii ce impun sancţiuni extreme.

Căminul „Avram Iancu", locuit de studenţi a
cultăţii de filologie, Studii economice şi de spo
Universităţii, este bine cunoscut pentru abateril
registrate aici.

În camera 46, doi sportivi din echipele Unive
ţii, Virgil Oană şi Ortwin Schmidt, au transforma
într-o ţintă şi au distrus-o metodic prin lovitu
cuţit (după informaţiile noastre nu există la C
secţie de „tir cu cuţitul"). Colegii de cameră as
probabil amuzaţi, la demonstraţii. Întrebîndu-l p
coleg de cameră care e opinia lui faţă de practi
de către cei doi a acestui „sport" barbar, el a d
rat speriat: „Nu ştiu, n-am văzut, eu n-am fost
să" — şi a părăsit imediat camera.

În schimb, la propunerea administraţiei, deca
Facultăţii de educaţie fizică — cei doi fiind stu
la această facultate — a hotărît sancţionarea l
„repararea uşii în termen de 7 zile, scoaterea lo

„CU PRIETENIE ŞI... SADISM"

La vederea arsurilor, medicii au declarat că atentatorul este un sadic.

„...l-am ars cu fierul, mi-am cerut scuze şi l-am sărutat acolo unde l-am ars".
(dintr-o declaraţie ulterioară)

Alexandru Băra — executorul torturii

Ştefan Botoran — victima „înfierată"

Toma Lazin — „martorul imparţial"

O SEARĂ CA-N VREMEA INCHIZIŢIEI

Trei prieteni vechi se întîlnesc în seara zilei de 25 octombrie 1969, beau un pahar de vin şi merg, împreună cu un al patrulea — care nu făcea parte din „cercul lor" — acasă la unul dintre ei. Cei trei se numesc Alexandru Băra, Ştefan Botoran şi Toma Lazin şi sînt studenţi ai Facultăţii de medicină veterinară din Cluj. Acolo, Băra îşi manifestă dorinţa expresă de a-l arde puţin pe Botoran cu un vătrai înroşit în foc. Asta, potrivit declaraţiei lui, pentru a aplana cearta dintre Botoran şi Lazin. După ce faptul s-a consumat, Băra îşi sărută prietenul pe locul atins de fier şi „joaca" merge mai departe. Botoran încearcă să dea o replică similară. Se încinge o luptă sălbatică, Botoran e îngenuncheat şi stigmatizat în mai multe locuri cu fierul înroşit în foc. Al treilea, Toma Lazin, priveşte scena şi la sfîrşitul luptei îl tratează pe rănit cu alifie şi cu sfatul de a nu spune la nimeni, pentru că ei „s-au jucat" şi totul trebuie să rămînă „între prieteni".

**Iniţial totul rămăsese „între prieteni", dar
surile lui Botoran s-au infectat şi a trebuit
meargă la Policlinică. La vederea arsurilor, m
cii au declarat că atentatorul este un sadic.**

**Imaginată, scena are ceva din groaza unei
de tortură a Inchiziţiei. Dincolo de ea se des
implicaţii adînci, se reconstituie biografii tulb
lîngă care nu se poate aşeza niciodată atrib
„studenţesc".**

RETROSPECTIVA BĂRA ET COMP.

**Cazul „Alexandru Băra" a devenit în ultimul
notoriu în Cluj. Autorul unor scandaluri de pro
ţii, cu devastări de localuri şi pumni „ca-n fil
studentul Facultăţii de medicină veterinară a
mas (printr-un mare mister) numai cu numele (
că înmatriculat ?!) student.**

**Repetent, sancţionat pentru conduita şi pe
dezinteresul său total faţă de facultate cu mus
rile „de rigoare", Băra şi-a rezolvat toate dife
dele aplicînd principiul forţei brutale, ac
devenind modul său firesc de viaţă.**

**Toma Lazin este student din anul 1961 la ace
facultate. Acum a ajuns în anul al III-lea. Cu
ţiva ani în urmă a fost exmatriculat, apoi
primit (??), dar nu şi-a schimbat nici părul,
...năravul.**

**Ştefan Botoran, care încheie triunghiul, a rep
de asemenea un an, aceasta fiind probabil o co
ţie sine qua non a „prieteniei" lor.**

Prietenie de chefuri, de poker, de scandaluri.

**Şi într-o oază interlopă, închegată în plin m
universitar, era firesc să răbufnească sentim
vechi, culminînd cu această incredibilă scenă d
trocitate. Pentru că totul n-a fost o joacă nev
vată, cum vrea s-o prezinte „martorul impar
Lazin, ci o răfuială în lege care poate avea ur
dintre cele mai grave.**

**Duşmănia dintre Lazin şi Botoran a plecat d
pierderea cartelei celui din urmă la poker şi
treţinerea" lui de către primul, întreţinere c
nu i s-a răspuns cu „monedă egală" atunci cîn
Lazin i s-a întîmplat acelaşi lucru. Reflexul de a
ritate al „şefului" Băra, care nu admitea ripost**

UN VINOVAT, TREI VINOVAŢI...

**O disociere trebuie făcută desigur între cei
participanţi la „afacere" — cum o numeşte
zin.**

căminul „Avram Iancu" şi plasarea în Complexul II, precum şi acordarea unor mustrări scrise cu avertisment". (Menţionăm că şi camerele din căminele complexului II au uşi). Hotărîrea a fost afişată în holul căminului. Aviz celor care vor să fie plasaţi în complexul II !

A fost nevoie de intervenţia ulterioară a senatului Universităţii, care a indicat sancţionarea cu excluderea din cămin.

Acelaşi „avizier cu pedepse" conţine şi decizia excluderii din cămin a studentului Gh. Kovacs — Facultatea de studii economice — care a fost surprins jucînd poker în cămin.

Ori e un caz unic în istoria pokerului — poker solo — ori comitetul de cămin şi directorul educativ, Ioan Mesaroşiu, au renunţat să-i depisteze şi să-i sancţioneze şi pe partenerii lui Kovacs.

De altfel, comitetul de cămin nu activează decît prin doi membri ai săi — O. Toma şi R. Şerban — ceilalţi fiind numai fictiv în comitet. Un membru al comitetului de cămin, Titu Lazăr — student al Facultăţii de drept — ne-a demonstrat necesitatea autodepăşirii fiecărui student ca o premisă a înlăturării abaterilor, argumentînd concret : „Şi eu am fost pînă nu de mult un pokerist convins, dar acum s-a terminat, nu mai joc".

Să recunoaştem că e o viziune originală.

Adăugînd la cele prezentate atmosfera de „rivalitate" dintre locatarii căminelor 10 şi 7 din complexul studenţesc al Universităţii, manifestată prin dueluri verbale prelungite inter-ferestre, imitaţii animaliere (autori necunoscuţi din căminul 10), vandalismul a doi studenţi ai Institutului de arte plastice care au devastat literalmente camera din care trebuiau să se mute printr-o hotărîre justă a administraţiei şi cazul studentei Florentina Buznea — anul I, Drept (!!), autoarea unor furturi în cămin (lucrurile furate au fost trimise într-un pachet acasă şi destinate prietenelor — iată şi un caz de cleptomanie altruistă !), avem o imagine cuprinzătoare a unui cadru în care spiritul critic, combativ, se manifestă sublim dar... mai ales sublimat.

Pe bună dreptate putem spune că ignorarea preocupărilor „omului de lîngă tine" devine un fenomen îngrijorător.

III. EPPUR SI MUOVE!

Ne bucurăm că putem semnala, dincolo de inerţia surprinsă în situaţiile anterioare, şi unele cazuri — regretăm că sînt încă puţine la număr — în care spiritul critic studenţesc s-a manifestat, măcar parţial, pe coordonatele sale adevărate.

Înscriem aici atitudinea combativă a unor studenţi care, participînd la ciclul de conferinţe susţinut la Casa de cultură a studenţilor de muzicologul George Bălan, conferinţe pe teme... filozofice, şi-au manifestat pe bună dreptate dezaprobarea faţă de unele dintre ideile expuse, încercînd iniţierea unui dialog cu conferenţiarul, dialog ce ar fi limpezit impresia de confuzie produsă în sală (dialog neacceptat de prof. G.B., dovadă elocventă că lipsa spiritului de discernămînt şi a spiritului critic veritabil se poate manifesta la diferite niveluri). Aceasta este şi o atitudine ce poate stimula formarea unor profunzimi de înţelegere şi gîndire şi în cazul acelor studenţi care, tributari unei superficialităţi bazate pe lipsa de informaţie, nu reuşesc să realizeze o selecţie a valorilor autentice. Tot parţială este şi intervenţia revistelor studenţeşti locale, care s-au limitat la analizarea unor cazuri minore, acordînd un spaţiu mai larg unor probleme teoretice, interesante, dar... teoretice).

Observaţia că manifestarea spiritului critic în rîndul studenţilor este înregistrată cu precădere la acţiunile ce au un cadru bine organizat demonstrează că atunci cînd este vitalizat acest spirit acţionează în mod eficient.

IV. DACĂ SE POATE SPUNE, RĂSPUNSUL...

Răspunsul aşteptat în mod firesc la întrebarea formulată iniţial ar fi acela care o anulează de fapt, subliniind tocmai întrepătrunderea totală a celor doi factori. Şi cum concluziile oferite de datele concrete prezentate mai sus, date obţinute dintre cele mai diverse domenii ale vieţii universitare din Cluj, se ordonează, în majoritatea lor, într-un răspuns afirmativ, o însumare a acestor concluzii ne demonstrează, în domeniile respective, însăşi absenţa spiritului academic în spaţiile pe care le numeam „amorfe zone de vid".

Infirmarea în viitor a concluziilor anchetei noastre este răspunsul pe care-l aşteptăm din partea studenţilor clujeni. Prin aceasta s-ar asigura şi perpetuarea cunoscutelor tradiţii ale cetăţii universitare de pe Someş.

Pentru că, egoismul, indiferentismul, acest „noncombat" inert n-au fost şi nu pot fi în nici un caz atribute asociate calităţii de student.

*

Distrugerea într-o joacă aparent nevinovată a unui bun obştesc, un act de huliganism săvîrşit într-un lăcaş de cultură, receptarea indiferentă, necritică a unor idei străine filozofiei noastre şi cîte alte asemenea aspecte nu ar fi trebuit să solicite intervenţia promptă, pătrunsă de răspundere, combativă a opiniei studenţeşti ? Chiar cînd aceasta a schiţat o oarecare atitudine, ea a fost timidă şi fără ecou.

Mostrele indiferentismului oferite de reporterul nostru, dincolo de implicaţiile lor reale în contextul dat, au valoarea unor semnificaţii, reprezintă o aducere în prim plan a consecinţelor pe care le au în viaţa noastră de toate zilele neexercitarea spiritului critic, lipsa de demnitate şi atitudine, complacerea în blazare, într-o împăcare inconştientă cu fenomene care ar trebui să repugne studentului.

Cauzele acestui indiferentism, ale amputării spiritului critic sînt căutate uneori în afişarea unui spirit academic, în abordarea, vezi doamne, „superioară" a vieţii cotidiene în trecerea peste asemenea întîmplări, după unii, fără însemnătate în planul devenirii intelectuale şi morale a viitorului specialist.

Oare chiar atît de neînsemnate să fie ? Oare poate fi admisă atitudinea de subestimare a atîtor aspecte negative din comportarea şi felul de a gîndi, de a-şi înţelege obligaţiile zilnice de studiu, pe care le observăm la colegii noştri ? Oare faptul că destule adunări pe a căror ordine de zi figurează eşuări ruşinoase ale unor studenţi în sesiunile de examene se desfăşoară într-o indiferenţă aproape totală, cel mult cu două-trei admonestări formale, să fie o carte de vizită a opiniei studenţeşti ? Dar snobismul care compromite uneori ţinuta noastră pe stradă, în facultate, în lăcaşurile de cultură ? Dar prezenţa în programele noastre artistice, chipurile din receptivitatea faţă de spiritul modern, a unor pseudonoutăţi, nu e tot un semn al lipsei de discernămînt, al atrofierii simţului nostru critic ?

De ce amintim toate aceste faţete ale indiferentismului şi nu ne limităm la cele cîteva „eşantioane" luate de reporterul nostru din centrul universitar clujean ? Pentru că ele nu pot fi circumscrise numai unui loc şi nici considerate ca un fenomen efemer. Pentru că asemenea întîmplări pot fi întîlnite în mediul studenţesc şi din alte centre universitare.

Amendînd cele consemnate la Cluj, invitaţia de a răspunde la întrebarea „Spiritul critic şi spiritul academic — o incompatibilitate ?" se adresează tuturor — studenţi, cadre didactice, activişti ai asociaţiei studenţeşti, conducerilor institutelor de învăţămînt superior.

Dorim prin aceasta să declanşăm nu numai o discuţie de principiu şi o abordare curajoasă a unor aspecte concrete de genul celor incriminate mai sus, ci totodată să dăm şi un impuls opiniei critice a studenţilor, intervenţiei salutare în desfăşurarea cursului zilnic al vieţii noastre universitare.

Între Alexandru Băra, vinovatul principal — executorul torturii —, Ştefan Botoran — victima înfierată — şi Toma Lazin — martor şi împăciuitor. [Ş]i dacă îi uneşte ceva, aceasta este vina comună [d]e a-şi fi conceput astfel „prietenia" şi viaţa de [s]tudent.

Declaraţiile scrise, prezentate decanatului [fac]ultăţii, cărora li se vor adăuga cele date Miliţiei — [c]azul se află deja în cercetarea Miliţiei din Cluj — ilustrează perfect felul în care ei îşi înţeleg şi îşi justifică această vină.

Băra : „...l-am ars cu fierul, mi-am cerut scuze şi [l]-am sărutat acolo unde l-am ars... A vrut şi el [s]ă mă ardă, a căzut pe pat şi s-a ars pe spate. A [d]oua zi el mi-a spus că nu-i nimic, că ne-am jucat. [C]u regret cele întîmplate şi vă rog foarte frumos [s]ă ne iertaţi, în acest an universitar nu am avut [n]ici o abatere, iar la seminarii am răspuns bine".

Lazin : „... fierul i-a atins spatele lui Botoran şi [l]-a ars. Botoran a plecat la cămin. La despărţire [n]e-am dat mîna, am rămas tot prieteni... Am dat [r]ăspunsuri bune la seminar, n-am avut abateri... [N]u a fost nimic intenţionat în toată afacerea a[c]easta".

(Subliniem că decanatul tocmai discuta sancţiona[r]ea lui Lazin pentru joc de cărţi în cămin).

Botoran : „... m-a ars, am dorit să-i fac şi eu ace[l]aşi lucru, dar n-am putut, este prea înzestrat fizi[c]eşte... (sic!) Menţionez că Lazin Toma nu e vinovat, [c]ă a stat rezervat şi a privit ce mi se întîmpla mie".

Se observă în toate o teamă de cuvinte, o încer[c]are de acoperire a adevărului, de minimalizare [a] lui. Într-o cameră, un fier încins umblă singur, [a]rde întîmplător, se cer scuze, se priveşte rezer[v]at, se intervine cînd totul s-a terminat. Într-o [d]iscuţie cu noi, Lazin s-a arătat uimit că acest caz [p]oate lua o asemenea amploare, că „sînt crime [c]are nu iau proporţii aşa de mari", că totul se [p]utea rezolva simplu, Botoran trebuia să primeas[c]ă scuze şi să nu mai spună la nimeni.

N... VINOVAŢI

Ceilalţi n... vinovaţi implicaţi în acest caz sînt co[l]egii de grupă, de an, de facultate ai lui Băra, La[zi]n şi Botoran. Ei au permis, prin nepăsarea lor, [p]rin apelul la ştiuta morală a struţului care-şi ascunde capul în nisip, ca în mijlocul lor să se închege o sfidare la adresa prieteniei adevărate, la adresa vieţii universitare. Vinovată este şi conducerea Facultăţii de medicină veterinară şi aceea a Institutului agronomic, care puteau lua măsuri corespunzătoare în cazul lui Băra, cunoscut pentru gravele abateri anterioare.

Se pare că acest ritual sadic al înfierării i-a surprins, i-a găsit complet nepregătiţi pe studenţii facultăţii celor trei „prieteni".

Deşi au trecut destule zile de la aflarea amănuntelor, nu s-a întreprins nimic, aşteptîndu-se aplicarea sancţiunilor pe linie administrativă. Considerăm că nu mai era nevoie de alte argumente pentru înţelegerea gravităţii cazului. Previziunea cadrelor din conducerea A.S. a facultăţii că, atunci cînd se va organiza o dezbatere cu studenţii nu se va manifesta nici un act de opinie pentru că toţi se tem de Băra şi preferă să-şi vadă de treburile lor — dacă se va împlini — nu va face decît să mărească vina atribuită tuturor, întărită printr-un consemn al laşităţii. Aşteptăm rezultatele dezbaterii, a cărei organizare în cel mai scurt timp a fost cerută şi de consiliul U.A.S. al centrului universitar.

Pentru că gestul comis a înfierat nu numai o persoană fizică, ci şi o calitate, aceea de „student", mai mult, aceea de „om".

Simularea în tehnica nucleară [1]

Se ştie că printre nucleele cele mai uşor fisionabile sînt şi izotopii plutoniului (Pu). Din cauza timpului mic de înjumătăţire (vitezei mari de dezintegrare) aceşti izotopi nu se găsesc în natură, fapt pentru care este necesară producerea lor pe cale artificială, prin reacţiile nucleare provocate, pornind de la minereul de uraniu natural (Unat, format din 0.7%U(92.235)[3] şi 99.3%U(92 238).

Toate aceste reacţii nucleare sînt determinate de anumite legi de conservare : legea conservării numărului nucleonilor (protoni + neutroni) ; legea conservării sarcinii etc. Notăm cu L mulţimea acestor legi.

Obţinerea izotopilor Pu din Unat nu are loc instantaneu. Acest proces se desfăşoară în timp (este un proces dinamic). *Starea iniţială a lui*, notată *S(o)*, este formată din mulţimea numerelor de nuclee aparţinînd fiecăruia din cei doi izotopi ai combustibilului nuclear iniţial (Unat). *Evoluţia lui în timp este descrisă de o mulţime de operatori, O,* deduşi din mulţimea legilor L *şi avînd ca parametri mulţimea P care depinde de tipul şi construcţia reactorului. Aşadar O (P).*

Conform legii determinismului fizic, *starea la un moment dat S(t)* (în cazul nostru ea este formată din mulţimea care indică compoziţia izotopică a combustibilului reactorului nuclear la momentul t) a unui proces este determinată de starea lui iniţială S(o) şi operatorii O(P) determinaţi de legile evoluţiei lui. Ea se obţine ca soluţie a unei *mulţimi (un sistem) de ecuaţii funcţionale parametrice (ecuaţii diferenţiale),* *E (S(t), S(o), P,t) = O* care teoretic este rezolvabil — *avînd o soluţie de forma S (t, S (o), P)*, ceea ce nu este însă tot una cu rezolvarea lui numerică.

Problema care se pune este de a rezolva efectiv mulţimea ecuaţiilor E determinînd mulţimea S(t,S(o),P), ca funcţii matematice (parametrice) şi nu numai ca o corespondenţă de puncte conţinută de o curbă grafică, *pentru a putea răspunde la două categorii mari de probleme :*

I. *Dacă reactorul este construit, deci mulţimea P este cunoscută, soluţiile vor fi de forma S(t S(o)). Se poate răspunde* după determinarea acestei soluţii *la întrebări ca :*

a) *care este apriori compoziţia la orice moment de timp cît şi comportarea ei în orice interval de timp.*

b) *cum putem implementa procesul într-un proces mai complex ce se desfăşoară automat sau cum putem să-l legăm de un alt proces automat.*

II. *Dacă reactorul nu este construit, deci mulţimea P este o variabilă de proiectare a lui, soluţia va fi de forma generală S(t,S(o),P) iar determinarea ei poate rezolva următoarea problemă deosebit de importantă pentru ingineria nucleară :*

— dacă dorim ca reactorul construit să ne ofere o variaţie a compoziţiei izotopice după o lege impusă de noi se poate determina mulţimea parametrilor P ai reactorului pentru care se obţine această lege. Aceasta înseamnă că se determină tipul şi caracteristicile tehnice ale reactorului de construit. O dată cu determinarea lui P, problema se reduce la cea de la I.

Pentru a putea da răspuns la toate aceste probleme este absolut necesară *utilizarea tehnicii de simulare.*

Ce este simularea ? A simula după Webster's Collegiate Dictionary este „a pretinde să ajungi la esenţă fără realitate". Orice reprezentare a unui sistem (fenomen) este o formă de simulare şi trebuie să implice o reducere oarecare sau o schimbare a realităţii. Gradul de diferenţă între simulare şi sistem (real în sensul posibilităţii de a fi construit, nu al existenţei de fapt) depinde de necesitatea simulării. În particular, diferenţa constă în acele aspecte care-l fac să fie real şi care sînt nesemnificative pentru studiu. Astfel, în lucrarea citată se fac unele ipoteze de lucru care simplifică realitatea, fără a o modifica semnificativ (ipoteza referitoare la probabilitatea evitării capturilor de rezonanţă, la secţiunea parazită, la scăpările de neutroni rapizi, la numărul de nuclei U (92,238) etc.)

Cînd este utilă sau necesară simularea ? Există o clasă largă de probleme pentru care simularea este nu numai utilă, dar uneori şi necesară. Aceasta deoarece ea :

● poate fi utilizată atunci cînd ecuaţiile matematice care descriu procesul nu se cunosc sau sînt deosebit de complicate pentru a putea fi rezolvate pe cale directă.

● poate fi singura cale posibilă de experimentare datorită imposibilităţii conducerii experimentale şi observării fenomenelor în condiţiile lor reale ; ea poate reduce sau, din contră, extinde scara timpului.

● poate fi modul cel mai puţin costisitor de realizare a unor astfel de experimente, în comparaţie cu experimentarea pe sistemul real, în staţii pilot sau chiar în laborator.

Inginerul cocoţat la planşetă studiază mulţimea parametrilor *P* ai reactorului nuclear.

Fizicianul cufundat în cărţi găseşte mulţimea legilor *L* şi gîndeşte asupra condiţiilor iniţiale *S(o)*.

Împreună stabilesc mulţimea de ecuaţii funcţionale (ecuaţii diferenţiale) *E(S(t), S(o),P,t)=0*

Programatorul „le traduce" într-o schemă de programare pe care o comunică calculatorului analogic împreună cu mulţimile S(o) şi P.

Comportarea dinamică este descrisă de nişte familii de curbe (avînd ca parametri mulţimea S(o).

● poate fi considerată a fi cea mai bună metodă în experimentarea controlată, întrucît chiar variaţiile aleatoare sau accidentale pot fi compensate cu cea mai mare facilitate. În cazul ei, afirmaţia (des întîlnită în toate studiile experimentale) că „toţi ceilalţi factori rămîn constanţi" poate fi considerată adevărată.

● poate fi o metodă eficace de analiză a comportării sistemului în orice condiţii impuse, oferind soluţiile corespunzătoare. Cu alte cuvinte, ea ajută la procesul de inovare şi descoperire prin comunicarea unui „mod de a vedea problema". Adică răspunde la problema „dacă, atunci".

Am văzut că toate aceste chestiuni s-au ridicat cînd am descris procesul nuclear studiat. Deci, utilizarea simulării este absolut necesară [2]

Cum se realizează simularea ? Pentru a construi o simulare trebuie să se recurgă la *modelul* sistemului. Pe de o parte, acesta trebuie să fie destul de simplu de utilizat, ceea ce înseamnă că este necesar ca el să fie o abstracţie de la realitate, pe de altă parte trebuie ca el să fie o reprezentare destul de fidelă a sistemului. Este utilă o clasificare a modelelor. După Churchman, Ackoff şi Arnoff există trei tipuri „fundamentale":

● *modelul fizic iconic* „este identic" în mic sau în mare cu obiectul pe care-l reprezintă (machetele, de exemplu).

● *modelul matematic sau simbolic* este de departe cel mai important — lucru firesc, deoarece fiind cel mai abstract este şi cel mai general. În procesul nuclear studiat, mulţimea E constituie modelul matematic al procesului.

● *modelul fizic analogic înlocuieşte o proprietate cu alta :* problema este rezolvată în starea substituentă şi apoi soluţia obţinută este raportată la proprietăţile originalului. În cazul nostru *procesul original (nuclear) este substituit printr-un proces echivalent (electric) care are loc într-un model analogic — calculatorul analogic* [3]). Echivalenţa este demonstrată de similitudinea ce există între mulţimile de ecuaţii (modele matematice) ce descriu cele două procese.

Cum decurge simularea ? Împreună cu explicaţiile date pînă acum, nota de sub figură cred că răspunde complet la această întrebare.

Ar trebui desigur subliniate în încheiere valoarea şi limita (obiectivă) a lucrării. *Meritul incontestabil este tocmai utilizarea metodei de simulare,* care, pentru a fi însoţită de avantajele enunţate mai înainte, trebuie să fie urmarea unei analize amănunţite a procesului, urmarea folosirii unui aparat matematic elevat. Autorul a reuşit acest lucru. În plus el a trecut şi peste limita impusă de calculatorul analogic — faptul că acesta nu dă starea sistemului S (t) ca o funcţie matematică, ci doar sub forma unor curbe grafice. Utilizînd un calculator numeric (şi din nou un instrument matematic pretenţios — teoria aproximării) autorul a reuşit să determine sub o formă funcţională această stare. El a răspuns în întregime la categoria de probleme (I). Limita constă în aceea că nu a fost abordată categoria de probleme (II) — proiectarea optimală a unui reactor. Spun că este obiectivă pentru că pe de o parte autorul nu este inginer, pe de altă parte ar fi avut nevoie de un calculator hibrid (un calculator analogic interconectat cu un calculator numeric) şi, în sfîrşit, pentru că necesita modele matematice deosebit de complicate.

---

[1]) Sub acest titlu publicăm ideea şi rezultatele lucrării „Studiul variaţiei compoziţiei izotopice a combustibilului reactorului nuclear cu ajutorul simulatorilor nucleari" prezentată în cadrul lucrărilor secţiei a VIII-a: Matematică, Mecanică şi Fizică, de către studentul Ion Chiricuţa de la Facultatea de fizică a Universităţii din Cluj. Ea a primit premiul U.A.S.R. pentru lucrarea cu cea mai mare aplicabilitate practică.

[2]) Dăm alte cîteva exemple de utilizare a tehnicii de simulare, de a cărei necesitate sau utilitate cititorul îşi poate da seama revăzînd avantajele enunţate : pregătirea unui zbor cosmic, proiectarea unor noi tipuri de avioane şi vase, conducerea întreprinderilor etc.

[3]) Calculatorul analogic (electronic) a apărut în anul 1950. Ca şi calculatorul numeric, mărimile cu care lucrează sînt tensiuni şi curenţi electrici. Spre deosebire de acesta, unde valorile pe care pot să le ia mărimile de calcul sînt discrete pe scara valorilor (de obicei două — notate simbolic cu O şi 1) şi de multe ori discrete pe scara timpului, calculatorul analogic lucrează cu mărimi continue pe ambele scări. De aceea se poate stabili o analogie între aceste mărimi (de exemplu tensiunea într-un punct a calculatorului) şi o mărime a sistemului original (de exemplu : compoziţia Pu (94.241)) analogie care se păstrează în timp. Astfel măsurarea şi înregistrarea grafică a compoziţiei Pu (94.241) la orice moment de timp echivalează cu măsurarea şi înregistrarea mărimilor electrice mult mai uşor de realizat.

EVRIKA!

Din nou pe Lună

Misiunea „Apollo-12" prezintă, desigur, multe analogii cu cea efectuată cu 4 luni în urmă de cosmonauţii Armstrong, Aldrin şi Collins. Ne referim la profilul traiectului de zbor Pămînt — Lună — Pămînt, la tipul şi caracteristicile tehnice ale rachetei purtătoare, ale modulului de comandă şi ale modulului lunar. Excepţie face acesta din urmă prin unele modificări care au permis îmbarcarea unei încărcături utile mai mari, cît şi amenajarea sa interioară cu hamacuri pentru odihnă.

Cît priveşte locul aselenizării şi, ca urmare, regiunea explorată, este de menţionat că în timp ce Armstrong şi Aldrin au investigat un spaţiu relativ redus, situat în sud-vestul Mării Liniştii (în apropierea Ecuatorului lunar, la aproximativ 24 grade longitudine estică), vehiculul „Intreprid" a fost plasat în Oceanul Furtunilor, în domeniul longitudinilor vestice, la o distanţă de peste 1 400 km de punctul în care a avut loc prima aselenizare a omului.

Dar ceea ce diferenţiază recenta realizare cosmonautică de misiunea anterioară este programul complex desfăşurat de cosmonauţi pe suprafaţa Selenei, cît şi obiectivele mult dezvoltate ale investigaţiilor ştiinţifice.

Astfel, în timpul celor 3 ore, cît a durat prima perioadă de activitate extravehiculară din cadrul acestei misiuni, cosmonauţii Conrad şi Bean au cules eşantioane de praf lunar şi roci selenare de diferite forme şi dimensiuni, au instalat receptorul de vînt solar care este readus pe Pămînt la încheierea misiunii, au efectuat emisiuni de televiziune, au fotografiat solul lunar, au descris peisajul înconjurător etc. Tot în această perioadă, ei au instalat un complex laborator automat, cunoscut sub denumirea de ALSEP (Apollo Lunar Surface Experiments Package). Acesta este compus dintr-un seismometru, destinat măsurării vibraţiilor scoarţei lunare, un magnetometru, un detector de ioni conceput pentru determinarea împrăştierii gazului ejectat de motorul de decolare a modulului lunar — obţinîndu-se astfel date importante privind capacitatea Lunii de a reţine un eventual gaz atmosferic — un post central de telecomunicaţii cu staţiile terestre, destinat transmiterii măsurătorilor menţionate şi, în sfîrşit, un generator termoelectric cu plutoniu, pentru alimentarea îndelungată cu energie electrică a întregului ansamblu.

A doua perioadă de activitate în afara modulului reprezintă o adevărată „excursie" lunară : în cele 3 ore şi 50 de minute, astronauţii au parcurs aproape 1 800 metri pe solul lunar. Obiectivul principal l-a constituit de această dată studierea epavei staţiei „Surveyor-3", care se află în imediata apropiere a locului de aselenizare. Transformîndu-se în veritabili „alpinişti", Conrad şi Bean coboară panta craterului în care a aselenizat tin în urmă cu peste doi ani „Surveyor-3", studiază aspectul exterior al acestuia şi demontează diverse piese pentru a fi studiate în laboratoarele terestre.

Scopul acestor investigaţii este de a stabili în ce măsură condiţiile de vid, temperatură, meteoriţi şi de radiaţii specifice Lunii contribuie la degradarea metalelor, maselor plastice, lubrifianţilor, sticlei şi altor materiale componente ale navei „Surveyor". Concluziile aşteptate prezintă un deosebit interes pentru constructorii viitoarelor staţii de cercetări lunare cu funcţionare îndelungată.

În sfîrşit, o ultimă acţiune înainte de reîntoarcerea spre planeta Pămînt : după intrarea în cabina de comandă, etajul superior al modulului lunar este propulsat spre Lună, modelîndu-se astfel căderea unui meteorit pe suprafaţa Lunii. Măsurarea cu ajutorul seismometrului a vibraţiilor scoarţei lunare astfel produse permite atît etalonarea dispozitivelor pentru studiul viitoarelor căderi de meteoriţi, cît şi obţinerea de informaţii privind caracteristicile mişcărilor seismice lunare.

Întregind experienţa călătoriilor omului pe Lună, echipajul navei „Apollo-12" aduce aşadar prin activitatea sa o contribuţie de seamă la pătrunderea tot mai intimă în tainele pînă ieri de nepătruns ale astrului nopţii.

Conf. dr. ing. Mihai M. NIŢĂ

Momentul '69 în literatura despre tineretul lumii

„Noul val social", „Revoluția spiritului", „Revolta metafizică", „Revoluția îngenuncheată", „Psihodramă" sau simplu „Maraton de vorbe" — sînt doar cîteva dintre numirile date mișcărilor studențești occidentale, nu numai de ziariștii dornici de senzații, dar chiar de către profesori și savanți (ultimele două aprecieri aparținînd lui Raymond Aron). Poate, însă, cel mai bine circumscrie amploarea evenimentelor titlul unei culegeri apărute în Italia: „L'Anno degli studenti".

DE LA HEBEOLOGIE LA JUNOLOGIE

Istoria culturii a consemnat prezența a numeroase scrieri consacrate tineretului: în prima jumătate a secolului nostru cercetări predominant psihologice au tins spre constituirea **hebeologiei** ca disciplină a adolescentei considerată ca etapă a dezvoltării individului; abia ultimele decenii dovedesc străduința constituirii unei discipline științifice a tineretului considerat în existenta și problematica sa socială, căreia unii îi propun denumirea de **junologie**. S-au adunat astfel numeroase titluri consacrate studiului tineretului.

În studiile sale antropologice, Claude Lévi-Strauss susține existența societătilor „calde" și „reci"; în primele, prezența și ritmul activ al mișcării istorice impun o cronologie a evenimentelor măsurată nu cu mileniile sau secolele, ci cu anii, săptămînile și chiar zilele. „Anul studenților", această epocă „fierbinte" a istoriei contemporane pe care au conturat-o mișcările studențești desfășurate în 1968, a produs o explozie a literaturii despre tineretul de azi, despre dilemele și contradicțiile universului său de gîndire și acțiune. Sute și mii de articole în presa de mare tiraj, studii în reviste teoretice, filme și emisiuni de radio și televiziune au fost urmate de o uriașă producție editorială, de zeci de volume în care mișcările și protagoniștii lor, ziariști și teoreticieni, reprezentanți ai opiniei publice, personalități politice, conducători de partide și-au propus analiza **faptelor** și desprinderea **concluziilor**.

S-a produs astfel o rapidă „uzură morală" a literaturii scrise anterior despre tineret, care, fără a putea fi cu totul desconsiderată, trebuie azi amendată (uneori esențial) în lumina noilor experiențe și a noilor exegeze teoretice.

DOCUMENTE...

O trecere în revistă a noii literaturi — apărută ca reflectare în planul conștiinței publice și al teoriei „revoltei studențești" — nu poate să nu consemneze ca o primă trăsătură caracteristică vastitatea materialelor **documentare**, a cronologiilor volumelor de mărturii, a culegerilor de interviuri și articole ale protagoniștilor, incluzînd textele manifestelor și manifestațiilor, rezoluții, fotografii, fotocopii ale afișelor și manifestelor etc.

Este, poate, înainte de toate, efectul unei surprinderi atît a opiniei publice cît și a exegeților de tot felul, care, pînă să surprindă ritmul tumultuos al evenimentelor, au avut nevoie de un „moment de respirație": vidul de comentarii creat astfel cîtva timp a fost umplut prin proliferarea unei largi literaturi documentaristice. Dar, poate la aceasta se mai adaugă și caracterul însuși al acestor mișcări, complexitatea de tendințe, mobiluri și sensuri, uneori divergente, ale grupărilor aflate în prim-planul actualității și care s-au manifestat adeseori în ipostazele spontaneității.

S-ar putea aminti în acest prim capitol al literaturii „revoltei studențești", în afară de reflexul puternic în presa cotidiană și periodică, culegeri de felul celei apărute în colecția „**Partisans**" a lui Flançois Maspero, intitulată „**Ouvrier — étudiants un seul combat!**", în care, în afară de cîteva articole de comentare, predomină „cronologia luptelor din mai" incluzînd informațiile despre principalele momente ale acțiunilor studențești, documentele adoptate de adunările studențești, partidele politice, organismele sau personalitățile de stat. În același capitol se înscriu mai multe variante ale culegerilor de inscripții făcute în zilele din mai și iunie pe pereții Sorbonei, ai altor universități sau în cartierele învecinate ale acestora. Micul volum „**Les murs ont la parole**" — Journal mural, Sorbonne, mai 68 (Tchou editeur) este o expresie a varietății impresionante dar și deconcertante de sensuri a mișcării surprinsă în planul deplinei ei spontaneități. Pe zidurile pe care de decenii se lăfăia avertismentul „Interzis afișajul", studenții au scris cu roșu „E interzis să interzici", făcînd astfel ca grafitti-urile să exprime dorința lor de libertate. Șterse apoi de pe ziduri, ele au rămas în paginile cărților de documente. Tot astfel cum afișele editate în mii de exemplare-unicate de către studenții de la Belle-arte sau Arhitectură au fost reproduse în volume, disputate apoi de cumpărători realmente interesați, dar și de snobi (ca acei americani care au plătit, nu cu puțini dolari, pietrele din caldarîmul de pe Boul'Mich ce serviseră studenților drept „proiectile" în zilele baricadelor).

...ȘI EXEGEZE

Orice împărțire a scrierilor „documentare" ar fi arbitrară, pentru că ele cuprind o exegeză, o analiză vie a fenomenelor despre care aduc mărturie, după cum lucrările la care ne vom referi în cele ce urmează continuă să se oprească la descrierea unor momente ca bază a discuției de idei. Putem începe scurta trecere în revistă a lucrărilor analitice prin cele care înfățișează punctul de vedere al protagoniștilor înșiși.

În R.F. a Germaniei un tiraj important a cunoscut volumul „**Rebellion der Studenten oder die neue Opposition**", ai cărui autori, Uwe Bergmann, Rudi Dutschke, Wolfgang Lefèvre, Bernd Rabehl, sînt printre principalii „actori", dar și „regizori" ai evenimentelor care în această țară au culminat în martie 1968. Problematica largă a mișcării studențești vest-germane, contestația „establishment"-ului prin „universitatea critică" și „opoziția extraparlamentară" își găsesc o largă explicitare în aceste pagini. Tot astfel cum motivația social-generală și universitară, precum și concepția scopurilor și mijloacelor luptei universitare sînt amplu analizate în volumele similare din Italia („**L'Anno degli studenti**" sau ciclurile de articole și volumele lui Claudio Petruccioli, Oreste Scalzone, Rossana Rossanda, Asor Rosa ș.a.) sau din Franța („**Le livre noir des journées de Mai**" editat de UNEF și SNE-Sup și „**La revolte etudiante — les animateurs parlent**": J. Sauvageot, Ageismar, D. Cohn-Bendit, J. P. Duteuil. Acest volum include și întrevederea dintre D. Cohn-Bendit și Jean Paul Sartre).

Semnificativă pentru însemnătatea acordată propriilor judecăți de valoare ale promotorilor mișcării în ansamblul analizei ei este și prezența în „**Les temps modernes**", ca editorial consacrat evenimentelor din mai, a articolului „Victoire dans la victoire", publicat de revista politică și studențească belgiană „Le Point", cu aceste rînduri de prezentare: „În momentul în care studenții și-au manifestat într-un mod impresionant îndrăzneala și inteligenta — identitatea îndrăznelii și inteligenței — este mai potrivit să le dăm lor cuvîntul decît să-l luăm noi, chiar pentru a-i aproba". De altfel, revista lui Sartre ca și alte numeroase reviste au consacrat mișcărilor studențești occidentale studii pertinente.

Este interesant de semnalat că la împlinirea unui an de la evenimentul din mai-iunie au apărut multe numere speciale ale revistelor consacrate analizei acestor mișcări. Cu o oarecare întîrziere, dar desfășurînd o analiză mai complexă și mai profundă, apar volume ample de analiză, dintre care menționăm aci doar cîteva titluri: **Roger Garaudy**: „Etre communiste aujourd'hui", **René Andrieu**: „Les communistes et la revolution", **E Morin, C. Lefort, J. M. Coudray**: „Mai 68: La brèche", **Epistemon**: „Les idées qui ont ebranlé la France", **André Glucksmann**: „Strategie et revolution en France 1968", **Raymond Aron**: „La revolution introuvable", **J. J. Servan-Schreiber**: „Le réveil de la France", **A. Touraine**: „Le mouvement de mai ou le communisme utopique" etc.

Astfel, atît partidele comuniste cît și toate celelalte forțe ale stîngii și, în general, grupările și personalitățile politice din Occident au trecut (și mai trec și în perioada actuală) printr-un proces de analiză, incluzînd adeseori poziții divergente, a realităților mișcării studențești. În această confruntare, interpretările cercurilor burgheze, reacționare (interesate să contrapună mișcarea studențească luptei clasei muncitoare și să incite orientările anticomuniste) s-au ciocnit cu o diversitate de aprecieri și poziții chiar în interiorul stîngii. Semnificative sînt în acest sens nu numai variatele luări de poziții anterioare, dar și schimbul de opinii desfășurat la 12—13 iunie la Praga ca inițiativă a revistei „**Probleme ale păcii și socialismului**" în legătură cu particularitățile etapei actuale și perspectivele avîntului mișcării de tineret în țările capitaliste, precum și pozițiile exprimate în cadrul Consfătuirii internaționale de la Moscova a partidelor comuniste și muncitorești (publicate în extras și de „Viata studențească")

În sfîrșit, să mai amintim că literaturii consacrate direct mișcărilor i s-a adăugat interesul (concretizat în numeroase retipăriri) pentru opere legate ideologic de aceste mișcări, dintre care vom aminti lucrările larg difuzate ale lui Herbert Marcuse „**Eros și civilizația**", „**Omul unidimensional**" și volumul „**Sfîrșitul utopiei**" consacrat întîlnirilor acestuia cu studenții vest-germani. De altfel, intenția anunțată de Marcuse de a scrie un studiu despre evenimentele din mai pe tema depășirii unidimensionalității omului societății de consum, realizată de curînd în volumul „**Vers la liberation**", este și ea semnificativă pentru creșterea continuă a interesului în jurul semnificației, importanței și limitelor mișcărilor studențești — obiectul unei literaturi bogate, care se adaugă cogito-ului multisecular al tinereții.

Cu toată diversitatea ideologică și politică a acestei literaturi, cu toate că atît nivelul analizelor cît și profunzimea și obiectivitatea acestora sînt diferite — ele reprezintă o documentație deosebit de importantă pentru studiul tineretului contemporan pe marginea căruia, asa cum am mai făcut-o, vom încerca încă unele comentarii.

Fred MAHLER

(Urmare din pag. I)

ASFALTUL NU NETEZEŞTE DRUMURILE ANEVOIOASE ALE UNIVERSITĂŢII

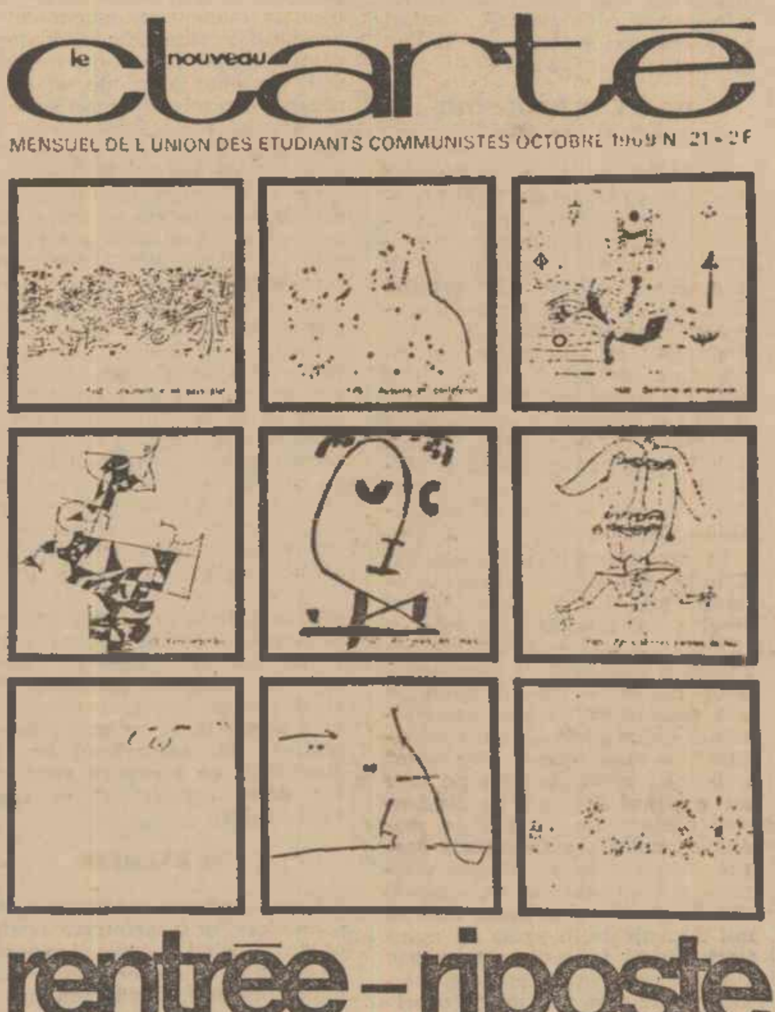
tează sub auspicii deloc favorabile. Se face de aceea mult haz pe seama măsurii luate de municipalitate de a asfalta străzile din Cartierul Latin (gurile rele spun chiar că s-a recurs la această „modernizare" pentru a lipsi pe posibilii combatanţi de piatra cubică folosită la baricade sau ca armă de apărare), ca şi cînd astfel s-ar netezi căile de rezolvare a unor grave impedimente întîmpinate, în prezent, de învăţămîntul superior francez. Parcă mai mult decît în orice domeniu deviza „austerităţii" face ravagiile cele mai mari în domeniul universitar.

Cu toate că, aşa cum semnala în „Le Monde" din 28 octombrie 1969 unul din comentatorii specializaţi în aceste probleme, B. Girod de l'Ain creşterea efectivelor universitare în acest an este de numai 5 la sută în comparaţie cu 11 la sută în anul trecut, nu puţine sînt institutele de învăţămînt superior unde reluarea cursurilor este subminată de numeroase dificultăţi : lipsă de localuri, de laboratoare, de cadre didactice. La Universitatea din Paris, după cum arăta în numărul pe luna octombrie al publicaţiei comuniste studenţeşti „Le Nouveau Clarté", chiar redactorul şef, Dominique Vidal, numărul asistenţilor este de 1 000, în loc de 7 000 cîţi ar fi necesari.

Mult mai acută se anunţă această penurie materială pe planul înlesnirilor însemnate pe care trebuie să le asigure statul pentru tinerii proveniţi din mediile sociale cu venituri foarte modeste. Procentul studenţilor bursieri nu depăşeşte 20 la sută, după cum ne face cunoscut tot influentul şi bine documentatul cotidian „Le Monde" într-o amplă analiză a creditelor destinate educaţiei naţionale. Numai 39 la sută din obiectivele stabilite în planul cincinal pe anii 1966—1970 s-au realizat pînă în prezent la capitolul construcţiilor de cămine pentru studenţi.

În lipsă de mijloace, mai bine de 43 la sută dintre studenţi trebuie să lucreze tot anul pentru a-şi putea suporta costul studiilor universitare (taxe de înscriere la examene, sporite considerabil şi ele în această toamnă, manuale, cazare, masă etc.) şi pînă la 80 la sută din studenţi trebuie să se angajeze într-o muncă remunerată, cel puţin pentru o perioadă mai scurtă.

Începînd anul universitar ceva mai devreme facultăţile de medicină au fost primele care au înfruntat aceste greutăţi de ordin material, la care s-au mai adăugat măsurile de selecţie inechitabilă stabilite de comun acord de către cele două ministere — al Educaţiei naţionale şi Sănătăţii, prin introducerea unor examene-tampon la sfîrşitul anului I. Cuvîntul de ordine lansat de organizaţiile studenţeşti (U.N.E.F.-Renouveau, Uniunea studenţilor comunişti şi altele) a declanşat la facultăţile de medicină de la Montrouge, Cochin şi din alte părţi o grevă de săptămîni, însoţită şi de alte acţiuni revendicative, la care s-au raliat rînd pe rînd şi facultăţi din provincie.

Aflîndu-mă în trecere prin Paris în această perioadă, mi-a fost dat să văd holurile cuprinse de agitaţie ale facultăţilor, avizierele şi pereţii invadaţi de chemări la acţiune şi manifeste, să aud coridoarele răsunînd de cîntece studenţeşti de luptă, să asist la disputele politice angajate în amfiteatre şi săli de seminarii, în pragul laboratoarelor boicotate zile de-a rîndul. Alături de studenţi sînt numeroase cadre didactice, personalităţi ale lumii medicale, înşişi decanii unor facultăţi.

Versiunea oficială potrivit căreia măsurile prohibitive adoptate sînt dictate de suprasaturarea Franţei cu cadre medicale a fost spulberată cu uşurinţă de calculele şi demonstraţiile unor iluştri specialişti, din care reiese că Franţa nu ocupă nici pe departe un loc fruntaş în Europa în ceea ce priveşte satisfacerea cerinţelor asistenţei sanitare de calitate.

În genere trebuie spus că, nu numai în cazul acţiunii greviste a studenţilor în medicină, ci în general, se poate observa efortul organizaţiilor studenţeşti, şi în primul rînd al studenţilor comunişti, de a acţiona mai lucid, de a-şi urmări cu mai mare claritate îndeplinirea obiectivelor de luptă, chiar dacă pot fi citite manifeste sau auzite voci care îndeamnă la proteste insuficient chibzuite, de tendinţă extremistă.

La luptă pentru a putea trăi şi studia — se spune într-o chemare patetică lansată de U.N.E.F. şi Uniunea studenţilor comunişti. Aceasta este revendicarea simplă şi legitimă a sutelor de mii de studenţi, victime ale degradării nivelului de trai, creşterii taxelor de înscriere, costului cursurilor universitare, lipsei de localuri, de profesori, de credite.

Dincolo de satisfacerea propriilor nevoi şi aspiraţii, studenţii cei mai înaintaţi militează pentru o schimbare generală a societăţii, pentru o democraţie avansată în toate domeniile vieţii economice, politice, sociale.

A fost deosebit de emoţionantă pentru mine participarea la o dezbatere iniţiată de studenţii comunişti şi găzduită (ce coincidenţă !) chiar de sala în care la 22 octombrie 1895 a avut loc prima proiecţie „cinematografică" a lui Louis Lumière. Interlocutorii studenţilor parizieni erau, la această dezbatere, Pierre Juquin, membru al C.C. al P.C.F., Marius Bertou, secretarul C.G.M.-ului parizian, şi Gérard Molina, unul dintre liderii studenţilor comunişti. Multiplele probleme pe care le-au abordat, după expuneri, participanţii mi-au relevat o studenţime care gîndeşte serios deopotrivă la rosturile sale sociale cît şi la viitorul societăţii din care face parte.

Colegii de la „Nouveau Clarté" erau şi ei prezenţi încă la intrare, difuzîndu-şi singuri revista pe care o scriau. Din paginile acesteia răzbătea într-adevăr cu claritate acest puls energic, o similitudine impresionantă remarcîndu-se între pledoariile din articole şi cele rostite la adunarea al cărei oaspete eram.

Cu această imagine a studenţilor dornici să-şi clarifice şi mai mult căile pe care trebuie să le urmeze pentru a deveni adevăraţi fii ai poporului lor, cu avalanşa de întrebări iscate de piedicile întîlnite la tot pasul în drumul lor către cultură, Cartierul Latin îmi apărea şi mai contrastant cu impresia pe care încearcă să ţi-o insinueze, prin „modernizare" fortuită, cursivitatea de asfalt a căilor de acces către citadela universitară a Parisului.

POPASURI LA COLEGII IUGOSLAVI

Posibilitatea de a cunoaşte viaţa studenţească a colegilor din Iugoslavia socialistă mi-a fost deschisă de invitaţia Universităţii din Sarajevo adresată studenţilor bucureşteni încă în luna martie. Zilele au curs unele după altele, apropiindu-mă tot mai mult de ora la care am urcat în modernul vagon cu destinaţia Belgrad. În limba sîrbo-croată Belgrad înseamnă „Oraşul alb" şi e într-adevăr un oraş în care se îmbină culorile, luminile, nuanţele albului. Un oraş în care s-a scris istorie, pretutindeni, pe malurile Dunării, pe zidurile fortăreţei Kalemegdan, pe străzile unde cu secole în urmă alergau soldaţii lui Soliman Magnificul, în mîna căruia căzuse Belgradul, pe atunci cea mai avansată fortăreaţă a creştinătăţii. Citeam undeva că acest oraş seamănă cu toate oraşele din lume şi în acelaşi timp cu nici unul şi azi cred în ceea ce citeam atunci.

Nu am rămas multă vreme în Belgrad, deşi o noapte pe străzile metropolei este tentantă pentru orice turist. Iar pentru că ne ştiam aşteptaţi seara de colegii de la Facultatea de filozofie din Sarajevo am urcat în primul tren care ne putea duce spre capitala Republicii Bosnia şi Herţegovina. Pentru a o descoperi în toată măreţia ei trebuie să urci pe muntele Romanija şi de acolo, de la 1500 de metri cuprinzi totul, malurile Bosniei şi Miliaţkăi, piscul veşnic înzăpezit al Belaşniţei, vechiul Sarajevo cu cele 100 de minarete ale sale şi noul Sarajevo, operă a prezentului socialist, cu cele 40 de uzine ridicate după război, cu universitatea şi cartierele muncitoreşti. Căminul studenţesc în care am fost găzduiţi e aşezat pe o stradă în pantă, iar de la ferestrele lui cuprinzi panoramic o bună parte din oraşul in care se intretaie reclamele multicolore cu vitrinele sclipitoare.

Dimineaţa sîntem primiţi de decanul Facultăţii de filozofie. Discuţia a fost îndelungă, s-au şters parcă graniţele de vîrstă şi totul a devenit plăcut. Clădirea e modernă, simplă, agreabilă. Deşi lipsite de prezenţa studenţilor, pe atunci în vacanţă, culoarele păstrau parcă aerul de seriozitate şi studiu. La intrare cîteva afişe anunţau locurile pentru taberele de odihnă ale organizaţiei Z.E.U.S.

Ceea ce ne-a atras atenţia încă de la început în cămin şi apoi la cantină e faptul că aici totul, întreg travaliul gospodăresc e rezolvat de studenţi. Revista studenţească din Bosnia şi Herţegovina „Naşi Dani" cuprinde pe larg aceste probleme ale muncii sociale şi profesionale studenţeşti în contextul reformei ale cărei prevederi se vor aplica începînd cu 1970, începînd cu admiterea în facultate. Se prevede astfel un sistem interesant pentru admiterea în facultate prin notarea candidatului pe baza unui test de aptitudine.

Curînd am cunoscut mulţi colegi. Între noi s-au legat repede dialoguri, prietenii, au început întrebările, şi totuşi cele mai plăcute amintiri se leagă de clipele petrecute în tabăra internaţională de la Dubrovnik.

Dubrovnikul a fost parcă anume făcut pentru o tabără internaţională. Aşezat pe coasta Adriaticii, Dubrovnikul are ceva din ciudăţenia Orientului şi fuga Occidentului. Aici cîntecele sîrbe au legănări domoale, contrastînd parcă cu firea vioaie, mobilă a oamenilor. Vuietul mării se îmbină cu ciudate şi stranii armonii în bătaia de secole a orologiului din marele turn. Soarele străluceşte în medie 2584 ore pe an, cu vreo 200 mai mult decît la Roma. Pe platourile interioare ale vechii cetăţi Ragusa (pardosită cu dale) se joacă în timpul festivalului de la Dubrovnik un Hamlet straniu, al Sudului. Ragusanii şi-au menţinut independenţa secole de-a rîndul printr-o politică abilă. În cetate totul e egal, echilibrat. Încăperile magazinelor sînt egale, căci prin acest artificiu vechii locuitori au crezut că vor rămîne egali.

Astăzi Dubrovnikul e un oraş al tinereţii, un oraş în care se întîlnesc tineri de pretutindeni, din toate colţurile lumii şi îşi dau mîna frăţeşte. Seara pe terasa de la intrarea în tabără se dansează, se fac cunoştinţe şi se rîde, se trăieşte din plin, studenţeşte, academic.

Am părăsit Iugoslavia cu sentimentul că ne vom reîntoarce în curînd. Avem de altfel vechi prieteni aici. Căci un proverb spune : „Imaginea fetei pe care ai iubit-o şi Dubrovnikul n-ai să le uiţi niciodată".

P. ANDREI

DE LA „SWINGING" LA „GAUDEAMUS IGITUR"

Englezii abia încep să-și dea seama că, de trei-patru ani, Londra este orașul din Europa care dă tonul în numeroase domenii ale creației și care joacă rolul Parisului din anii '20. Un adjectiv este foarte la modă aici: „swinging", venind de la „balans", mișcare, dinamică, stare de fervoare, dar și de incertitudine, fiind totuna cu moda, efemerul și, în bună măsură, perisabilul... Așadar, Londra **swinging**, Londra afirmărilor spectaculoase, în balans, Londra **teen-agerilor** în căutare de **ceva**; nu contează ce, și cei mai mulți tineri poate nici nu înțeleg bine fenomenul care i-a făcut celebri, iscînd epigonism la Paris și la Stockholm, la Hamburg și la Roma, sau chiar la Singapore, Tokio, New York. „Swinging London" nu este o simplă inscripție citată prin revistele ilustrate sau imprimată pe bluzele uneori violent colorate ale **teen-agerilor**, ci o întreagă atmosferă, un ritm de civilizație nou și neașteptat, o explozie de vitalitate nouă, în contradicție cu atmosfera victoriană conservatoare și prea rigidă pentru un tineret care vrea să se afirme cu orice preț.

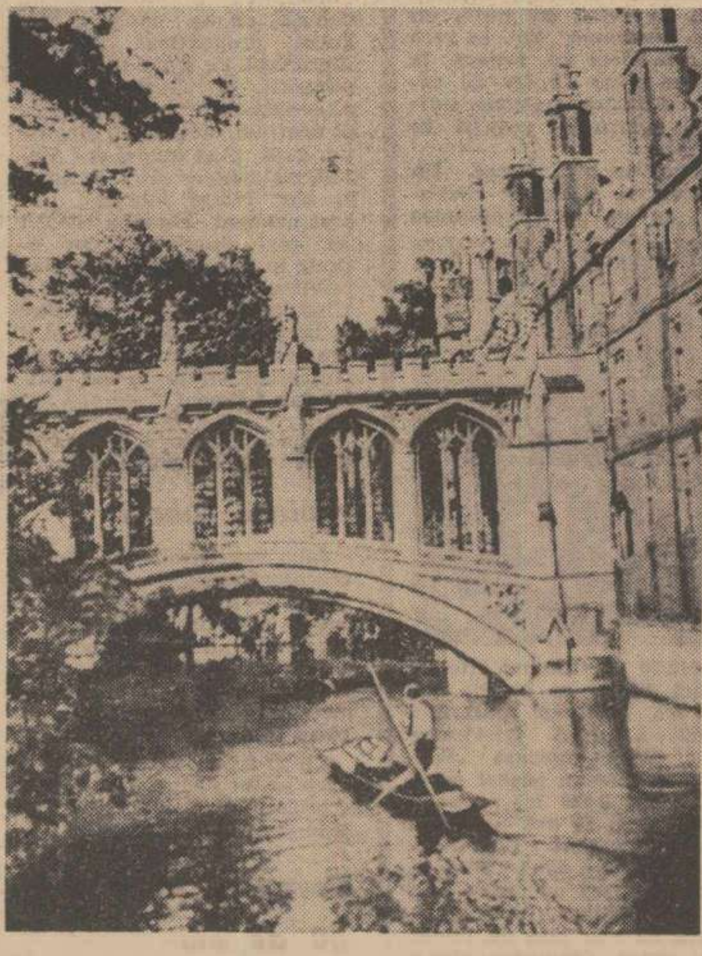
Atmosfera pestriță și pitorească prin jocul de culori și fantezia de carnaval a costumelor, alternanța de veselie și tristețe, combustiile interioare — poate fără precedent în istoria umanității — ale unui tineret care însumează momentul dramatic al trecerii de la un tip de umanitate ce s-ar putea să-și încheie în zilele noastre ciclul său spre altul, încă în gineceu, nu mai surprinde pe nimeni.

Nici măcar apariția **mini-skirts**-urilor, care la Londra au atins pragul lor cel mai de sus, mult peste Paris sau celelalte orașe de pe continent, nu șochează mai mult decît celelalte extravaganțe ale tinerilor hippy. **Mini-skirts**-urile londoneze, față de **mini-jupele** pariziene, sînt, după cum stă scris într-un vers de Shakespeare, **„This above all"** — „mai presus de orice".

Dar, alături de această lume **„swinging"** în plină efervescență a **teen-agerilor**, care — uneori în tipare naive, alteori în forme ce trec de limitele îndeobște admise — resping vechile **tabu**-uri, se desfășoară și un alt ritm de viață: cel impregnat de obiceiuri și rigori, de vechiul bun gust al educației engleze. Mulți din cei care populează pînă la refuz localurile de pe **Carnaby Street** și **King's Road**, unde a avut loc explozia **Beatles**-ilor, liverpooliana **Mathew Street**, unde o firmă luminoasă vestește cu litere albe pe un fond albastru existența **Cavern-Club**-ului — „Where it all began" (locul unde a început totul), părăsesc la începutul lui octombrie această lume „swinging" pentru a reintra în toate rigorile universităților de la Oxford și Cambridge, de la Londra și Edimborough, sau alte locuri mai puțin celebre.

Schimbînd bizara îmbrăcăminte a zilei cu **toca** și **roba**, ei uită pînă la vacanță pînă și idolii vîrstei lor: actrița Rita Tushingham, al cărei chip din filmul „Gustul mierii" îl știm și noi; Caroline Glyn, care a stupefiat stilurile amorțite cu romanele vîrstei de 15 ani („Nu îndoiți colțurile" și „Fata și Unicornul"); celebra creatoare de mode Mary Quant și Beatles-ii — ultimii cuceritori ai lumii cu așa-numitul vechi ritm popular „Mersey Sound", pulverizat prin mii de formații **beat** în toată atmosfera Pămîntului.

Un scriitor englez pe care îl iubesc, Huxley, a avut o observație profetică în legătură cu tinerii furioși. „Încă puțină răbdare, spunea Huxley, și acești tineri furioși vor deveni niște adevărați gentlemeni!"

Cambridge, pe rîul Cam, cetate academică de renume

Ei bine, acest proces de educare e poate tot ceea ce este mai spectaculos, mai conservator și mai de neînțeles pentru un străin care nu poate înțelege cum exagerările și extravaganțele se acordă perfect, sau aproape perfect unui sistem școlar neschimbat de aproape 300 de ani.

Animalul heraldic de pe blazonul cetății umaniste Oxford simbolizează forța. Forța sau sîrguința, liniștită, egală, a studentului, cum ar trage un bou la jug, remarca cineva într-o dimineață verde de primăvară virgiliană. Nimeni nu vede o jignire în acest simbol al muncii și, cele cîteva mii de studenți de la **Magdalen College**, **Queen's College** și **University College** schimbă fără ezitări modul lor de viață, părăsind lumea **swingingului** pentru rigorile studiului. Cînd vizitezi vreunul din cele aproape 20 de colegii oxfordiene de pe malurile **Isis**-ului (așa este numită Tamisa prin părțile acestea) și ale afluentului său **Cherwell**, între atîtea turnuri și turnulețe, dintre care unul datează de la fundarea universității (anul 1214) — ai sentimentul că ești în plin ev mediu. Pe aici, pe unde studenți pășesc în liniște gravă pe coridoarele boltite, cu ferestre mici și înguste decorate cu artificii baroce de piatră neșlefuită, îți este lesne să-ți imaginezi că în acest decor de istorie medievală **a învăța** devine tot atît de vital ca **a respira**. La **Merton College**, înființat în 1264 și unde se află cea mai veche bibliotecă din Marea Britanie, pupitrele studenților stau cu fața la zid, cea mai bună poziție de lucru și de meditație, fiindcă înaintea lui rămîi numai tu cu natura ta interioară. Iar timpul a așternut pe acest obstacol hărți ciudate, caligrafii obscure, detalii, accidente, mult mai atrăgătoare decît ce se poate vedea, normal, pe o fereastră: lumea cu oameni, cu arbori și anotimpuri. Studiul, spunea un scriitor simpatic, este o **galeră**, dar nimeni nu i se sustrage. Iar atunci cînd clopotul, „Marele Tom" de la **Christ Church College**, înființat de Henric al VIII-lea, bate seară de seară, la 9 și cinci minute, de o sută și una de ori stingerea, tranzistoarele se deschid pentru o vreme în ritmuri **beat** — sub figura severă a trufașului patron, cu piciorul drept întins înainte, însemnul de pe jartiera prinsă sub rotula genunchiului stîng **„Honj** (pe tablou cu doi de „n" și cu un „y") **Soit qui mal y pense"**, cu subînțelesele restricții mentale — și sînt date uitării numai după ce masa lungă de 30 de metri a sufrageriei de proporțiile unei catedrale este părăsită.

Aceeași atmosferă de „studium generale" este întîlnită și la colegiile **Peterhouse, Michaelhouse, Trinity, Pembroke, Gonville, Corpus Christi** și **Fundația „Savanții regelui Eduard al II-lea" din Cambridge**. O discuție cu vicecancelarul universității, un reputat om de știință, **Briand Down**, este, chiar în limitele unui ceas, o introspecție în epoca Renașterii și a concepțiilor lui Erasmus, care a activat aici în meandrele doctrinelor puritaniste, care au avut centrul european la Cambridge, în stufoasele speculații ale filozofiei neoplatonice, ale filozofiei lui Bacon și teoriilor lui Newton, care și-au desfășurat activitățile în epicentrul Oxford—Cambridge.

Din aceste colegii provin majoritatea specialiștilor, deoarece în ele accentul este pus pe studiul științelor legate de industrie și economia națională. Este adevărat că, cei mai mulți laureați englezi ai Premiului Nobel nu au frecventat Oxford sau Cambridge. În schimb, de la **Oxbridge** (denumire prescurtată a celor două universități aristocratice) provin majoritatea oamenilor politici și a înalților magistrați. Cu fină ironie, Max Beloff, profesor de drept la Oxford, spunea că „în vreme ce universitățile de stat par a avea rolul să scoată pe bandă automobile de mic litraj, în schimb Oxbridge are sarcina de a produce Rolls-Royce-uri" Alt profesor, Robin Padley, nota în lucrarea sa „Școala unitară" că „în prezent, învățămîntul este singurul produs raționalizat în Marea Britanie". Raționalizarea nu este directă, spune el, dar, după sistemul actual, în unele școli tinerilor li se spune: nu te poți înscrie aici. Taxele sînt exorbitante. În lumea modernă, Cambridge și Oxford apar totuși ca niște realități insulare, prezentul nu le mai poate reproduce: dovadă universitățile noi ale Angliei, moderne și funcționale ca oriunde, fundamental anonime. Concluzia care apare frecvent în numeroasele luări de poziție în legătură cu mult disputata și așteptata reformă a învățămîntului englez este că generația tînără, dornică de o mai viguroasă afirmare a Angliei în lumea modernă, nu poate fi ignorată. Iar sentimentul de anonimat al tinerilor și manifestările lor, gen **„swinging"**, caracterizate ca forme de „alienare", nu sînt străine cauzelor care au determinat, mai slab, în Anglia, tulburările studențești.

Cînd treci pe lîngă claustrul care înconjoară curțile vechilor colegii din Oxford și Cambridge, impresia de rigoare, de ordine și de fantezie naturală, de austeritate și joc, te apropie, aproape pînă la absorbție, de viața de student. La Oxford și Cambridge vizitatorul respiră un aer special, în care întîlnirea melodică, în cumpăna unei zile de octombrie, a unui **swing**, a **Estudiantinei** și a vechiului **Gaudeamus igitur** te face să regreți puțin imposibilul. Un parfum, un trecut care chiar dacă nu e prea îndepărtat, îți sugerează prestigiile limpezi ale acelei realități sufletești, tot mai rară în zilele noastre, care se numește **Alma Mater**.

Costin NĂSTAC

MAPAMOND STUDENȚESC

În perioada 8—10 noiembrie a.c. s-au desfășurat la Stockholm lucrările ședinței Comitetului de pregătire a celei de a X-a Întîlniri a organizațiilor naționale studențești din Europa.

În cadrul lucrărilor Comitetului de pregătire a fost adoptată în unanimitate candidatura S.F.S.-Suedia pentru organizarea celei de-a X-a Întîlniri europene. Ca perioadă de desfășurare au fost propuse lunile august sau septembrie 1970, urmînd ca data precisă să fie stabilită în funcție de data la care va avea loc seminarul „Universitatea azi" de la Dubrovnik — Iugoslavia.

În legătură cu ordinea de zi a celei de-a X-a Întîlniri europene au fost propuse mai multe teme, care vizau atît probleme strîns legate de activitatea studențească, cît și probleme privind securitatea europeană. De altfel, problema securității europene, a intensificării acțiunilor studențești pentru realizarea unui climat de pace și colaborare în Europa și în întreaga lume, a stat în centrul dezbaterilor privind tematica întîlnirii.

După discuții prelungite, Comitetul de pregătire a adoptat următoarea ordine de zi pentru viitoarea întîlnire:

1. Studenții și societatea

La acest punct se va discuta despre rolul studenților în societate, participarea lor la dezvoltarea și perfecționarea procesului de învățămînt, structurile și funcțiile uniunilor naționale ale studenților în contextul țărilor lor.

2. Securitatea europeană — platformă pentru acțiuni studențești împotriva imperialismului, pentru pace mondială și libertate față de opresiune.

Comitetul a hotărît de asemenea ca pentru fiecare punct al ordinei de zi să existe 3 rapoarte, acceptînd în acest sens, în unanimitate, următorii raportori: la primul punct al ordinii de zi — U.S.I.-Irlanda, Z.S.P.-Polonia și NUSEWNI-Anglia, iar la punctul doi — U.A.S.R.-România, NCHSO-Ungaria, D.S.F.-Danemarca.

COKTAYL

minicronica microevenimentelor

de Radu BUDEANU

Copite nichelate, salbe, polițiști...

Cling, cling, au emis tinerii domni căutînd în sală cu buzele adunate în zîmbet, adică salutînd cu dichis. De sub volănașe, colanuri de aur și argint, mătăsuri de India și broșe prinse cochet pe ceafă răsăreau capete blonde, dintre care unele acceptabile.

Rîndul din față s-a acoperit de brocarte, catifele și platoșe. Luminile s-au stins, draperiile au glisat elegant în părțile opuse, iar pe scenă a izbucnit spectacolul de groază „Hair". Mormane de figuranți au început să rămînă întinși modern pe jos și morți, pe măsură ce piesa dădea din act în act; numai cei din rîndul întîi își zbenguiau podoabele agățate de decolteuri și coapse, hăulind discret, așa cum se cere într-o societate bine încropită. La sfîrșitul spectacolului, domnii și-au împins omoplații căptușiți cu zale și catifele, cu o mișcare firească, deși opintită, de jos în sus, au aplaudat din vîrful degetelor înmănușate, cavalerește, după cum glăsuiește cronica de la Göttingen și s-au îndreptat spre ieșire, unde s-au prăvălit, fiecare, în cîte un Mercedes, Rolls sau Ferrari.

Se poartă, adică, în lumea hanseatică, münchheneză, hamburgheză, dar și aiurea, domni împrejmuiți de broderii, metale, cizme cu carîmb kilometric și arme albe cu înflorituri prinse în cingători platinate. Krupp-junior însuși înlemnește polițiștii cînd este oprit, mă scuzați, la vreun stop. Arhimilionar și tînăr însurățel, domnul von Bohlen (adică Krupp) își conduce caii putere, în special după ce amurgul dă în clocot, cu sîrgul foștilor stăpîni de herghelii, îndărătnic cu noblețe și gata să facă pulbere pe oricine îl oprește. Ce polițist are sufletul ăla să nu spună „poftiți, vă rog" unui așezat pe 24 de cilindri, cu gîtul îmbrobodit cu coliere, cu pieptul stufos de broderii și cu mănuși de zale?

Numai că trebuie străzi late cît cîmpul, date casele la o parte și urcați cetățenii în copaci. Altfel herghelii le unuia și altuia, dînd din copite nichelate care încotro... Oricum, trece și asta, afirmă specialiștii în modernologie. Trece, trece, dar cum?

Din dicționarul Academiei Umorului Francez (A.U.F.)

Bagatelă — **Un mic nimic care este marele tot**

Bancă — **Fortăreaţă modernă care mai curînd sare-n aer decît se predă.**

Banchet — **Transport în comun**

Bar — **Farmacie deschisă duminica**

Bibliotecă — **Cămară a spiritului**

Binefacere — **Sămînţa ingratitudinii**

Bigam — **Amator de comparaţii**

Bijuterie — **Paşaport pentru ţara îndrăgostitului**

Bilanţ — **Listă de numere pierdute, rezultat în faţa căruia înţelepciunea vrea să rămînă pasivă, cînd el nu e activ.**

Bilet — **Femeile îl adoră cînd e de dragoste sau de bancă.**

Birou — **Loc de odihnă**

Bizar — **Prima aparenţă a fiecărui lucru nou**

Botez — **Primul duş pe care ni-l rezervă viaţa**

Bursă — **Caverna valorilor**

Buget — **Cel mai nevoiaş dintre miliardari.**

Umor cu linguriţa

Un trecător îl opreşte pe stradă pe un băieţaş :

— Ionică, spune-mi, te rog, pe unde se poate ajunge la gară ?

— De unde ştiţi că mă cheamă Ionică ?

— Am ghicit.

— Atunci ghiciţi şi care e drumul spre gară...

Cu ocazia unei aniversări, lordul P. dă o mare recepţie. Este invitat şi un mare violonist, pentru... divertisment.

— Unde mi-aş putea lăsa vioara ? întreabă violonistul.

—Pune-o în antreu, îi răspunde lordul.

— Vai de mine ! Acolo oricine ar putea să mi-o calce, să mi-o lovească sau, iertaţi-mă, chiar să mi-o fure... Dacă vreţi să ştiţi, vioara aceasta are 300 de ani !

— Interesant ! se miră lordul. Voi artiştii sînteţi tare zgîrciţi. Uite, chiar dumneata : pentru fiecare concert cîştigi o avere şi totuşi nu te lasă inima să-ţi cumperi o vioară nouă...

O familie de scoţieni ajunse în excursie la Roma.

— Avem la dispoziţie foarte puţin timp, declară familia unui ghid. Cam cît ne-ar trebui să vedem, la repezeală, tot oraşul ?

— Vreo patru zile.

— O, e mult, e foarte mult !

— Altfel, ar însemna să părăsiţi oraşul fără să fi văzut Roma, răspunde ghidul.

Peste două zile, familia respectivă îşi făcu bagajele de plecare. În holul hotelului, scoţienii reîntîlniră ghidul.

— Vasăzică, plecaţi fără să ne fi văzut tot oraşul, exclamă acesta, dezamăgit.

— De loc ! răspunse soţul. Dumneata ne-ai spus că avem nevoie de patru zile. Dar, cum noi sîntem foarte grăbiţi, am folosit o stratagemă : eu am vizitat o jumătate a Romei, nevastă-mea cealaltă jumătate. Iată, aşa am cîştigat două zile !

Indiscreţii

Ce credeţi că reprezintă fotografia ? Un concurs de tragere la ţintă, sau contemplarea, prin ochean, a unui peisaj ? „Nici una, nici alta,

dar amîndouă pe jumătate", acesta ar fi răspunsul. Mai precis, grupul e alcătuit din fotoreporteri avizi de senzaţional, care aşteaptă, la mare distanţă de obiectul fotografierii, momentul optim cînd să apese pe declanşator. A doua zi, sau chiar mai devreme, ziarele vor publica fotografia unei vedete în mare intimitate, care habar n-are cînd şi unde a fost prinsă pe peliculă, chipurile preocupate ale unor industriaşi adunaţi în secret pentru afaceri, în colţul cel mai îndepărtat al parcului unuia dintre ei, siluetele în detaliu ale unor oameni certaţi cu legea, surprinşi exact într-o acţiune culpabilă etc. etc. De aici, scandalul, apoi creşterea vertiginoasă a... tirajului !

Recent, în Canada (şi nu numai acolo), practica indiscretă a fotoreporterilor a fost preluată „creator" de rechinii marilor afaceri. Nevăzuţi de nimeni, folosind de la distanţă teleobiective puternice, îl fotografiază pe industriaşul X într-o postură mai mult decît compromiţătoare. Apoi îi arată poza : „Uite dacă nu cedezi afacerea cutare domnului Y, sau dacă nu mai dai şi ceva pe deasupra, te punem în gazetă, de te ştie o lume". De cele mai multe ori, X cedează. Dar... procedeul nu e, totuşi, prea nou ! l-a folosit şi Caţavencu, cînd cu scrisoarea „andrisantă" Zoei... Diferă doar mijloacele.

Vreţi maşină ? Nu fumaţi !

Afişul reprodus în fotografia noastră reprezintă o grămadă uriaşă de capete de ţigări în care, literalmente, a fost îngropat un om. Aparent s-ar crede că e ceva de neconceput. Un calcul cît se poate de simplu ne dovedeşte, însă, contrariul. Admiţînd că un fumător consumă un pachet de ţigări pe zi (deşi sînt destui cei care fumează şi mai mult), el va fuma într-un an 7 300 de ţigări, iar în zece ani, 73 000. Dacă fiecare chiştoc e considerat ca avînd cel puţin un gram, înseamnă că în zece ani fumătorul îşi aruncă la picioare peste 73 kg. de capete de ţigări, cantitate suficientă pentru a-l acoperi în întregime.

Acum, un alt calcul. Un fumător de „Carpaţi" cheltuieşte, pe an, pentru pasiunea

sa, 912,50 lei, fumînd cîte un pachet zilnic, iar în 10 ani, 9 125 lei, ceea ce reprezintă preţul a două televizoare bune. Dacă fumează „Snagov", tot cîte un pachet pe zi, va cheltui 2 920 lei pe an şi 29 200 lei în 10 ani. Ştiind că există fumători care dau gata zilnic şi două pachete, ar însemna că un „snagovist" de acest calibru, în eventualitatea că s-ar lăsa de fumat, şi-ar putea cumpăra numai din acest gen de economii, realizate în 10 ani, un autoturism „Dacia-1100", rămînîndu-i şi 3 400 lei pentru benzină. Repetatele semnale de alarmă lansate de medici n-au stăvilit fumatul. Oare perspectiva cumpărării unui automobil excelent, cu preţul... asigurării cumpărătorului cu un procent ridicat de sănătate, n-ar putea pune tutunul sub semnul întrebării ?

Antoine, omul multilateral !

Cine n-a auzit de cîntăreţul francez de muzică uşoară Antoine ? El e acela care, pînă nu de mult, încă nu-şi tunsese părul vreodată, încît frizura îi ajungea la brîu, iar mustaţa la urechi, şi tot el e cel care, împlinindu-şi jurămîntul — a devenit celebru ! — s-a hotărît să renunţe la podoaba capilară în favoarea unei coafuri mai... „sanitare".

Veţi spune că, odată ajuns pe scenă, Antoine trăieşte numai prin şi pentru muzica uşoară. Nu-i adevărat. Anul trecut anunţam, în aceeaşi pagină, că tînărul interpret, adulat de publicul marilor oraşe, se ocupa, în timpul liber, cu... agronomia, fiind, de felul lui, inginer agronom. De atunci, lucrurile au evoluat : Antoine dă consultaţii apreciate în arhitectură, a publicat studii de filozofie, s-a specializat în producţia manuală de... jupoane, a inventat o pilulă anticoncepţională de mare eficienţă, s-a lansat cu succes în afaceri cu dividende substanţiale şi... s-a împrietenit cu animalele, studiind cu seriozitate zootehnia. Pentru viitor, intenţionează să înfiinţeze un orăşel (orăşelul Antoine), căruia îi consacră încă de pe acum majoritatea beneficiilor sale. Încă un succes, cu care Antoine se mîndreşte mult, e dragostea neobişnuită cu care

îl înconjoară copiii din sătucul Puy-de Dome, unde, de altfel, locuieşte.

Sfîntul Augustin în culpă

Municipalitatea locală din staţiunea balneară Ostende (Belgia) a primit o plîngere împotriva... Sfîntului Augustin, depusă de un oarecare Le Poire, proprietarul berăriei din orăşel. Pe scurt, conţinutul plîngerii se referea la faptul că, o dată cu reconstruirea pieţii centrale, statuia Sf. Augustin, care pînă atunci era aşezată cu spatele către intrarea în bar, fusese întoarsă. Din acel moment chiar şi clienţii cei mai credincioşi se opresc în faţa intrării şi, văzînd privirea plină de reproş a sfîntului, renunţă să mai intre în berărie. Finalul plîngerii era de-a dreptul alarmant : „Întoarceţi sfîntul la loc, altfel dau faliment !"

Mai tare decît veninul cobrei

John von Armin, locuitor al oraşului Cranscop — R. Sud-Africană — a deschis uşa garajului şi s-a îndreptat spre maşină. Cînd a deschis portiera a observat o cobră care se îndrepta spre piciorul lui. După muşcătura „ucigaşă", cobra rămase nemişcată.

Ce se întîmplase ? Piciorul drep al lui Armin era de fapt o proteză metalică de care şarpele şi-a rupt dinţii.

Revedere după 80 de ani

Savanţii englezi au observat că la Londra au început să se reîntoarcă păsări care părăsiseră de mult oraşul. Au putut fi din nou văzute astfel rîndunelele care dispăruseră de 80 de ani. Explicaţia : în ultimii ani au fost luate măsuri extreme împotriva poluării aerului, ceea ce a permis apariţia insectelor atît de necesare în hrana păsărilor.

Nu ne vom ascunde sub streaşină...

Fotografia de faţă nu e un trucaj. În faţa unui număr considerabil de spectatori, adunaţi în jurul unui uriaş acvariu, special amenajat de o firmă pariziană, trei fete şi-au dat drumul în apa adîncă de 2 m. Curiozitatea e că nu purtau costum de baie, dar nici goale nu erau, ci, precum se vede, aveau pe ele rochii, pardesie, lenjerie

completă. După circa un sfert de oră de bălăcire în acvariu, manechinele (pentru că totul s-a petrecut la o... paradă a modei !) au ieşit pe un podium, şi-au scuturat veşmintele cu vîrful degetelor şi... au rămas cu îmbrăcămintea perfect uscată. Este vorba de un nou material sintetic, tip „Croydor", ale cărui calităţi întrec toate aşteptările. În asemenea condiţii, n-are decît să ne prindă ploi cît de mari, chiar şi atunci cînd, în costum de gală, mergem la un teatru sau într-o vizită. Fiţi siguri că nu ne vom mai adăposti pe sub streaşină...

Flash

CASA LUI POLANSKI unde cinci persoane şi-au pierdut viaţa în condiţiile dramatice pe care le cunoaştem, va avea, dacă trebuie să credem aparenţele, o valoare mai mare mobiliară decît înaintea tragediei. În fapt, cînd Roman Polanski şi Sharon Tate au achiziţionat-o ea valora 200 000 de dolari. În prezent se află în vînzare la preţul de 350 000 de dolari. Dar pînă acum nici un eventual cumpărător nu s-a prezentat.

REALIZATORUL ITALIAN Marcello Fondato a reunit pe Catherine Spaak şi Claudia Cardinale în acelaşi film „Certo, certissimo, anzi probabile" unde ele joacă rolul unei telefoniste, respectiv al unei manichiuriste. Un confrate italian a riscat un joc amuzant, dar şi periculos. A întrebat-o pe fiecare din cele două vedete ce crede despre partenera sa. Iată rezultatul. CATHERINE : „Claudia nu corespunde idealului meu de frumuseţe. Dar ea nu are nimic vulgar. Se spune că surîsul este partea cea mai frumoasă a persoanei sale. Eu prefer expresia tristă a ochilor ei. Nu pot să afirm că ar avea calităţi de actriţă nelimitate. Ea face o serie de lucruri, dar aş minţi dacă aş atribui Claudiei capacitatea de a trece de la cinema la revistă sau la teatru, de la comic la dramatic".

CLAUDIA: „Se spune despre Catherine că are multe defecte. Oricum, dacă le are, îi vin bine..."

Şi toate acestea sînt spuse foarte drăguţ, nu-i aşa ?

TOAMNA

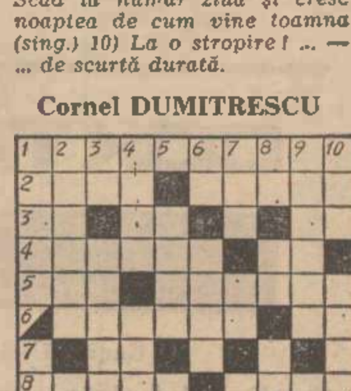
Cum curg apele...

ORIZONTAL : 1) TOAMNA... (pl.) 2) ... SE NUMĂRĂ ... — ... BOBOCII (sing.). 3) Udat din ambele părţi ! — Începe numărătoarea ! — Unge ! 4) Consumatoare de mere — Plouaţi în spate ! 5) Fişie de piele — Pus ...la prins (pl). 6) Sare... la oţet — Cap de afiş ! 7) Element... autumnal ! 8) O suprafaţă de 10 pe 10 ... actualmente supusă unor „lucrări" de toamnă ... — Element din cromatică ... chiar şi de toamnă ! 9) Sărbătoarea toamnelor trecute... 10) Pronume — Sfîrşeşte toamna.

Picate ca din cer...

VERTICAL : 1) Nori ... de laborator — Cînd sacii se răstoarnă !! 2) Se-mbracă toamna după moda corespunzătoare — Din toamnă-n toamnă (pl.) 3) În balonzaid ! — Întîlnită la tot pasul toamna 4) Pastă... de toamnă — Îşi reia activitatea toamna 5) Plouat — Beu... dîndu-l peste cap ! 6) Toamna la 4... de două ori ! — Sprijină dezvoltarea unor culturi de toamnă — Repere ! 7) Boboc — Cete ! — Clubul Sportiv Universitar 8) Boabe de struguri ! — La început şi la sfîrşit de toamnă ! — Cîte ... o picătură !!! 9) Flagelul toamnei — Scad la număr ziua şi cresc noaptea de cum vine toamna (sing.) 10) La o stropire ! ... — ... de scurtă durată.

Cornel DUMITRESCU

PREUNIVERSITARIA

Discuție cu tov. conf. dr. CONSTANTIN CODREANU, de la catedra de fizică a Institutului politehnic Cluj

FIZICA — POARTA DE INTRARE PENTRU O CARIERĂ INGINEREASCĂ

— Tovarășe conferențiar, care este prima condi'ie pe care trebuie să o îndeplinească un candidat la admiterea în Institutul politehnic?

— Cred că o condiție esențială pentru cel care dorește să devină inginer este dragostea pentru meseria aleasă. El trebuie să fie conștient de problemele care le implică această opțiune, să mediteze bine, cel puțin în ultima clasă de liceu, dacă aceasta este într-adevăr direcția în care vrea și are posibilități să se dezvolte. Dar, din păcate, această condiție esențială rămîne de multe ori în afara calculelor candidaților. Sînt foarte mulți candidați care „încearcă marea cu degetul", după ce au mai încercat și altele. De aici, existența unor teze cu nivel foarte scăzut (20—30%), teze în care în afară de observațiile obișnuite apar și afirmații de-a dreptul ilariante. Într-o asemenea discuție, cred că aceste cazuri trebuie să rămînă în afară, fiindu-le necesară o analiză aparte. Crearea unei asemenea situații este favorizată și de lipsa de corelare între examenul de bacalaureat și concursul de admitere. **La bacalaureat, la secțiile reale, există posibilitatea alegerii ca disciplină de examen între fizică, chimie, biologie. Majoritatea elevilor preferă pe ultimele două, întrucît solicită mai mult memorarea mecanică, decît o gîndire matură și dinamică a fenomenelor.** Dacă am face un procent între candidații la concursul de admitere la politehnică am găsi că majoritatea, la bacalaureat, în loc să aleagă fizica, care este o disciplină de admitere la această facultate, au ales chimia sau biologia. **Aceasta demonstrează că încă nu sînt hotărîți la ce facultate vor să intre, nici măcar la terminarea liceului.**

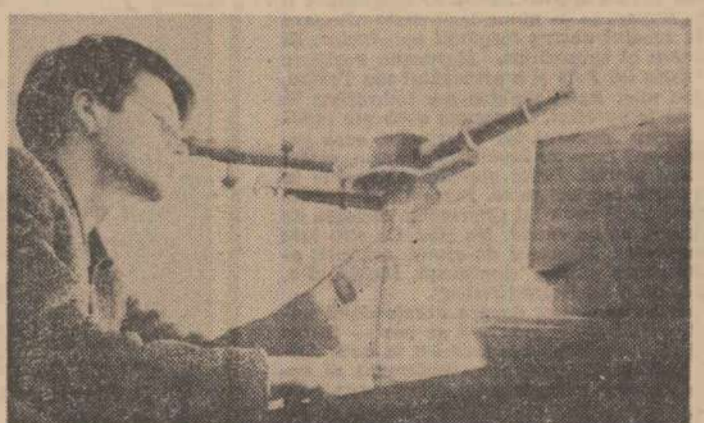
— Am dori ca elevii să primească unele recomandări în legătură cu natura și volumul cunoștințelor necesare pentru admiterea în facultate.

— Vreau să precizez că recomandările mele nu sînt întru totul valabile la toate institutele politehnice din țară, fiecare institut avînd o tradiție a sa. Noi, în alcătuirea probelor de admitere, am luat unele repere din **„Culegerea de probleme de fizică"** pentru admiterea în învățămîntul superior — autori **Dorin și Silvia Gheorghiu** — carte care este recomandată pentru viitorii candidați. În proba de admitere noi trebuie să știm dacă într-adevăr candidatul are o **gîndire fizică, dinamică subtilă,** nu numai o memorare mecanică a formulelor și a legilor generale. O memorare bună a materialului nu este edificatoare. Mulți elevi care au luat note mari la fizică, chiar și la concursul de admitere, se dovedesc inapți pentru inginerie. **De aceea, consider că poarta de intrare pentru o carieră inginerească trebuie să conțină neapărat o probă în care candidatului să-i fie solicitate facultățile intelectuale mai sus amintite.**

Tot ca o recomandare de ordin general, aș vrea să atrag atenția elevilor că problemele programei de fizică din liceu nu satisfac necesitatea de pregătire a candidatului. Limitarea numai la aceste probleme are repercusiuni imediate. Rezultatele la examenele de admitere nu sînt pe măsura așteptărilor. Aceasta se datorește și faptului că în școala medie nivelul de pregătire al elevului **depinde de profesor și școala de la care vine.**

— Ați amintit și mai sus unele nepotriviri între programa de învățămînt din liceu și admitere...

— Da, și pentru aceasta cred că ar trebui să existe o mai strînsă legătură între cadrele didactice din liceu și cele din învățămîntul superior. Ar fi utile, spre exemplu, niște dezbateri între profesorii de fizică din învățămîntul mediu și cei din învățămîntul superior, care ar putea aduce unele remedieri actualului sistem de învățare a fizicii în licee.

— Care sînt probele necesare să fie trecute de candidat și care sînt cele mai frecvente puncte slabe din pregătirea lui?

— La examenul de fizică există două probe: teoretică și practică. La partea teoretică, se observă în mod frecvent, greșeli care provin din deosebirea titlurilor din manualul de fizică și cele din programa publicată de Ministerul Învățămîntului în vederea admiterii.

În manual, titlurile sînt analitice și fărîmițează materia. Noi, cînd dăm la admitere un subiect mai larg, unii candidați nu reușesc să sintetizeze problemele. În această situație cîștigă cei care au o viziune mai largă asupra fenomenelor, capabilă de sinteză și înțelegerea în complexitate a fenomenului. **Manualul este ajutător și nu înseamnă că fenomenul fizic are structura manualului!** Derivată din această gîndire „meșteșugărească" unele teze manifestă o lipsă de logică interioară: legi disparate, formule care nu pot fi integrate într-un sistem.

Unii candidați au o pregătire cu multe lacune. Unii profesori nu predau toate capitolele din manualul de școală medie. **Aminteam că manualul este numai ajutător, dar materia pe care o conține și capitolele sale trebuie în întregime învățate,** indiferent dacă la clasă el se parcurge **sau nu integral.**

O altă impresie neplăcută produce lucrarea care prin „zelul" unor candidați face incursiuni în istoria fizicii. Cu această ocazie se spun o mulțime de enormități, candidatul dovedind în plus lipsă de cultură generală. Acest capitol de „istorie" nu aduce nici un punct în plus lucrării.

La proba practică intră problemele alese să aibă și nuanțe de aplicație tehnică. **De foarte multe ori candidații nu înțeleg acești termeni tehnici elementari din enunțul problemei,** care înseamnă de la început o neclaritate în plus. Aceasta dovedește că în liceu aspectele teoretice ale problemelor au fost foarte puțin legate de practică. Candidaților le-aș recomanda să cunoască noțiunile elementare care pot să intre în enunțul unei probleme.

Se constată, de asemenea, ca o lacună frecventă, că elevii cunosc slab sistemele de unități de măsură, fac confuzii între diferitele sisteme, obțin rezultate astronomice, imposibile în practică, fără ca acestea să le indice rezolvarea greșită a problemei. **Nu înțeleg** valorile de măsură fizice, și aceasta din cauza rezolvării unui număr insuficient de probleme.

La noi se pune accent, avînd în vedere profilul institutului, **pe reprezentarea grafică a problemelor.** Or, candidații, foarte mulți, **nu știu ce este o perspectivă, o secțiune, o scară de proporție.** Am întîlnit candidați care nu știau să deseneze un șurub! La două teze egale în conținut se acordă un punct în plus celei cu desene mai bune.

Cu toate că admiterea se dă la un institut politehnic, e inadmisibilă la unii candidați necunoașterea celor mai elementare legi de ortografie, exprimarea confuză, cu o topică a frazei și o punctuație inintelIgibilă. Ortografia defectuoasă scade prestigiul lucrării.

Și, ca o ultimă recomandare, vreau să spun viitorilor candidați, **să fie atenți și la ordonarea ciornelor.**

O ciornă ordonată, care urmărește logic toate etapele problemei, demonstrează o gîndire echilibrată, ordonată, care poate să sesizeze subtilitățile diferitor aspecte din tema dată spre rezolvare.

— Cred că nu mai rămîne decît să urăm succes celor care vor dori să intre în anul următor pe porțile politehnicii clujene.

— Bineînțeles, este lucrul pe care-l dorim cu toții.

Radu PICIU

Interviu cu un viitor doctor stomatolog

Stau de vorbă cu o fată de statură mijlocie, cu ochelari, zîmbitoare, cu buzele umede și obrajii aprinși de emoție.

— Rodica Cristea, *studentă la I.M.F. Cluj, secția de stomatologie, mi se recomandă ea.*

— De-acum, fiind colegi, propun o scurtă discuție despre „treptele" pe care le-ai urcat pînă la „titlul" de... studentă. Să începem cu începutul. După cum am aflat, studiezi stomatologia. Ce te-a făcut să-ți alegi chiar această secție?

— Sînt sinceră cînd mărturisesc că am făcut-o din pasiune. Foarte de timpuriu m-a frapat și mi s-a părut foarte interesantă aparatura cu care lucrează medicii stomatologi. Mai tîrziu, la școală, am îndrăgit anatomia... Toate acestea m-au făcut să-mi aleg pentru studii medicina... S-ar putea însă ca, în alegerea secției de stomatologie, să fi jucat un rol și faptul că studiile durează doar 5 ani, față de cei 6 de la „generală"... (Rușinată parcă de această mărturisire, interlocutoarea mea înclină capul... Nu-i dau răgaz să cadă în melancolie...)

— Din cîte știu ai urmat secția umanistică. Cum te-ai descurcat deci la examenul de admitere, avînd în vedere că ai avut de susținut probe, alături de anatomie, și din fizică și chimie?

— Nu a fost deloc ușor. Anatomia „a mers" mai bine. Cu fizica și chimia m-am descurcat mai greu. În timpul liber, la liceu am participat activ la consultațiile organizate la aceste materii. De altfel, la examenul de admitere am fost oarecum favorizată prin faptul că nu s-au pus probleme pe bilete la aceste discipline (fizică și chimie).

— Cît timp te-ai pregătit pentru examenul de admitere?

— Din vacanța de iarnă a clasei a XII-a pînă la examenul propriu-zis. Am învățat intensiv. În ultima lună dinaintea examenului de admitere am luat lecții și de la un doctor din Sibiu. (Interlocutoarea mea este absolventă a Liceului din Copșa Mică).

— Și, fiindcă vorbim despre examenul de admitere, cum ți se pare acum, după ce a trecut?

— Acum mi se pare că a fost ușor. De altfel, media obținută la bacalaureat, 9,16, m-a stimulat sufletește. Subiectele pe care le-am avut de tratat la examen le cunoșteam destul de bine.

— Vrei să-mi spui care au fost aceste subiecte?

— La Anatomie *scris, la alegere, unul din subiectele*: „Intestinul subțire" *și* „Țesutul epitelial". La oral *am avut de vorbit despre* Intestinul gros *și* Forma și structura oaselor.

— Care a fost concurența?

— 331 de candidați pe 60 de locuri. Deci cinci și ceva... Eu am intrat cu 7,50.

— Ești bursieră?

— Da.

— Vrei să-mi spui dacă ai găsit ceea ce ai crezut că vei găsi în Cluj, sau, mai bine zis, ceea ce ți-ai dorit să găsești?

— Cred că da. Am colegi sociabili. Ne înțelegem bine. Pînă acum, însă, nu m-am distrat. Seară de seară învățăm la Anatomie. Sîntem... boboci *și nu prea știm să ne organizăm timpul.*

— Dragă Rodica, îți mulțumesc pentru amabilitatea cu care mi-ai răspuns la întrebări; îți doresc mult succes în studenție și o bună inspirație! (Rodica e și poetă).

...Am plecat de la căminul V, unde locuiește Rodica, cu încredințarea că am stat de vorbă cu o fată modestă, timidă, binevoitoare și decentă. O adevărată fată... de la Sibiu...

Mircea PETREHUȘ

Joi, 20 noiembrie, liceul „Alexandru Sahia" din București a organizat o întîlnire între elevii claselor a XII-a și studenți din diferite facultăți ale Universității, A.S.E., Institutul politehnic. Întîlnirea și-a atins scopul: un dialog viu, care să contribuie în alegerea unei profesii. Astfel de inițiative ar putea fi preluate și de alte licee, cu atît mai mult cu cît o asemenea modalitate și-a dovedit eficiența.

CRONICA MICROBISTULUI

E vremea lecturilor

Peste numai două etape — și... citeva restanțe — vom părăsi amfiteatrul de beton al stadionului, pentru a ne retrage în săli (cîți încăpem și cîți îndrăgim baschetul, voleiul sau handbalul), dar și pentru a rămîne mai mult în casă, pe lîngă televizor și pe lîngă sobă. Căci, deși soarele mai încălzește pe la orele de prinz, el ne face totuși să-i simțim „dinții" în restul zilei și să ne aducem aminte că intrăm în decembrie. Și, cum obișnuim din bătrîni, vremea de iarnă este — sau ar trebui să fie — vremea lecturilor.

Librăriile și standurile ne îmbie la colțul străzii cu cărți ce poartă girul unor autori de cele mai diverse specialități și valori — de la Homer, Kant și Hemingway, pînă la acei contemporani care țin cu tot dinadinsul să se încadreze într-un rapid ritm poligrafic. Trecem pe lîngă ele, ne oprim, alegem din ochi, cumpărăm și mergem acasă, dar adeseori punem de-o parte cartea... pentru cînd om avea timp mai mult. Iată însă că, deși intrăm în relache, parcă văd că va trebui să rezervăm lecturilor nu numai timpul liber, ci și o bună parte din cel neliber. Exceptîndu-se de la o regulă care nu prea ne face cinste, de data aceasta „Cronica microbistului" — care, din păcate, consemnează cu inconsecvență aparițiile editoriale — vă recomandă, stimați cititori, să lecturați în timpul dv. liber și neliber (dacă nu cumva ați făcut-o pînă acum) două volume de autentică literatură sportivă.

OLIMPIADA MEXICANĂ, opera distinșilor confrați I. GOGA și Em. VALERIU, ne oferă, în peste 400 pagini, excelente reportaje care se citesc pe nerăsuflate, pentru că ajută cititorul să retrăiască la o înaltă tensiune grandiosul spectacol al celei de-a 19-a Oimpiade, pentru că trezesc deopotrivă interesul microbistului, dar și al celui care niciodată n-a luat loc în vreo tribună. Filă cu filă, autorii ne conduc la marile întreceri din '68, ajutîndu-ne să sosim în țara vechilor azteci „odată cu toamna și cu flacăra olimpică, pe urmele pașnicilor conchistadori ai medaliilor sportive", să ne plimbăm prin Ciudad de Mexico, acest oraș relativ tî-

năr — care „își punea temeliile pe vremea cînd Basarab era domn al Țării Românești cu capitala la Curtea de Argeș" — să luăm adevărate și plăcute lecții de istoria, geografia, economia și... gastronomia Mexicului, să ne îndrăgostim de prea tinerele, prea frumoasele și prea simpaticele edecane, să facem o excursie de neuitat la Acapulco (unde los clavadistas ne uimesc cu săriturile lor de la înălțimea celor 40 de metri ai stîncii Quebrada), să asistăm la o corrida (propriu-zis o novillada, adică o reuniune cu tauri mai puțin fioroși pentru matadori mai puțin experimentați) și să trăim, evident, fiecare moment important al fiecărei probe olimpice. Capitolul „Estadio Universitario. Un sombrero pentru 80 000 de oameni. Patru romănce, patru medalii" este nu numai cel mai întins — dintre cele 22 capitole ale cărții — dar și cel care ne face să vibrăm de emoție odată cu săriturile Vioricăi, aruncările Liei, asalturile lui Drîmbă și cursa cuplului Patzaichin-Covaliov. Lecturarea lui ne introduce în atmosfera incandescentă a arenei și ne face plăcere să ne simțim martori ai cuceririi medaliilor de aur ale acestor români de ispravă.

Ilustrativ pentru valențele și potențele literare ale paginilor „Olimpiadei Mexicane" este, credem, finalul cărții — pe care-l reproducem aici, ca o invitație la citit. „A fost o mare Olimpiadă de vară, desfășurată toamna, în decorul podișului Anahuacului și în mijlocul unui public cu sufletul fierbinte, pasionat, nedrept uneori, dar sincer în părtinirea lui naivă și sentimentală. 1968 ne va aminti de Olimpiada altitudinii și baloanelor de oxigen. Olimpiada cu respirația scurtă ! Și totuși ce suflu larg, de amplitudine, cîtă viață și clocot au erupt timp de două săptămîni acolo, la Ciudad de Mexico, unde vulturii planau peste creștetul palmierilor".

PELE, BRAZILIA, FOTBALUL și... SAMBA cuprinde însemnările reporterıcești ale colegului de vîrstă și breaslă — PETRE CRISTEA — călător cu aproape doi ani în urmă prin patria jocului cu balonul rotund. Mai mult decît am putea spune noi, acum, după ce am în-

tors și ultima filă — 195 — a cărții lui Petre Cristea, și mai bine decît am putea spune noi, aici, despre aceste deosebit de plăcute și reconfortante pagini a spus în prefață scriitorul și microbistul Fănuș Neagu, căruia îi dăm cuvîntul : „Maracana — nume ieșit dintr-o vioară — va rămîne în secolul nostru leagănul leagănelor. Și poate și un teatru al tragediilor. Maracana vorbește lumii despre izbînda lui Pele și a urmașului său Tostao, cu care prietenul meu Petre Cristea s-a îmbrățișat în fața aparatului de fotografiat, Maracana vorbește lumii deopotrivă și despre durerea lui Garrincha, acea superbă pasăre șchioapă care ne învăța să zburăm, astăzi alungată din cerul gloriei. Peste gloriile rostogolite în mizerie, lumea varsă lacrimi false. Petre Cristea pune un buchet de flori lîngă rana lui Garrincha. Omagiu de departe. Prea puțin, se va spune. Nu știu. Ce știu este că el n-a dat cu pietre. Și asta e de-ajuns. Am citit această carte din seară pînă-n dimineață. Închizînd-o, i-am mulțumit în gînd lui Petre Cristea".

...Toate cele spuse pînă aici despre aceste două volume de autentică literatură sportivă se vor — într-o intenție sinceră și optimistă — îndemnuri la citit. Stimaților noștri microbiști le adresăm îndemnul să renunțe la cîteva filme proaste sau la cîteva cărți care nu spun nimic, să sacrifice cîteva ore pe care altfel le-ar fi petrecut în Cișmigiu, la Careu, sau în alte locuri ale pronosportiștilor și să nu pregete a lua în mînă paginile pe care le-am recomandat aici. Să citească aceste cărți semnate de I. Goga, Em. Valeriu și Petre Cristea și nu vor regreta. Pentru că timpul pierdut va fi timp cîștigat !

G. MITROI

Disertație sub panou

Nu de mult la F.R.B. a avut loc o conferință de presă unde au fost invitați, alături de ziariști, și antrenorii echipelor de baschet participante la cupele europene. Acești antrenori au prezentat „istoria" celor petrecute în primul tur, care a constituit mai mult un „galop de sănătate" (excepție : rapidistele — învinse la Tel-Aviv, dar categoric învingătoare acasă). Apoi a fost expus participanților tabelul principalelor competiții interne și internaționale pe 1970. Surprinde numărul mic al confruntărilor internaționale. Un exemplu : conform calendarului, naționala masculină va participa la... 2 (două !) competiții internaționale într-un întreg an competițional (Balcaniada și Cupa F.R.B.). S-ar putea ca urmarea acestei „programări" să fie... firească : clasarea la campionatele europene pe un loc sub posibilități. Din nou...

Trecînd la campionatul intern, se preconizează din nou disputarea acelui destul de inutil turneu final. Credem că un asemenea turneu final ar avea mai mult sens la... ultimele patru clasate, nu la primele clasate. Echipelor ce se vor clasa pe podium li se vor acorda premii și posibilitatea susținerii unei întîlniri internaționale în anul viitor. Calendarul intern aglomerează însă din nou lunile autumnale și hibernale, în celelalte luni activitatea avînd un „relache" nedorit și cauzator de prejudicii. Din nefericire, în privința sistemului de transferare nu s-a stipulat nimic, regulamentul rămînînd anacronic și favorizînd vizibil unele echipe. Astfel „Dinamo" și „Steaua" încearcă pătrunderea în „înalta societate" a baschetului european cu... foști componenți ai echipelor studențești. Cu Albu și Diaconescu, sau cu Savu și Jekeli. Și în actualul campionat aceste echipe și-au luat „partea leului" : Haneș și Chivulescu la „Dinamo", Irimie și Niculescu F la „Steaua". Și vor urma

și alții. Să fim însă înțeleși : departe de noi gîndul că la aceste echipe respectivii jucători s-ar rata ! Un alt lucru este mai dureros. Cîți jucători de valoare europeană am fi numărat la noi, dacă aceste echipe cu mari posibilități, în loc să racoleze vedete gata formate, ar fi creat un Albu sau un Savu ?... Quod erat demonstrandum !

La masculin, eșalonul studențesc cuprinde în prima divizie 6 echipe din 12, în proporție de 50 la sută ! Dar numai numeric, pentru că valoric... Titlul se va disputa ca și în ultimii 10 ani între băieții lui Dan Niculescu și ai lui Vasile Popescu (fost antrenor la... „Poli" București). Problema se pune și în acest an de la locul de bronz în jos... „U" Cluj — cu Rühring, Demian și Vizi — vizează, se pare, cel mai serios acest al treilea loc. Timișorenii cu Viciu și Ionescu — la fel, și cu șanse la fel de mari. „Poli" București — mereu cu cea mai tînără echipă, dar în imposibilitate de a se maturiza datorită „apropierii" de cluburile mari — și I.E.F.S. cu un tineret dotat, dar lipsit de ambiții (Pîrșu, Dumitru) se mențin în limitele mediocrității. Iar dacă această „aurea mediocritas" mulțumește ambele echipe, e destul de trist. Politehniștii brașoveni și gălățeni, cu loturi complet... descompletate, speră că vor fi alte echipe mai slabe în locul lor. Ceea ce mi se pare și mai sumbru...

La feminin — doar 3 echipe studențești în prima divizie. Dar motive de bucurie mai mari... Savu, Taflan „et Co". pot readuce titlul „Politehnicii" București. După prima „răfuială" cu campioana „en titre", totul pare realizabil. I.E.F.S. vrea să ocupe un loc pe podium. Posibil, dar cu o condiție : să joace mereu ca în finala Cupei. La „U" Cluj, antrenorul Geleru aruncă în luptă tinere urmașe ale lui Wagner și Horvath. Cunoscîndu-i priceperea și seriozitatea, sperăm să totul se va termina cu bine. Este ceea ce și dorim eșalonului baschetbalistic studențesc de primă divizie.

Ionel TĂTARU

O echipă unică a voleibalistelor studente din Capitală

Deoarece sportul studențesc de performanță a luat o oarecare amploare, la ora actuală existînd echipe studențești în majoritatea competițiilor interne, ne-am propus să analizăm activitatea și performanțele uneia dintre aceste echipe. Ne-a fost greu să alegem sportul și echipa, dar după multe ezitări ne-am oprit la echipa feminină de volei a clubului Medicina București — echipa studențească cu cea mai bună poziție în clasament la ora actuală.

Formația antrenată de N Humă a pășit pragul diviziei A în 1967, după un meci cu multe peripeții, cînd a învins pe „Poli" la Timișoara cu 3—2. Un mare merit în realizarea visului promovării îl are antrenorul, care a depus o muncă susținută în pregătirea și perfecționarea elevelor sale În momentul de față, cu excepția a trei jucătoare, lotul a rămas același de la intrarea în divizia A — ceea ce ne demonstrează omogenitatea sa. Iată-le pe cele 11 inimoase voleibaliste de la Medicina :

Carmen Bărbulescu — anul III, Medicină generală, 21 ani, Venera Zaharescu — I. I.E.F.S., 19 ani, Elena Pandrea — I, I.E.F.S., 19 ani, Loreta Sudacevschi — III, Institutul pedagogic, 21 ani, Elena Haleanis — III, Institutul pedagogic, 21 ani, Eva Klain — elevă clasa a XII-a, 18 ani, Hripsine Cemurian — profesoară, 24 ani, Marcela Costea — funcționară, 20 ani, Ștefania Oloianu — I, Medicină generală, 19 ani, Ruxandra Drăgolici — II, Politehnică, 20 ani (transferată de la „Poli" Timișoara), Gabriela Popa — II, Medicină generală, 20 ani (fără transfer de la „U" Cluj).

Așadar, media de vîrstă a lotului este de 20 ani și 2 luni — ceea ce ne relevă faptul că este vorba de o echipă tînără și de perspectivă. În ediția din acest an a campionatului, fetele au avut un start bun — așa cum declară și antrenorul — deși nu toate antrenamentele se fac în condiții optime. Astfel, două antrenamente se fac într-o sală improprie a școlii generale 51, iar celelalte două în condiții bune la sala Arhitectura

În comparație cu alte echipe universitare, Medicina București dispune de o bază materială și financiară destul de modestă. Mai supărător este însă faptul că, în deplasare, aceste sportive sînt tratate cam neospitalier, gazdele asigurînd de cele mai multe ori masa „din supliment" la cantina studențească și cazarea în locuri improvizate (holuri și biblioteci). În pofida greutăților întîmpinate, patru jucătoare, Popa, Zaharescu, Pandrea și Klain fac parte din lotul național, participînd la turneul „speranțelor olimpice" din octombrie a.c. în U.R.S.S.

Dorința ca echipa celor mai bune voleibaliste studente din București să devină și mai valoroasă ne face să ne gîndim la o altă formație universitară : I.E.F.S. (antrenor I. Stroe) — echipă cu rezultate mai slabe, care în fiecare an se mulțumește cu supraviețuirea în prima divizie. Și în rîndul acestei formații există elemente de valoare, cum ar fi Carmen Marinescu, dar comportarea în ansamblu a echipei este nesatisfăcătoare. Ținînd cont de faptul că două studente de valoare ale I.E.F.S.-ului joacă la Medicina, noi ne-am permite o propunere, care constă în fuzionarea celor două echipe, avînd ca rezultat final formarea unei echipe de certă valoare Dacă ar fi așa, voleiul universitar ar cîștiga o echipă cu pretenții la un loc pe podium la finele campionatului. Se cunosc cazuri cînd prin unirea tuturor elementelor valoroase au rezultat echipe puternice cum sînt : Clubul Atletic Universitar București, campion național, și Clubul Nautic Universitar București.

Să sperăm că în campionatul viitor noua echipă formată să fie un adversar incomod pentru primele două formații din țara noastră, Dinamo și Rapid, în lupta pentru cucerirea titlului de campioană a țării.

Pavel PEANĂ

● „Sportul studențesc"... lanterna noastră cea de toate zilele, a reușit în sfîrșit să depășească pe „Progresul Brăila" într-un meci de la care a lipsit... antrenorul Bălănescu (echipa a fost condusă de la margine de secund și de Ciornoavă, indisponibil pentru joc). Să înțelegem că, deși studenții au ratat un penalti (adversarii erau în 10 oameni în urma unei eliminări, așa că asta poate fi interpretată ca o dovadă de... fair play), cîștigarea partidei la un scor destul de confortabil (3—1) se datorește tocmai lipsei antrenorului ? Așteptăm demonstrarea contrariului.

● Voleibaliștii gălățeni au pășit cu... dreptul în Giulești. Prima înfrîngere a Rapidului pe teren propriu (Politehnica-Rapid 3—1) dovedește, dacă mai era cazul, că „cineva acolo, la Galați, știe volei"). Deocamdată, băieții lui Florin Balaiș i-au lăsat în... ofsaid doar pe adversarii lor. Dorim ca următoarele etape să ne confirme acest lucru.

Colectivul de redacție

Redactor șef : NICULAE STOIAN

Nicolae Dan Fruntelată, Dragomir Horomnea, Gheorghe Mitroi (redactor șef adjunct), Ion Novac, Eugen Patriche (secretar general de redacție), M. N. Rusu, Georgeta Ruță, Ion Segărceanu, Virgil Simion, Tudor Octavian.

Fotoreporter : Emil Cojocaru.

Prezentarea grafică : Tiberiu Petrescu.

Redacția : Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII" 40-460